

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
FEBRUARY 11

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
ST PETERSBURG, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715

POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXXIV Nr. 6 (6088)

2023. gada 11. februāris – 17. februāris

Jelgavā kārtējais Starptautiskais ledus skulptūru festivāls

Līdz svētdienai, 5. februārim, trijās vietās Jelgavā – Jaņa Čakstes bulvārī, Pasta salā un brīvdabas koncertzālē “Mītava” norisinājās 24. Starptautiskais ledus skulptūru festivāls. Šogad mākslas darbus kopumā veidoja 32 profesionāli tēlnieki no rekordliela valstu skaita – 12 valstīm, ledū atklājot unikālu skatījumu uz senajām

dievībām un to nozīmi dažādās kultūrās. Festivālā dažu dienu laikā, tika radītas 45 konkursa skulptūras, bet kopumā bija apskatāmi vairāk nekā 60 ledus objekti. Šogad Ledus skulptūru festivālā laurus plūkuši Latvijas, Lietuvas, Ukrainas, Polijas un Mongolijas pārstāvji. (Foto: Kristaps Hercs, Raimonds Subatovičs)

Pošamies uz
lielajiem Dziesmu
svētkiem šovasar!

3. lpp.

**SuperBowl
gredzeni
prof. Bertramam
Zariņam**

4. – 5. lpp.

**Vai atminaties
Abreni Francijā?**

6. lpp.

**Numura fokusā –
Ukrainas cīņa
par brīvību**

13., 14. un 15. lpp.

**Brāļu Svīksu
panākumi BMX
sacencībās**

16. lpp.

**Latvijas klusos
varoņus pieminot**

18. lpp.

Sporta jaunumi

17. un 20. lpp.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Gertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**

Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

**Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256**

LAIKS

4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
laiksdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!

«LAIKA» abonements maksā: ..... 3 mēnešiem ASV \$50.00
6 mēnešiem ASV \$100.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā ..... 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā ..... 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā ..... 3 mēneši \$75.00
6 mēneši \$150.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$93.00
6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Laikraksta izdošanu atbalsta
Latvijas Kultūras ministrija

Lai mēs visi zinātu

Gadskārtējā Latviešu organizāciju un draudžu apvienības Minesotā (LOAM) pilnsapulce tradicionāli notiek trešajā vai ceturtajā janvāra nogalē, kad ārā ne vienmēr ir labvēlīgs laiks. Todien ārā temperatūra bija 22 grādi pēc F, nemīlīgs, bija sasniedzis daudz sniega. Esam lepnī par savu latvisko izturību un sīkstumu, izbrist sniegos un ierastos uz kārtējo sapulci.

Pēc dievkalpojuma pie karstas kafijas bija sapulcējušies vairāk nekā 30 dalībnieki – 24 pārstāvēja 10 organizācijas un draudzes Minesotā. Maija Zaeska, LOAM priekšniece, pilnsapulci atklāja precīzi plkst. 12:00, vadību pārņēma Ansis Viksnis. Par sekretāri vienbalsīgi ievēlēja Sarmu Strautmani. Jau otro gadu iztikām bez balsu skaitītājiem, darbs ritēja lietišķi un raiti, jo visi sapulces priekšdarbi jau bija veikti. Iepriekšējā gada pilnsapulces protokolu pieņēmām vienbalsīgi. M. Zaeska atgādināja, cik stipri kovids apgrūtināja darbību 2022. gada pirmajā pusē. Zoom formātā notika LOAM gada pilnsapulce, draudzes gada sapulce un kredītbiedrības gada sapulce. Nekāds brīnumš, ka Dziesmu svētki izdevās labi, jo mums bija spēcīga, gudra, izveicīga un izglītota, rīcībepējīga rīcības komiteja: Ansis Viksnis – priekšnieks, Indra Halvorson – sekretāre, Inta Pone – kasiere, Benjaminis Aļe, Diāna Atvare, Jānis Barobs, Andrejs Lazda, Anna Hobbs-Lindemane, Baiba Olingere, Larisa Ozola, Māra Pelēce, Andris Valdmanis, Kristīte Skare – mūzikas nozares vadītāja, Astrīda Liziņa – tautas deju lieluzveduma vadītāja. Jāuzsver, ka puse no LOAM valdes locekļiem darbojas Dziesmu svētku rīcības komitejā. Jūnijs un jūlijs parādīja, ko spēj latviešu sabiedrība Minesotā. Oktobrī notika Saeimas vēlēšanas Minesotā, kur LOAM sedza visus izdevumus, kas saistījās ar vēlēšanām. To norisi vadīja Indra Halvorson. Novembrī – Latvijas valsts neatkarības svētki ar Dziesmu svētku atskatu, kur piedalījās “Pērkonītis”, “Teiksma” un draudzes koris. Sarīkojumu gludākai norisei notika visu organizāciju un draudžu vadītāju sanāksme. Neizpalika arī draudzes gadskārtējais Ziemassvētku tirdziņš.

Kasiēra pārskatu sniedza Zinta Pone, uzsevro, ka LOAM finansiālais stāvoklis ir stabils, bāze stipra, bet Vilnis Štolcers uzņēmas uz priekšu kasiēra amatu. Revīziju kopā ar palīgiem veica Uldis Erdmanis, un viņš apstiprināja, ka kases grāmatas ir vislabākajā kārtībā. Atlikums no Dziesmu svētkiem – \$78 000 un tiks nodots 2026. gada Dziesmu svētku komitejai. Visus revīzijas komisijas locekļus – U. Erdmani, Jāni Pauli Skujiņu un Ēvu Toni vēlreiz vienbalsīgi ievēlēja uz gadu un sekojošos kandidātus vienbalsīgi ievēlēja uz gadu LOAM valdē: Jāni Dēliņu, Egonu Duņēnu, Indru Halvorsoni, Līgu Lācis, Baibu Oligeri, Māru Pelēci, Elgu Poni, Sarmu Strautmani, Vilni Štolceri, Ansi Viksnis un

Maiju Zaesku. Šo rindu autors nekandidēja pēc vairāk nekā divdesmit gadu darbošanās valdē. Pilnsapulce pateicās par lielo darbu visu gadu garumā ar skaļiem aplausiem. Mana pateicība LOAM valdei, bet jo sevišķi – latviešu sabiedrībai Minesotā par daudzajiem palīdzības un pretimnākšanas veidiem.

Ar sajūsmu A. Viksnis izteicās par Dziesmu svētkiem Minesotā, ka “tie izdevās lieliski”, neskatoties uz to, ka bijām apdraudēti vīrusa ēnā. Pricējāmie, ka draudzes korim un “Pērkonītim” piedrojam jauni dziedātāji un dejojāji. Ceram, ka tas viss būs iedvesmojis daudzus jo daudzus aktīvi iesaistīties sabiedriskajā dzīvē. Kopā piedalījās vairāk nekā 500 dziedātāji un 600 dejojāji.

Pārskatu par Latviešu ev.lut. draudzi sniedza māc. Ilze Larsen un draudzes priekšniece Kristīne Kontere, uzsverot dievkalpojumu lielo nozīmi, un tādu bijis daudz: Dziesmu svētkos, Ukrainas palīdzības pasākumos Ziemassvētku tirdziņā, Kapu svētkos, sveicīšu vakarā. Draudze pateicās par LOAM ziedojumu \$25 000 apmērā baznīcas ēkas labojumiem un saka paldies Latviešu skolai par bērnu Ziemassvētku uzvedumu. I. Larsen līgums ir atjaunots un trim gadiem. Mūsu nākotne, latviešu skola, kam esam veltījuši vislielāko atbalstu, pulcē 26 skolēnus, 10 skolotājus un vienu palīgskolotāju (2022. gada absolvents). Skola atbalstīja Ukrainu, piedaloties vairākās demonstrācijās, sagatavoja nozīmītes. Līdzekļi tika ziedoti ukraiņu organizācijai Minesotā un Draudzīgam aicinājumam, kas bija veltīts Ukrainas un Latvijas brīvības cīņām. Pavasarī bērni rakstīja vēstules vecākajiem draudzes locekļiem, Lieldienās sveica draudzes locekļus, cepa piparkūkas, zīmēja apsveikuma kartītes, uzveda ludziņu Adventes dievkalpojumā, piedalījās skolas izlaidumā. Skolu absolvēja seši audzēkņi, bet 11 skolas absolventi piedalījās braucienā “Sveika, Latvija!”, kā arī vasaras vidusskolās Kursa un Gaŗezers, 3x3 nometnē Gaŗezērā. Tika izdota skolas avīze. Skolas deju grupa “Mazais Pērkonītis”, 18 koklētāju grupa ar dziedātājiem piedalījās Dziesmu svētkos un arī Dziesmu svētku atskaņu koncertā 18. novembrī koncertā. Skolotāji noorganizēja bērnu nodarbības un Bērnu balli Dziesmu svētku laikā, kur varēja skatīt radošo darbu rezultātus. Skolas saime 2022. gada rudenī uzsāka “kultūras dienas” ar aicinājumu tām ģimenēm, kuŗas vēl neapmeklē latviešu skolu, apmeklēt atsevišķos skolas sarīkojumus, kā, piemēram Bērnu svētkus, Ziemassvētku sarīkojumus utt. Skola pateicās Latvijas valdībai par saņemto atbalstu īres maksai un mācību materiāliem.

Sanākot kopā, nostiprinās draudzības un rodas jauni draugi. Lielo “Pērkonīti” (35 dejojāji) vada Kira Birmane un Kristīne Duņēna-Mertza, bet “Mazo Pērkonīti” ar 21 dejojāju – Ingrida Erdmane, bet jau 2023. gadā

vadišanu pārņems Jūlēns Pone. Apsveicam Indru Erkmani ar dēla Ota ierašanos 2023. gada 5. janvārī. Novēlam veselību un Dieva svētību. Abi “Pērkonīši” piedalījās Tautasdeju lieluzvedumā, kā arī LĀZAs 75. gadu darbības atceres jubilejas pusdienās, 18. novembrī svinībās. Nedrīkstam apstāties un ejam uz priekšu – noorganizējot sadarbības ar vietējo lietuviešu deju grupu, kā arī ar Milvoku latviešu deju kopu.

Zinta Pone ziņoja par Latviešu kreītsabiedrības darbību – tā ir lietišķa un stabila, kopkapitāls noturīgs un tagad tiek piedāvāta mobilā telefona aplikācija (*mobile banking*).

Miķelis Ģiga norādīja, ka 2022. gada meistarsacīkstēs tika atceltas un cerība ir, ka tās 2023. gadā notiks Klivlandē.

Latviešu Koncertapvienība nebija pārstāvēta pilnsapulcē.

Egons Duņēns norādīja, ka KKM piedalījās O. Kalpaka dievkalpojumā. Līga Lāce atgādināja par lielo rosību draudzes korī 2022. gadā, dziedot sešos dievkalpojumos, Jānos, XV Vispārējās dziesmu un deju svētkos atklāšanas un kopkoŗu koncertos St. Paulā, Minesotā un Latvijas valsts svētkos. Guna Kalmīte Skujiņa bija viena no virsdiriģentēm abos koncertos, sagatavošanās darbi notika 39 mēģinājumos gan ar Zoom, gan klātienē. 11. jūnijā notika koŗa nometne, lai cītīgi samācītos visas kopkoŗa dziesmas. Jāuzsver, ka Guna ir galvenā koŗa diriģente, Zinta Pone un Biruta Sprūde – galvenās pavadītājas, bet kuplīnāja māc. Larsen ar ģellu un Viktoru Konters ar ģitāri.

J. Dimants atgādināja, ka St. Paulas latviešu katoļu draudze pastāv un draudzes locekļi piedalās sabiedriskajā dzīvē, kopējais skaits ir ap 55 - locekļi pieder pie vietējām draudzēm un ļoti izjūt Sv. Mises trūkumu latviešu valoda, kas ir nozīmīga mums visiem.

Tautasdziesmu ansamblis “Teiksma” iedziedāja savu 56. pastāvēšanas gadu un piedalījās Dziesmu svētku atklāšanā ar trīs dziesmām un ar vairākām dziesmām Dziesmu svētku tautasdziesmu sētā un Latvijas valsts svētku sarīkojumā. Korporāciju Selga svētkos pārstāvēja Gunda Luss un Selgas no visām pasaules malām.

Andra Roethler lūdza finansiālu atbalstu, lai uzturētu baznīcas ēku, jo ir nepieciešami vairāki remontu. Sapulce ar akklamāciju atbalstīja lēmumu ziedot draudzei \$ 50 000 A. Viksnis ziņoja, ka 2023. gadā atsāks darboties vietējā grupiņa, kas darbosies ar biznesa ideju apmaiņu (ASV mērogā ir *Latvian Chamber of Commerce*, kas darbojas jau vairākus gadus.) K. Birmane lūdza palīdzību “Pērkonītim” rīkot 18. novembra svinības “*Town and Country Club*” telpās. Sapulcē vienojās, ka LU gadassvētki jānotur svētdienā pēc dievkalpojuma.

Jānis J. Dimants, Jr., M.D.

Noslēguma koncertā skanēs Lolitas Ritmanes korzdiesma “Augšup dzīvība skan”

XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki notiks no 2023. gada 30. jūnija līdz 9. jūlijam Rīgā, to galvenais akcents būs Dziesmu svētku tradīcijas 150. gadadiena. Svētki noslēgsies ar vērienīgu koncertu “Kopā augšup” Mežaparka Lielajā estrādē jeb Sidraba birzī. Noslēguma koncertu veido mākslinieciskās darba grupas vadītājs Romāns Vanags, diriģents Agita Rimšēviča un Aira Birziņa, pūtēju orķestru diriģents Guntis Kumačevs, choreografe un deju virsvadītāja Iveta Pētersone-Lazdāne, režisors Reinis Suhanovs un scenogrāfs Austris Mailītis.

Noslēguma koncerts “Kopā augšup” ir veltījums Dziesmu svētku tradīcijas 150 gadiem un vēlējums uz mūsu visu kopīgu un gaišu rītdienu. Mežaparka Sidraba birzī – par godu svētku norisei no jauna uzceltajā estrādē – pieredzējušu virsdiriģentu un Goda virsdiriģentu vadībā skanēs jauktie, sieviešu, vīru, senioru, bērnu un jauniešu kori, pūtēju orķestri un koklētāju ansambļi. Latvijas novadu krāsas vizēs jaunradītas mūzikas svītas un deju sniegumā. Trīs stundu garumā kā vienā elpā izskanēs arī pašu dziedātāju izvēlētās 15 iecienītākās korzdiesmas, tajās iemirdzēsies latviešu kormūzikas dimanti plašā vēsturiskā spektrā – no Dziesmu svētku zelta fonda līdz mūsdienām, pirmatskaņojumus piedzīvojot Lolitas Ritmanis un Jēkaba Jančevska jaundarbiem. Koncerta finālā dziedātājiem estrādē

pievienosies jauniešu un senioru kori.

“Noslēguma koncertā šajā reizē mēs esam nolēmuši atskatīties uz to, kas pa tradīcijas 150 gadiem ir sakrāts pūrā. No tā tad lielā mērā ir arī veidojušās programmas,” par noslēguma koncertu “Kopā augšup” akcentē mākslinieciskās grupas vadītājs Romāns Vanags. Īpaši šim koncertam tapusi Lolitas Ritmanes korzdiesma “Augšup dzīvība skan”. “Izvēle uzticēt veidot jaundarbu nāca ar lielu pārliecību – komponistes Lolitas Ritmanes daiļrade ir iecienīta un pieprasīta gan pasaulē, gan Latvijā, viņas sniegums ir atzīmēts ar daudzām prestižām balvām. Ieguldījums, ko viņa devusi latviešiem, dzīvodama ārpus Latvijas, ir neatsverams. Skaņdarba saturiskais vadmotīvs – virzība augšup – šobrīd, kad esam pārvarējuši pandēmiju, saskaramies ar ģeopolitisko un ekonomisko krīzi, mums visiem ir tik būtisks. Un abām autorēm – komponistei un vārdu autorei Rasai Bugavičutei-Pēcei – ir sanācis lieliski.”

Noslēguma koncertā “Kopā augšup” varēs dzirdēt visus Latvijas pūtēju orķestrus, savukārt deju nozare tiks pārstāvēta ar daudz plašāku repertuāru, nekā ierasts, – no gadu desmitiem iemīlētā zelta fonda līdz pat jaundarbiem. Koncertā piedalīsies visu paaudžu dejotāji – labākie bērnu, jauniešu, vidējās paaudzes un senioru deju kolektīvi. “Visas dejas tiks izpildītas dzīvās mūzikas pavārdījumā. Tas noteikti būs vērienīgi,

dalībnieku un skatītāju sirdis aizkustinoši. Uzstāšanās kopā ar lielo Dziesmu svētku kopkori ir milzu spēks!” stāsta noslēguma koncerta deju virsvadītāja Iveta Pētersone-Lazdāne.

arī ar pulcēšanos pie lielā saimes galda, kad satiekas visas paaudzes. Gan tie, kas spēļos pirmos apzinīgos soļus vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku aprītē, gan tā paaudze,

Ceplenijs, Ivars Cinkuss, Agita Rimšēviča, Mārtiņš Klišāns, Sigvards Kļava, Māra Mar-nauza, Māris Sirmais, Ints Teterovskis, Ilze Valce, Romāns Vanags. Noslēguma koncerta

// FOTO: LMIC.LV

“Koncerta mākslinieciskajai grupai ir svarīgi, lai svētku noslēgumā būtu kopā visas paaudzes, jo Dziesmu un deju svētku tradīcijā būtiskākais ir pēctecība un cilvēki, kuri šajā kopienā darbojas jau vairākas paaudzēs.”

Viens no koncerta vadmotīviem ir paaudžu pārmantojamība. R. Vanags: “Noslēguma koncerta ieceri var salīdzināt

kas šobrīd ir pilnbriedā, gan tos, kas devuši lielu ieguldījumu tradīcijas noturēšanā un attīstībā.”

Noslēguma koncerta “Kopā augšup” Goda virsdiriģenti – Jānis Erenštreits, Juris Kļaviņš, Jēkabs Ozoliņš, Arvīds Platpers, Jānis Zirnis, Lilija Zobens. Noslēguma koncerta “Kopā augšup” virsdiriģenti – Kaspars Adamsons, Aira Birziņa, Gints

“Kopā augšup” deju virsvadītāji – Dace Adviljone, Dagmāra Bārbale, Jānis Ērglis, Ilze Mažāne, Zanda Mūrniece, Iveta Pētersone-Lazdāne, Taiga Ludborža, Jānis Purviņš, Gunta Skuja un Baiba Šteina. Noslēguma koncerta pūtēju orķestru virsdiriģenti – Raitis Ašmanis, Haralds Bārzdīņš, Guntis Kumačevs, Jānis Puriņš, Egons Salmanis.

Aicina pieteikties brīvprātīgos Dziesmu un deju svētkiem!

XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku veiksmīgas norises nodrošināšanai Latvijas Nacionālais kultūras centrs līdz 2023. gada 17. februārim aicina pieteikties brīvprātīgos. Svētku laikā plānots nodarbināt apmēram tūkstoti brīvprātīgo. Dziesmu un deju svētkos brīvprātīgie sāks darboties jau pirmssvētku periodā, bet visaktīvāk tiks iesaistīti organizatoriskajos procesos Svētku laikā – no 30. jūnija līdz 9. jūlijam.

“Brīvprātīgo darbs ir neatņemama Svētku norises sastāvdaļa – neviens nozīmīgs un vērienīgs pasākums mūsdienās vairs nav iedomājams bez brīvprātīgo darba. Kā liecina pieredze, brīvprātīgo darbam piesakās motivēti un Dziesmusvētku tradīciju cienoši cilvēki, kuriem ir būtiski ar savu darbu veidot Svētkus un palīdzēt daudz darbos – sākot ar palīdzību radošajām darba grupām vai darbošanos informācijas centros, beidzot ar vietu ierādīšanu

un ūdens izdalīšanu dalībniekiem. Brīvprātīgo darbs ir ļoti nozīmīgs un nepieciešams, lai veiksmīgi izdotos tādi Svētki, kurus pamatoti dēvējam par lielāko kopdarbu valstī,” akcentē Svētku izpilddirektore Daina Markova.

Pieteikties Svētku brīvprātīgā darbam var, aizpildot elektronisku anketu Svētku mājaslapas dziesmusvetki.lv sadaļā IESAISTIES (<https://www.dziesmusvetki.lv/lv/iesaisties/brivpratigais-darbs/>). Pieteikties tiek aicinātas personas vecumā no 16 gadiem (personām no 16 līdz 18 gadiem būs nepieciešama vecāku atļauja), ar labām latviešu valodas zināšanām, (atsevišķiem papildu darbiem – arī ar angļu un citu svešvalodu zināšanām). Potenciālajam brīvprātīgajam jābūt gatavam veikt 20 līdz 40 stundas brīvprātīgā darba veikšanai, kas pakārtotas Svētku rīkotāju sastādītajam grafikam.

Katram brīvprātīgajam Svētkos tiks nodrošināta ēdināšana, ja dienā tiks veikts darbs ilgāk

nekā četras stundas. Būs nodrošināta iespēja bez maksas izmantot Rīgas sabiedrisko transportu, tiks nodrošināta veselības un dzīvības apdrošināšana, tiks izsniegta Svētku identifikācijas (ID) karte un

darba atribūtika. Uzrādot brīvprātīgā ID karti, Svētku laikā varēs bez maksas apmeklēt tautas lietišķās mākslas izstādi “Mēs”, atklāšanas pasākumu Svētku dalībniekiem, pūtēju orķestru koncertu “Laiks iet

pāri” un Zaļumballi, koju lielkoncerta “Tirums. Dziesmas ceļš” ģenerālmēģinājumu un koncertu, noslēguma koncerta “Kopā Augšup” ģenerālmēģinājumu un koncertu, kā arī sadziedāšanās nakti.

SuperBowl gredzeni latviešu ārstam

Prof. Bertrams Zariņš intervijā *Ligitai Kovtunai*

Mēs ar tevi līdz šim esam daudz runājuši par medicīnu, par tevis un brāļa Kristapa Zariņa dibināto Latvijas Medicīnas fondu, kas joprojām finansāli atbalsta jaunus Latvijas medicīniskos, par LĀZA un Latvijas ārstu kongresu sākotni utt. Šodien aicinu tevi uz sarunu par... amerikāņu futbolu. Turklāt laikā, kad sākas superkauss (*SuperBowl*), un visa Amerika būs gluži pārņemta ar to. Bet galvenais – tev pieder 10 lieli, dimantiem rotāti gredzeni, seši no tiem – kā uzvarētājkomandas *New England Patriots* (NEP) komandas ārstam!

Jā, šajā komandā par ārstu nostrādāju 25 gadus. Tagad vairs neesmu aktīvā darbā, bet joprojām esmu atbildīgs par zināmiem administratīviem pienākumiem. Šai laikā esmu bijis kopā ar NEP visur, kur vien viņi bijuši.

Nule, *play-off* spēlēs, gan viņi "izkrita", līdz ar *Tampa Bay*, kur bija pārgājis spēlēt amerikāņu futbola slavenība Toms Breidijs (*Tom Brady*). Viņam ir septiņi gredzeni. Maiklam Džordanam esot seši, Greckim – pieci!

1. februārī Breidijs paziņoja, ka beidzis karjēru.

Kā Breidijs kļuva par vadošo spēlētāju *quarterback* NEP?

Iepriekšējais *quarterback* *Drew Bledsoe* tika ievainots, un viņam bija iekšējā asiņošana 24 stundas, ļoti satraucošs gadījums. Breidijs viņu atvietoja un – acimredzami spēlēja labāk nekā *Bledsoe*.

Kāpēc amerikāņu futbola spēles notiek tieši svētdienās? Nākamajā dienā jāiet uz darbu, spēles skatoties, tiek ēsti neveselīgi ēdieni, pica...

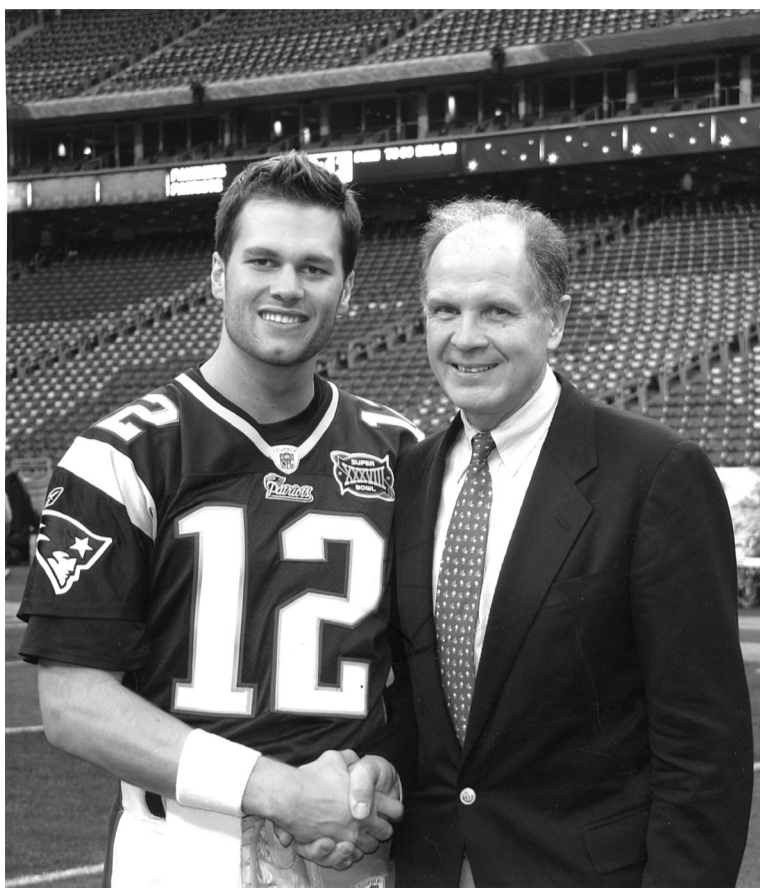
Amerikā *high school* komandas spēlē piektdienas vakaros, universitātes – sestdienās, profesionāļi – svētdienās. Profesionāļu spēles ir arī iekļautas ceturtdienas un pirmdienas vakaros. Cilvēkiem patīk skatīties, un TV labprāt pārraida. Amerikāņi tiešām ļoti aizraujas ar šīm spēlēm. Šobrīd ir īpašs notikums un kulminācija – *SuperBowl*!

"Klasiskā" futbola čempionātos parasti sāk ar himnu. Lai atceramies, piemēram, 1990. gada pasaules kausu Romā, kad Karakallu termu drupās pirmo reizi dziedāja slavenie trīs tenori – Pavaroti, Karerass un Domingo. Tiek uzskatīts, ka šis koncerts izdarīja īstu apvērsumu opermūzikas industrijā, tai pievērsot daudz futbola fanu (koncertu noklausījušies 800 miljoni cilvēku, ieskaitot TV skatītājus!). Savukārt daudz opermūžu sākuši skatīties futbolu. Turklāt – jau nākamajā pasaules futbola čempionātā Trīs tenori dziedāja tā atklāšanā Amerikā. Vai arī amerikāņu futbola kausi sākas ar himnu?

Jā, pirms spēles sākas, nodzied Amerikas himnu.

Ari pats amerikāņu futbols ir citāds. Kā tas radies?

Soccer ir vecāka spēle. Īstenībā, tā sākotne nāk no Regbijas (*Rugby*) pilsētas Anglijā, kur radās regbija. Tas pārnāca uz Ameriku,

Kopā ar Tomu Breidiju (*Tom Brady*)

Bertrams Zariņš: "Ikviens no šiem *SuperBowl* gredzeniem ir tas augstākais sasniegums Amerikas sportā, ar ko esmu ticis gandarīts. Visvairāk atceros pirmo!"

Bertrams Zariņš spēles laukumā

spēle mainījās un pilnveidojās par amerikāņu futbolu.

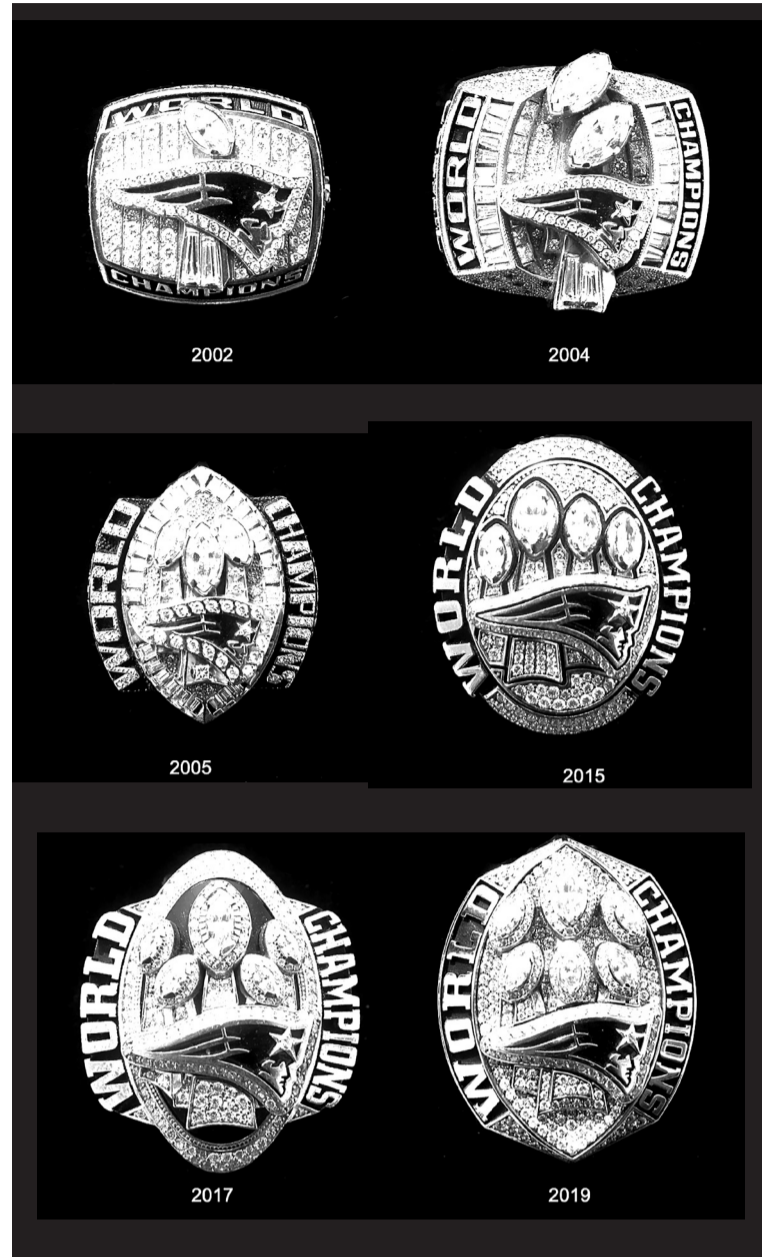
Spēle ir diezgan skarba, droši vien ļoti traumatiska. Ir dzirdēts, ka tiek nopietni pārskatīti noieņēmumi, īpaši tie, kas saistās ar galvas traumām, smadzeņu satricinājumiem. Tev bija daudz darba?

Amerikāņu futbols ir ātra spēle, bieži sanāk saskriešanās. Līdz ar to ir risks savainot ne vien galvu, bet arī locēklus, ple-

cus, ceļgalus. Spēlētāji ir liela auguma, smagi, pa laukumu nesas lielu ātrumu. Mans darbs bija stāvēt laukuma malā un cik vien iespējams ātri nokļūt pie savainotā spēlētāja.

Vai, strādājot par komandas ārstu, iemilēji šo futbolu?

Es uzaugu Ņujorkā, kur iemācījās spēlēt *soccer* latviešu komandā. Mums, puikām, tolaik vairāk gan patika beisbols. No-

veselības pārbaudes komisijās, kur trīs dienu laikā bija jāizmeklē 300 futbolistu, kuŗus komandas vēlas draftēt. Tas ir atbildīgs pienākums, te izšķiras sportista karjēra. Pieminētais Toms Breidijs sākumā nemaz nelikās ļoti spēcīgs, un neviens neparedzēja, kā viņš pilnveidosies karjēras gaitā, bet – kļuva par No. 1!

Kā bija strādāt par ārstu *Boston Bruins* hokeja komandai? Vai spēlētāji lamājas arī?

Laikam gan! Reiz paprasīju spēlētājam, par ko jūs tur runājat, kad kaujaties? Man atbildēja – "nejaukas lietas par jūsu radiem!"

Nu, tad parunāsim par "intelektu klātbūtni" futbolā! Amerikāņu futbola rokasgrāmatās esot aprakstītas ap 700 kombinācijas, kas katram spēlētājam jāzina no galvas. Spēles vadītājs tikai nosauc kombinācijas numuru, un spēlētājam tā zibenīgi jārealizē. Galvai jāstrādā nevainojami!

Īpaši gudriem ir jābūt uzbrucējiem (*offensive lineman*) – viņiem jāpārzina arī visas iespējamās aizsardzības kombinācijas. Turklāt vēl arī jābūt ātriem. Ja neesi tik gudrs, bet tomēr esi ātrs un spēcīgs, dažreiz labāk spēlēs *defence* – aizsardzībā, kur tikai jāreaģē. Visgudrākam jābūt *quarterback*. Toms Breidijs ir gudrs, tāpēc viņam tik veiksmīgi veidojās sportista karjēra.

nākot kolledžā, bija jāapgūst amerikāņu futbols. Vai iemilēju? Kamēr biju komandas ārsts, man bija jāārstē. Tagad varu skatīties un baudīt spēli.

Stāsta, ka tu vienmēr esot arī citīgi "studējis" savu spēlētāju slimības vēstures, un komandā taču ir ap 60 spēlētāju! Hokejā tomēr "tikai" 20-25.

Dažreiz pat vairāk par 60. Reizi gadā man bija jāpiedalās

(Turpināts 5.lpp.)

SuperBowl gredzeni latviešu ārstam

Prof. Bertrams Zariņš intervijā Ligītai Kovtunai

(Turpināts no 4. lpp.)

Un nu par taviem gredzeniem – tāpat seši *SuperBowl*, un vēl par Stenlija kausa (*Stanley Cup*) un *Boston Bruins* hokejā. Visu cieņu! Kuŗš tev pašam dod vislielāko gandarījumu?

Ikviens no šiem *SuperBowl* gredzeniem ir tas augstākais sasniegums Amerikas sportā, ar ko esmu ticis gandarīts. Visvairāk

Nu, ja Toms Breidijs nespēlē, man vairs nav tik svarīgi, par kuŗu – vienkārši vērošu, dzīvošu līdzī. Tikšos ar draugiem un skatīšos.

Spilgtākās atmiņas no sporta ārsta laikiem?

Iesāku 1976. gadā kā *Boston Bruins* ārsts un to turpināju 32 gadus. Ar NEP nostrādāju 25 gadus. Vēl 14 gadus biju arī *Eiropas profesionālā futbola (soccer)* komandas

kaut ko pašu spilgtāko – daudz strādāju, tas viss.

Vai tavi dēli arī nodarbojas vienā vai otrā šajā sporta veidā?

Viņi aizraujas ar slēpošanu un zēģeļšanu.

Tava sieva Laima spēlē tenisu, ko tu?

Tagad riteņoju.

No kreisās: Bertrams Zariņš, Visvaldis Nagobads un Valdis Zatlers

atceros pirmo! Kā redzams, šie gredzeni ar katru reizi kļūvuši arvien lielāki, dimantu vairāk. Papētot tuvplānā, var redzēt, ka dimanta akmentiņu ar katru reizi ir par vienu vairāk, ik gadu tiek mazliet mainīts dizains. Sestajā NEP gredzenā ir seši lieli dārgakmeņi.

Par kuŗu komandu “fanosi” šajā *SuperBowl*?

New England Revolution galvenais ārsts. Biju ASV Olimpiskās komandas galvenais ārsts 1984. gadā un ASV hokeja komandas ārsts 2006. gadā, kad IIHF pasaules čempionāts notika Latvijā. Interesanti, ka togad ASV hokeja izlasei bijām divi latviešu ārsti – es un Dr. Visvaldis Nagobads. Starp citu, Latvijas izlases ārsts bija Valdis Zatlers. Grūti izcelt

Kad beigsies *SuperBowl*, pie kādiem iesāktiem darbiem ķersies?

Turpināšu rakstīt grāmatu par ceļgala anatomiju (kopā ar poļu kolēģi), kas *Springer* apgādā nāks klajā jau šogad. Kopā ar brāli Kristapu gatavojam akadēmisku rakstu par asinscirkulāciju ceļgala locītavā. (Prof. Kristaps Zariņš ir asinsvadu ķirurgs un pētnieks. – L. K.)

Sveicam!

Uz *Laika* nr.5 publicēto konkursa jautājumu “Vai jūs zināt?” saņemtas četras pareizas un viena kļūmīga atbilde. Redakcijas balvas saņems Māris Bibelnieks, Gunta un Lauris Eglīši, Andris Ramans, Ināra Kalniņa un Alvis Eikstrēms.

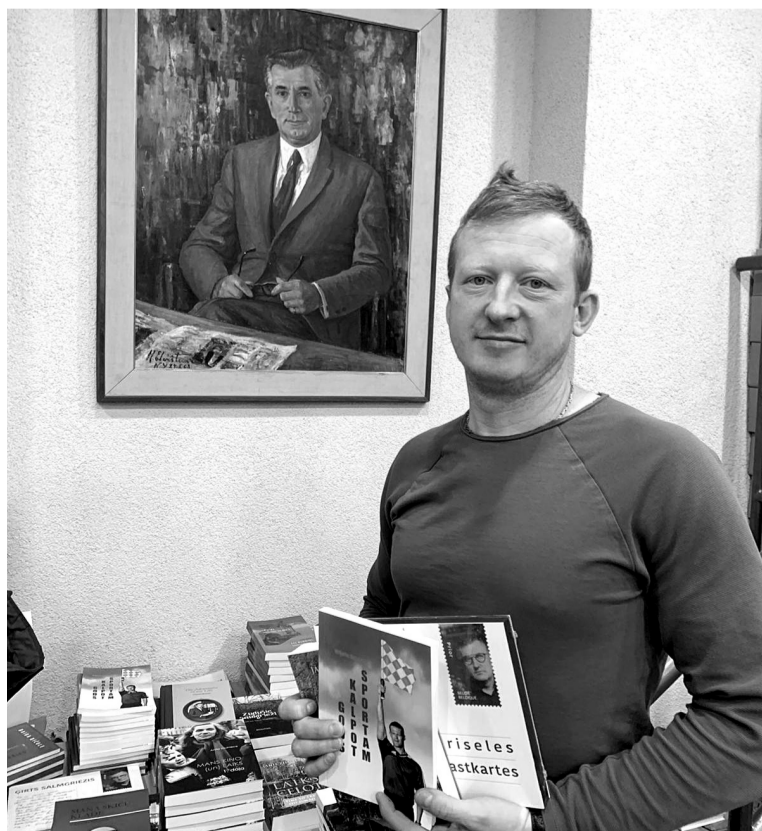
Alvis raksta: “Latvietis spēles laukumā ir Bertrams Zariņš. Viņš ir ārsts, kas specializējās par locekļu kaitēm un bojājumiem. Viņš pat vienu laiku bija ASV nacionālās hokeja komandas ārsts. Jaunībā viņš bija vārtsargs mūsu (Jānis Šķiņķis un Alvis Eikstrēms) dibinātā iebraucēju latviešu futbola komandā *New York Latvians*, kas

iesaistījās vietējā *Eastern District* līgā un spēkojās ar citu pilsētu latviešu komandām par izdevēja H. Rudziša dāvināto Latvijas Kausu kā Ņujorkas DV komanda. Bertrams bija aktīvs tā laika latviešu jauniešu sabiedrībā. Pēc studijām un prakses, viņš uzsāka spožu karjēru sporta medicīnā. Attēlā Bertrams kopā ar futbola komandu *New York Latvians*”.

Vai amerikāņu futbols var ieinteresēt Latvijas latvieti?

Pošoties uz interviju ar prof. Bertramu Zariņu par man līdz šim pilnīgi neiepazīto amerikāņu futbola pasauli, raudzīju Rīgā atrast kādu zinošāku cilvēku, ar ko parunāties. Iepazinot ar **Renāru Valteru**, savulaik panākumiem bagātu hokejistu, kuŗš spēlējis vienā laikā un vienā laukumā ar Latvijas hokeja zvaigznēm Sergeju Žoltoku, Kārli Skrastiņu u.c. “Ap 2005. gadu, vasarā, tīkoties ar draugiem, kuŗi tolaik spēlēja ASV (Mārtiņš Karsums, Kaspars Daugaviņš) pievērsāmies sarunām par amerikāņu futbolu un kaut kā nonācu pie tā, ka sāku sekot līdzī *New England Patriots* un īpaši Tomam Breidijam. 2010. gadā man bija vienreizīga iespēja “dzīvajā” skatīties spēles Maiami. Vērienīgs šovs, pār milzīgo stadionu lidoja reaktīvās lidmašīnas, aiz sevis atstājot dūmu rakstus Amerikas karoga krāsās, publika ļoti internacionāla, viss iespaidīgi. Interesanti, ka vairums bija par Bostonas *New England Patriots*, nevis, piemēram, par Miami Dolphins.

Renārs Valters redakcijā Rīgā

Mazais sapnītis tika papildīts, un sanāca dzīvajā redzēt “sportistu nr.1” Tomu Breidiju. Kopš 2005. gada viņš jau bija vinnējis divus *SuperBowl* pēc kārtas un aprīnojami tas, ka sākotnēji draftēts ar nr. 199. Acīmredzot Toma galvu reibinošā karjēra sportā man viņu padarīja tik pievilcīgu. No komandā lēnākā, kuŗam spožas karjēras iespējas šajā sporta veidā neparedzēja, viņš ir kļuvis par visu laiku labāko, labojot daudzus rekordus.

Tagad Rīgā esam tāds fanu pulciņš, pat esam uztaisījuši savu *fantasy* līgu. Amerikāņu futbols patiešām aizrauj. Tā ir īsta “veču spēle”, kur, atrodoties laukumā, jābūt atlētiskam, ar labiem fiziskajiem dotumiem un – gudram. Tāpat kā hokejā!

Piebildīšu – arī tālredzīgam, un ne tikai spēles laukumā, bet visā dzīves nogrieznī. Jo sportista karjēras laiks jau ir salīdzinoši īss un nebūt nav “kā brīnišķa dziesma”, kā dzied dziesmā par aktiera mūžu. Taču tev ir izdevies izveidot savu biznesu,

jaunākais projekts pavisam interesants – dārzniecība, firma “RV Dārzi”. Kā tas sanācis?

Renārs: “Pabeidzu augstskolu, izveidoju ģimeni, iegādājāmie māju. Bija jāiekopj dārzs. Redzēdams, kā “ar gaŗiem zobiem” strādā algotie strādnieki, nolēmu ķerties šai lietai klāt pats. Sāku ar krūmu apgriešanu. Bet kā veidot ābelei vainagu? Tas bija jāiemācās, un Bulduru dārzkopības skolā apguvu dārznieka pamatzināšanas. Tas bija pirms četriem gadiem, un tikai trešajā darba gadā sapratu, ka tā lieta ir “sākusi rīpot”. Bija jāuzkrāj pieredze, jāatrod uzticami cilvēki, kas gatavi kopā ar tevi strādāt. Un vēl – kad kaut ko nezināju, klientam tā arī pateicu, piebilstot – bet es uzzināšu! Savstarpējas uzticības gaisotnē strādājot, jau ir izaudzis nopietns klientu pulks, sezonas laikā pat grūti tikt galā ar visiem pasūtījumiem. Esmu atklājis arī, ka puķes ir viena interesanta pasaule...”

Teksts un foto –
LIGITA KOVTUNA

Īrijas amatiereteātris “Slīdes” pulcina pilnu zāli skatītāju

MĀRĪTE PROGA

Janvāra pēdējā sestdienā, 28. janvārī, latviešu amatiereteātris “Slīdes” Īrijā piedzīvoja latviešu rakstnieka un dramaturga Andra Zeibota lugas “Džungļu joki” pirmizrādi Dublinā. Starp skatītājiem arī pats lugas autors.

Amatiereteātrim šī bija pirmā izrāde pašu mājās, jo pirms tam “Slīdes” to bija spēlējušas tikai ārpus Īrijas – Stokholmā, Zviedrijā, saieta *PLATS solis* laikā, un teātru festivālā “Starp piecām salām”, kas pērnā gada nogalē notika Birmingemā, Lielbritānijā. Kā atzīst paši aktieři un izrādes režisore, spēlēt savējiem ir bijusi īpaša atbildība. Pirmkārt, zāle pilna skatītāju, kuriem pēc pandēmijas pārtraukuma nav bijis daudz iespēju piedalīties latviskos sarīkojumos; otrkārt, pats autors, kas vienlaikus arī režisors Latvijā, ieradīsies Dublinā, skatīsies un vērtēs izrādi.

Luga “Džungļu joki” ir sarakstīta pirms astoņiem gadiem un spēlēta Rīgā Dramaturgu teātrī kā jauno aktieři diplomdarbs. Tā stāsta par zinātnieka-insektologa Gustava piedzīvojumiem mūža mežā, kur pētnieks, meklēdams savu sapņu zirneklī *Araneus volans rubra*, ir apmaldījies un kļīst jau trešo gadu. Viņu sagūsta vietējās džungļu amazones, lai “svešo” ieceltu par savas cilts dievu. Šāda perspektīva ne visiem ir pa prātam, īpaši

jau cilts burvei, kuŗas pienākumos ietilpst arī vietējās dievu padarīšanas, un jauna dieva iecelšana grasās izjaukt visus viņas plānus. No citas puses zinātnieku lenc Mežu izcirtēju

Uma-Uma. Šķiet, ka Gustavs nokļuvis visai neapskauzamā situācijā...

Uz skatuves izspēlēt komēdiju tā, lai stāsts nepazaudētu savu dzīvespriecīgo ritmu un, lai

iesaistītajiem sliežiniekiem, nācās pielikt pamatīgas pūles, lai panāktu izvēlētā žanra vieglumu un krāsainību, lai ļautu skatītājam noticēt varoņu emocijām un pārdzīvojumiem. Stāstam un

mas “Tumša, tumša tā eglīte...” melodija, kas kontrastēja un vijās cauri visai izrādei, to padarīja īpaši asprātīgu. Kā nekā latviskums džungļos ienācis jau iepriekšējā dieva laikā, kas esot bijis latvietis.

Klausoties skatītāju atsauksmes pēc izrādes un pārskatot ierakstus sociālo mediju lapās, par Īrijā tapušajiem Džungļiem atrodams vien labas atsauksmes. Skatītāji pat citē lugas varoņu tekstus, un tas ir labs rādītājs. Tāpat arī, spriežot pēc sanākušo reakcijām zālē izrādes laikā un smiekliem, kas ne reizi vien pārslāca skatītāju rindas, komēdijas veidotāji savus uzdevumus paveica godam. Pēc raksta autore novērojumiem, savu varoņu gaitām uz skatuves uzmanīgi sekoja līdzī arī pats Džungļu stāsta radītājs Andris Zeibots. Pēc izrādes viņš aktieři sacīja atzinīgus vārdus un pat bija mazliet pārsteigts, ka galveno lomu izpildītājiem Aleksejam Pavgonenam – Gustavam un Ievai Levicai – cilts vadones meitai Uma-Umai šī ir bijusi pirmā skatuves pieredze mūžā. Autors Džungļu aktieři un iestudējuma režisorei Baibai Gaigrai bija atvedis arī dāvanas no Rīgas – dzejas un lugu krājumus, kas diasporas teātru cilvēkiem ir liels ieguvums un ļoti noderēs jaunu izrāžu sagatavošanā.

Trupas dalībnieki pēc izrādes // FOTO: Julija Sereda

korporācijas pārstāve, kuŗai sava interese – izcirst džungļus un ierīkot zelta raktuves, bet visam pa vidu mīlestība, jo zinātniekā ieskatās cilts vadones meita

asprātības raisītu skatītāju smieklus, nemaz nav tik vienkārši. Aktieři, režisorei Baibai Gaigrai, māksliniecei Santai Siliņai un visiem citiem izrādes tapšanā

izrādes noskaņai tikuši pakārtoti gan tērpi, gan dekorācijas, piemēlta attiecīga mūzika un skatuves izgaismojums. Un te nu jāatzīst, ka tieši mūzika – dzies-

Latviešu satikšanās vietas pasaulē

No Latvijas izceļojušie latvieši vienmēr centušies atrast un izveidot vietu, kur tautieši varētu pulcēties kopīgos sarīkojumos.

Visbiežāk pirmā pulcēšanās vieta ir bijusi baznīca vai kāda telpa, kur notikuši dievkalpojumi. Visos izceļošanas viļņos dažādos kontinentos un zemēs latvieši ir būvējuši gan baznīcas, gan savus latviešu namus, nesavtīgi ziedojot līdzekļus, laiku un darbu. Reizēm latviešu biedrības ir pirkušas vecas ēkas, tās piemērojot latviešu kopienas vajadzībām.

Šie latviešu nami, baznīcas un lauku īpašumi bija un joprojām ir vietējās latviešu kopienas pamats. Tur norit rosīga sabiedriskā dzīve – notiek dažādi sarīkojumi, tautas deju kopu un koŗu koncerti, sporta nodarbības, izstādes, svētku pusdienas un daudzi citi pasākumi, darbojas svētdienas skolas un nometnes, ir iekārtotas bibliotēkas un arhīvi. Šajās vietās pulcējas dažādu paaudžu latvieši, lai satiktos ar citiem latviski runājošiem cilvēkiem, kopīgi svinētu latviešu svētkus un jaunajai paaudzei nodotu zināšanas par Latviju, latviešu valodu un tradīcijām.

Rotājumi no Abrenes pils Luāras ielejā Francijā. Tos Austris Grasis atradis zemē pils tuvumā 20. gadsimta 80. gadu beigās.

Abrenes pili (*Chateau de La Villaumaire*) Luāras ielejā var uzskatīt par ļoti neparastu un

ambiciozu latviešu nama interpretāciju. Idejas galvenais autors un vadītājs bija Vācijas latvietis Austris Grasis. Viņš ar domubiedri Anitu Lediņu 1987. gadā

nedēļu brauca aptuveni 800 kilometrus no savas dzīvesvietas Bonnā uz Abreni, lai piedalītos latviešu kopienas dzīvē. Te valdījusi īsta brīvības un Latvijas

Rotājumi no Abrenes pils Luāras ielejā Francijā. Tos Austris Grasis atradis zemē pils tuvumā 20. gadsimta 80. gadu beigās // FOTO: Mūzeja “Latvieši pasaulē” krājums

nodibināja biedrību “Abrene”, kas iegādājās šo pili ar aizdevumu un paju pārdošanu citiem latviešiem pasaulē.

Abrenes mērķis bija saglabāt un veicināt latviešu valodu, kultūru un identitāti internacionālos un kultūras izmaiņu rāmjos. Abrene kļuva par aktīvu latviešu centru, kur pulcējās latvieši no visas pasaules, lai kopā strādātu un mācītos. Austris Grasis katru

sajūta. Austris atceras: “Trimdā augušam un dzīvojušam, man tieši Abrenē bija mājas sajūta. Nekur citur – ne Minchenē, ne Mīnsterē tādas nebija.”

Diemžēl pēc septiņiem darbības gadiem biedrība Abrene tika likvidēta un īpašums zaudēts, bet atmiņas par vēsturisko pili kā trimdas latviešu mājvietu palikušas daudziem latviešiem, kuŗi tur strādājuši vai viesojušies.

Austris Grasis ar Alekseja Naumova gleznu “Abrenes pils” pie savas mājas Mazsalacā 2020. gadā // FOTO: Mūzeja “Latvieši pasaulē” krājums

DAIGA
MAZVĒRSĪTE

Dramaturgs ar valodas melodijas izjūtu

Mārtiņam Zīvertam 120

Ar piemiņas brīdi Vaiteņu kapos un sarīkojumu Tautas namā Vilcē 21. janvārī pieminēja novadnieka, latviešu izcilā dramaturga Mārtiņa Zīverta 120. jubileju.

Dzirdot Zīverta uzvārdu, man prātā nāk laikam vienīgais viņa lugas iestudējums, ko pati esmu redzējusi, – 1990. gadā Dailes teātri iestudētā izrāde “Kaļostro Vilcē”, kur galveno varoni jo spilgti atveidoja populārais dziedošais aktieris Harijs Spanovskis. Un, protams, saistībā ar Dailes teātri allaž klātesoša manās atmiņās bijusi Āksta dziesma. To Burhards Sosārs sacerēja izrādei, lugu Mārtiņš Zīverts veltīja Viljamam Šekspīram, un tas, iespējams, ir viens no dramaturga pazīstamākajiem darbiem. Āksta dziesma bija viena no teātra himnām līdzās tā paša Sosāra Kavalieņu dziesmai no izrādes “Gesta Berlings”, kad kopkopi svinīgos sarīkojumos apvienojās visa Dailes trupa.

Mūsdienās, kad uz Latvijas teātru skatuvēm dominē ārzemēs sacerētas lugas, mēģinot latviešus pieradināt pie britu humora vai rietumu demokrātijas cildinātās dzimumu brīvības un seksualitātes triumfa, Mārtiņa Zīverta darbiem vieta nav atradusies, kaut gan vēl pirms dažiem gadiem desmitiem viņš cildināts kā izcilis dramaturģijas meistars. Otra tāda latviešu literatūras vēsturē nav – rakstīja Jānis Zanders (*Ceļa zīmes*, XI, 1953): “Mēdz runāt par tiro vai absolūto mūziku, tiro loģiku – tāpat šeit varētu runāt par tiro vai absolūto drāmu. Par dzimušu matemātiķi mēdz teikt, ka tas domājot formulās un matemātiskos simbolos, par dzimušu dramātiķi – kāds ir Mārtiņš Zīverts – varētu teikt, ka viņš domā drāmatiskās situācijās.” Lugu rakstīšanu Zīverts sāka protestā pret 30. gados Latvijā populārajiem dramātizējumiem, kas ignorēja drāmas tehniku. Toreiz, kad tika dramātizēta J. Janševska “Dzimentē” un Z. Lāgerlēvas “Gesta Berlings”, zobjaļi mēloja, ka drīzumā gaidāms telefona abonētu grāmatas dramātizējums. Vienu no Zīverta agrīnajām lugām “Nafta” (1931) iestudēja Nacionālais teātris, tas autoram bija milzu notikums. Pirmā viņa luga “Hasana harēms” publicēta 1928. gadā, ar teātri jauneklis bija “saslimis”, būdams ģimnazists, pēc Nacionālā teātra izrādes noskatišanās. Vēlāk viņš rakstīja: “Izrāde mani apdullināja, pat fiziski. Tad uzreiz sapratu, kas man darāms nākamajā dzīves posmā.”

Pēc “Naftas” uzveduma kritiķu atsauksmes bija pozitīvas, piemēram, Jānis Grots uzteica jaunā autora interesanto, svaigo un dinamisko varas tēmas uzveri. Par aktuālu problēmu risināšanu slavēja arī dramaturga nākamo darbu Nacionālajā teātri “Zelta zeme” (1933).

Ar domu par atteikšanos no pašlabuma sabiedrības interešu vārdā Zīverts rakstījis lugu “Tīrelpurvs” (1936), kurā darbojas tikai trīs personas, bija atmesti visi ārējie efekti, un lugu būtu iespē-

jams izrādīt pat bez dekorācijām. Toreiz rakstniekam izdevās atbalstītāju rast tikai Rīgas priekšpilsētā Āgenskalnā, kur “Tīrelpurvs” izrādīts uz Mazā teātra skatuves.

Rakstīdams lugas par vēsturiskiem tematiem, Zīverts sīki izpētīja atbilstošā laikmeta liecības: vēstures grāmatas, disertācijas, dokumentus. Arī lugā “Kaļostro Vilcē” attēlotie notikumi, lai cik tie liktos neticami un neiespējami, tomēr nav autora izdomāti. Zīverts izmantojis Elīzes Rekes pierakstus, autentiskus materiālus, kas 18. gs. izdoti grāmatā. Luga, kurā autors iemūžināja savu dzimto Vilci, bijusi viens no populārākajiem darbiem, pirmiestudēta 1967. gadā Austrālijas Latviešu teātri, vēlāk Stokholmā, Sanfrancisko, Rīgā un Jelgavā.

Latviešu, iespējams, ievērojamākais dramaturģis Mārtiņš Zīverts pasaulē nācis 1903. gada 5. janvārī Vilces pagasta Mežmuižas rentnieka ģimenē, viņš beidzis Berķenes skolu, tad Jelgavas ģimnaziju, kopš 1925. gada studēja filozofiju Latvijas universitātē.

Nacionālajā enciklopēdijā norādīts, ka 1924. gadā Zīverts uzņēmts Romas Universitātes Filozofijas un literatūras fakultātē, taču pēc dažiem mēnešiem līdzekļu trūkuma dēļ mācības pārtrauca.

20. gados zemgalietis sāka darboties dramaturģijā, kopējais viņa lugu saraksts ir iespējami garš – ap piecdesmit darbu, taču ne visas ir iestudētas, to vidū jau trimdā sarakstītie darbi “Kaklatiesa” un “Nekā nav tumšāka par gaismu”. Daži darbi iznīcināti, piemēram, 1927. gadā sarakstītā luga “Lietuvēns” par padsmietnieku mīlestību un dažus gadus vēlāk tapusi “Cilvēks bez galvas”. Pazuduši pāris lugu oriģināli – “Katakombas” (1926), 30. gadu sacerējumu “Kropļi”, “Pavēste”, “Jaunā demokrātijā”, “Ātrlaiva” un citu materiālu Zīverts dažkārt izmantojis citos darbos. Iestudējumiem pieejamas ir vismaz 35 lugas ar daudzveidīgiem sižetiem un personāžiem.

Zīverta daiļrades pētnieki uzskata, ka dramaturģis par lugu veidiem, aktieru un režisoru iespējām zinājis visu un dažkārt iedrošinājās pārkāpt tradicionālos lugu un iestudējumu rāmjus. Par saviem principiem Zīverts rakstījis lugas “Vara” piezīmēs, reizē atklādams savas ieceres un mērķus lugu rakstīšanā: “Es ieskatu, ka katra luga tiek rakstīta t.s. lielā skatā dēļ. Šis lielais skats dažkārt pēc sava apjoma nemaz nav liels, bet dramaturģiski tas ir lugas centrālais punkts. Visi lugas skati, kas risinās agrāk, ir vajadzīgi tikai tāpēc, lai šo lielo skatu sagatavotu, un tie, kas tam seko, ir tikai dramaturģiskās konsekvences risinātāji. Lugas veidošanā vispareizākais izrādās tāds paņēmiens, ka sāk rakstīt lugu ar šo lielo skatu, pēc tam pāriet uz otras šķiras skatiem, un tikai beigās, kad atsevišķās daļas gatavas, tās samontē kopā, izstrādā

arī pārejas skatus, kam piekrist tikai cementa loma.”

Lugā “Vara” Zīverts atainojis 13. gadsimta Lietuvas vēstures notikumus, tā 1944. gadā iestudēta Dailes teātri. Ierosmi dra-

maturgs guvis no 1943. gadā nējauši atrastas papīra lapas, kurā vēstīts par lietuviešu karali Mindaugu, kas pēc sievas nāves apprec viņas māsu. Mindaugu toreiz atveidoja Edgars Zile, viņa iekāroto Martu – Irma Laiva, kurai šī loma kļuva par vienu no daiļrades virsotnēm. 1991. gadā tapis lugas radioiestudējums, gadu vēlāk pēc Zīverta lugas “Vara” motīviem Lietuvā uzņemta kinofilma.

Par spilgtiem notikumiem Dailes teātri kļuva izrādes “Āksts” (1939) un “Minchauzena precības” (1941), pēdējā atkārtoti Dailē uzvesta 1958. gadā, tad atkal no jauna pēc 30 gadiem – 1988. Starp citu, 1958. gadā toreizējais Latvijas PSR kultūras ministrs Voldemārs Kalpiņš draudzīgā vēstulē aicināja Zīvertu atgriezties dzimtenē, solot Dailes teātra literāras daļas vadītāja vietu un sadarbību ar režisoru Eduardu Smilģi, taču rakstnieks atteicās no priekšlikuma, labi saprazdams, par kādām tēmām tad nāktos rakstīt lugas.

No Latvijas 1944. gada rudenī prombraucot, Dailes teātra tā brīža dramaturģis Zīverts, saprotams, nevarēja paņemt līdzi visu savu lugu manuskriptus, kas vēlāk nonāca Raiņa literatūras muzejā. Teātri rakstniekam bijusi neliela darbistaba, kurās rakstāmgalda atvilktnē glabājās arī to darbu eksemplāri, kurus autors neuzskatīja par īpaši veiksmīgiem, piemēram, luga “Čūska”. Tā gan 1942. gadā tika uzvesta Tautas teātri Rīgā, vēlāk, jau Atmodas laikā Dailes teātri – 1989. gadā.

Nacionālajā teātri 30. gados iestudētas viņa “Kolkā” (“Lībiešu asinis”, 1937), “Cilvēks grib dzīvot” (1939), “Kīnas vāze” (1940) – šo lugu 1957. gadā, pēc Staļina tirānijas beigām, režisors Pēteris Lūcis uzveda Valmieras teātri. Kādas ģimenes attiecībām un mantiskajiem kārdinājumiem veltītais darbs noslēdzas ar konfliktu raisījušās dārgās vāzes saplēšanu – strīdusābola vairs nebija, un visi nu varēja dzīvot tikpat satīgi un draudzīgi kā pirms mantojuma saņemšanas. Intrīģējoši naudas un cilvēka attiecības risinātas arī traģikomēdijā “Nauda”, ko uzskata par vienu no labākajām Mārtiņa

Zīverta lugām. Pēdējais Zīverta sacerējums “(1988)” bija veltīts izcilajam dzejniekam Johanam Wolfgangam Gētem, lugu uzveda Austrālijas Latviešu teātri. Piecus gadus vēlāk notika “Teātris” izrāde

desmit strādājis pie vagonu lādēšanas, pa naktim rakstīdams. Viņš bija arī ar archīva darbinieks Stokholmas teātra muzejā, kur darbs bija saistīts ar teātra literatūras kārtošānu, gādājies arī sistēmātizēt Henrika Ibsena vēstules, bet vasarās bija jāveic skatuves strādnieka pienākumi.

Mārtiņš Zīverts, par laimi, piedzīvoja savas dramaturģijas atgriešanos uz dzimtenes teātru skatuves: 1987. gadā Nacionālajā teātri iestudēja viņa lugu “Lielo grēcinieku iela” (1953), un rakstnieks pats piedalījās vairākos mēģinājumos. Jau toreizējā intervijā dramaturģis aizrādīja, ka Latvijā par daudz modē nākusi ātrruna: “Autors bieži vien ir daudz dumjāks par aktieri. Jo aktierim ir jāzina, ko viņš runā. Bet mēs (ar sievu Ilzi Zīverti – D.M.) redzējām arī kādu izrādi, kur aktieri nezināja, ko viņi runā. Tagad teātros un televīzijā, sevišķi no Amerikas, nākusi mode *nošnallēt* pieturas zīmes, neievērot punktu. Bet tam punktam un komatam tomēr ir sava nozīme, jo... es vismaz tā domāju, ka galvenais noteikums teātra mākslā ir – skaidrību pāri visām lietām. Aktierim ir jābūt skaidrībā ar savu partneri, un viņam ir jābūt reizē skaidrībā ar publiku. Viņam ir jāsaprot savs partneris, bet publikai jāsaprot viņi abi. Ja vārds izsaka noteiktu domu, tad to nevajag apspēlēt. Tur tā jau ir. Spēlēt vajag to, kas ir aiz vārda.”

Zīverta daiļrades pētnieks Viktors Hausmanis paudis, ka rakstnieks sarunās ne vienreiz vien noliedzis domu, ka dramātikas darbos viņš izteicis pats sevi, un tomēr neapgažama ir patiesība, ka īpaši jaunības gadu lugās klāt ir bijis viņš pats, Zīverta pasaules redzējums, dzīves uztvere un, pats galvenais, jūtīgā dvēsele, emocionālitate, pārsteidzošā neaizsargātība. Vienlaikus apbrīnojama ir dramaturga tehniskā meistarība – viņš pārvaldījis visas formas, visus stilus, veidoja spilgtus, reizē patiesus varoņu raksturojumus un drāmatiskās situācijas. Turklāt Zīverta lugas sajūsmīna ar izteiksmes un latviešu valodas bagātību, ietverot teju visu Milēnbacha vārdnīcu, vārdus sarindojot ausi glāstošos virkņējumos. „Valodas melodija ir jāizjūt. Es arī senāk nebiju iedomājies, ka tā ir diezgan grūta lieta – izjust,” intervijā dzejniekam Mārim Čaklajam 1987. gadā teicis dramaturģis, kas savu literāto misiju turēja augstāk par materiālām vērtībām, to atspoguļodams simboliskajās Āksta dziesmas rindās:

“Reiz dzīvoja kāds muļķa āksts, – ne tāds kā es, ne tāds kā tu, ne tāds kā visi citi. Viņš runāja – par viņu smējās. Viņš dziedāja – par viņu smējās. Kas gan par viņu nesmejās! Jo bij tas muļķa āksts...?..!..!

Kad Dieva priekšā stājās āksts, kā stāšos es, kā stāšies tu, kā stāšies reiz it visi. Dievs piecēlās no sava troņa. Viņš nesmejās par muļķa ākstu. Bij klusums debess plašumā, un raudāja Dievs – Tēvs.”

Kas attiecas uz rakstnieka literāro mantojumu, tad par unikālu notikumu latviešu trimdas grāmatniecībā kļuva Latviešu apvienības Austrālijā Kultūras fonda aprūpē Sidnejā izdots Zīverta darbu apkopojums 30 sējumos, katrā no tiem iekļaujot vienu lugu ar autora komentāriem. 80. gadu beigās Rīgā Viktora Hausmaņa sakārtojumā publicētas divas Zīverta darbu izlasēs “Lugas” (1988) un “Kamerlugas” (1989), savukārt no 2002. gada līdz 2006. gadam piecos apjomīgos sējumos apkopotī visi pieejamie M. Zīverta dramaturģiskie sacerējumi, kā arī raksti un recenzijas.

Trimdinieka ceļos Mārtiņš Zīverts vistiešāk bija saistīts ar Stokholmas latviešu teātri, kur viņš kā režisors piedalījās savu darbu iestudējumos. Zviedrijā uzvestas viņa nozīmīgākās pēckara periodā tapušās lugas “Kāds, kurā nav” (1947), “Zaļā krūze” (1949), “Tvans” (1950), “Cenzūra” (1951), “Meli meklē meli” (1953), “Smilšu tornis” (1955), “Pēdējā laiva” (1956) un citas. Viņš kā režisors un aktieris viesojies Anglijā, Dānijā, Vācijā, Austrālijā, ASV, neliels skaits Zīverta lugu tulkots vācu, somu, krievu, igauņu valodā, vairākas – angļiski, tās uzvestas ASV, kur tapis arī kādas lugas radiovarianti. Kas zina, ja apstākļi būtu citi un rakstnieks pats iedomīgāks, varbūt izcilā dramaturga darbi būtu iestudēti arī Rietumeiropas galvaspilsētu teātros. “Es neesmu tirgojies ar lugām, bet, kad man atsūta honorāru, tad es atpakaļ nesūtu. Bet prasījis nevienam neesmu. Tāpēc jau bijis diezgan grūti dzīvot. Vajadzēja iet darbā, sestdien, svētdien mēģināt. Man bija arī naktsdarbs,” atzinās Zīverts, kas pēc izceļošanas uz Zviedriju vispirms pildīja stacijas bufetnieka pienākumus, tad gadus

Mīlestības vārdā

SARMĪTE LUNDE

Sietlā 15. janvārī notika dievkalpojums ar dievgaldū un svinības sakarā ar Dairas Cilnes prāvestes amatā aizvadīto laiku. Pie durvīm svētnamā ļaudis sagaida un sasveicinās pati prāveste Daira Cilne un draudzes priekšnieks Jānis Šulcs. Viss skaisti saposts, uz altāra krāšņi ziedi, pie ērģelēm mūzicē Dr. Andris Āboliņš.

Pavadot prāvesti pelnītā atpūtā, archibiskapes Laumas Zušēvicas sprediķi nolasīja draudzes priekšnieks Jānis Šulcs. (Archibiskape bija sasirgusi un nevarēja ierasties. Šo darbu viņa uzticēja Jānim Šulcam, kuŗš jau agrāk kā lajs bija vadījis dievkalpojumus prāvestes Dairas prombūtnē).

Kā pamatmotīvu sprediķim archibiskape bija ņēmusi Jēzus Kristus vārdus mācekļiem no Jāņa evaņģēlija 14. nodaļas, kuŗā viņš sagatavo, iedrošina mācekļus savam prombūtnes laikam līdz Augšamcelšanās brīdim, dod savu mieru – Dieva mieru izturēt terroru, šausmas. Dieva mieru, kas stiprina sirdi un dvēseli (šeit archibiskape piemin arī ukraiņu tautas cīnītājus un cietējus). Uzrunājot Sietlas draudzi, archibiskape Lauma Zušēvica savā sprediķī velta daudz siltu, atzinīgu vārdu prāvestei Dairai Cilnei: „Mīļā Sietlas draudze, jūsu mācītāja Daira, mūsu Baznīcas Virsvaldes locekle, Rietumu apgabala prāveste, ir jūs ļabi sagatavojusi laikam, kad viņa vairs nebūs draudzes gans. Paldies Dievam un viņai, ka kopā esat auguši ticībā, cerībā un mīlestībā! Un varbūt jums pašiem par pārsteigumu, jūs esat spējīgi kalpot un vadīt savu draudzi, un tā ir brīnišķīga dāvana viņai!... “Archibiskape domā, ka šajā īpašajā dienā draudzē varbūt atcerēsies ar Dieva svētību kopā paveiktos darbus, sevišķi tos, kuŗi tik ļabi izdevās, kuŗi stiprināja draudzi. (Izdevās saglabāt šo dievnamu!) Varbūt nāks prātā dzīves grūtākie brīži, kuŗos saņemts miers – Dieva

miers, kas mācītājai Dairai tik raksturīgs, kas ir pretpēks bailēm un sajūtām, kuŗas pat grūti raksturot. Varbūt atmiņā

tases kafijas. Uz godībām bija sanākusi arī visa mācītājas kuplā ģimene – bērni un mazbērni. Apsveikumus bija at-

sūtījusi archibiskape Lauma Zušēvica, prāvesta vietnieks Mārtiņš Rubenis un prāveste Anita Vārsberga-Pāža.

Draudzes mācītāju Dairu apsveica Jānis Šulcs, no Rietumkrasta latviešu izglītības centra un Kursas – Marisa Rogaine-Turauda un Valdis Atvars, no Draudzes dāmu komitejas – Daina Kusina, no pensionāru kopas – Inta Wiest, no Portlandes draudzes – Daina Upīte.

Īsu, sirsnīgi jautru un asprātīgu video ierakstu ar mācītāju Dairu galvenajā lomā bija sagatavojusi un atsūtījusi LELBA pārvalde. Lomās: prāvests Laris Saliņš, prāveste Sarma Eglīte, prāvests Dāvis Kaņeps, prāveste Anita Vārsberga – Pāže. Savukārt, sekojot senai tradīcijai, visi klātesošie parakstīja un nosūtīja kartīti archibiskapei Laumai Zušēvcai ar sirsnīgu novēlējumu ātrāk izveseļoties.

Tā nemanot bija pienācis brīdis brīvām sarunām un Selgas Pētersones gatavotajam mielastam.

Aprunājos ar jubilāri, vaicāju, kas ir tas noslēpums, kas dara viņu tik gaišu, stipru un mīlošu? „Mans dzīves noslēpums,” viņa teica, “ir tas, ka man ir bijusi laime būt kopā un kopā strādāties ar daudz mīļiem cilvēkiem un darīt to, kas man pašai dara prieku. Mans paraugs dzīvē bija mana vīra Juŗa Čiļņa tēvs, mācītājs, dziļi ticīgs cilvēks. Viņā bija ļoti liela mīlestība un miers. Un arī prieks! Viņš mani mudināja studēt teoloģiju, kaut arī man jau bija augstākā izglītība mūzikā un franču valodā. Biju Losandželosas kuŗa diriģente 30 gadus. Seminārā rakstīju par Dievu latviešu tautasdziesmās, jo tur satikās manas divas mīlestības – teoloģija un latviešu senā dievapziņa. Mans vīrs Juris jau agrāk par mani bija iesaistījies baznīcas darbā un, kā viņš pats saka, būdams mācītāja dēls, zina, kā būt mācītājas vīram. Viņam piemīt arī jauks humors, kas atvieglo un pozitīvi iekrāso ikdienas dzīvi. Par visu to esmu Dievam dziļi pateicīga!”

Prāveste Daira Cilne ar ģimeni // FOTO: Pauls Zommers

atgriezīsies skumjie brīži, mīļos Mūžībā aizvadot, varbūt tieši gaišie, priecīgie: kristības, iesvētības, laulības – visi viņas darbi, mierā un mīlestībā izauklētie. Nobeigumā par kādu no prāvestes Dairas sprediķiem LELBAS sanāksmes dievkalpojumā, archibiskape teica: „Viņa paēdināja mūsu dvēseles, un ticu, arī jūsu.”

Sprediķim sekoja Dr. Anŗa Āboliņa ērģeļu solo “Zēlastības pamošanās” un dievgalds. Katram arī tika prāvestes Dairas apskāviens un mīļi vārdi.

Dievkalpojuma saviesīgajā daļā ļaudis pulcējās Latviešu centra plašajā svētku zālē pie balti klātajiem galdiem, suminot savu mīlo mācītāju Dairu un klausoties apsveikuma un goda runas pie glāzes viņa vai

Dr. Juris Cilnis un prāv. Daira Cilne // FOTO: Pauls Zommers

**LAIKS
GRĀMATA**

Grāmatas Jums
piesūtīs pa pastu
(t.sk. pasta izdevumi).

Rakstiet
Inesei Zaķis
6051A Sun Blvd #604,
St. Petersburg,
Florida 33715

ZIGFRĪDS FON FĒGEZAKS

**PIZAS
PASTARĀ
TIESA**

Stāsts par valdniekiem,
politiķiem un tautu ...
senajos viduslaikos
un

**MANS TICĪBAS
APLIECINĀJUMS**

ZIGFRĪDS FON FĒGEZAKS

**PIZAS
PASTARĀ TIESA**

Šo savu alegorisko leģendu Latvijā 1888. gadā dzimušais Z. fon Fēgezaks ir “novietojis” dziļos viduslaikos, bet personāžus ņēmis no Dantes Aligjēri “Dievišķās komēdijas”. Grāmatas beigās autora “Mans ticības apliecinājums” – viņa skatījums uz pašu būtiskāko – savas esības jēgu. P.S. Zigfrids fon Fēgezaks ir arī romānu “Baltiešu gredzens” un “Senči un pēcteči” autors.

Cena: USD 30,-

Ieņēmumi no šīs grāmatas
pārdošanas tiks ieskaitīti
Okupācijas mūzeja
Kluso varoņu fondā

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

Aptauja: Putinu un viņa sabiedroto iebrukumu Ukrainā atbalsta vien 4% Latvijas iedzīvotāju

Krievijas prezidentu Vladimīru Putinu un viņa sabiedroto iebrukumu Ukrainā atbalsta vien 4% Latvijas iedzīvotāju, un viņu skaits kopš marta ir sarucis divkārt, liecina publiski pieejamais Valsts kancelejas pasūtītais pētījums. Saskaņā ar pētījuma rezultātiem, pārliecinošs vairākums Latvijas sabiedrības atbalsta Ukrainu cīņā pret Krievijas agresiju, Ukrainas bēgļu uzņemšanu, kā arī Ukrainas uzņemšanu Eiropas savienībā un NATO. Latvijas sabiedrības atbalsts šiem Ukrainas mērķiem pieaug, proti, Ukrainas cīņu par savas zemes neatkarību un brīvību pilnībā vai drīzāk atbalsta 82% iedzīvotāju, kas ir par 6% vairāk salīdzinājumā ar 2022. gada martu.

Ukrainas uzņemšanu NATO atbalsta 63%, kas ir par 12% vairāk salīdzinājumā ar martu. Ukrainas uzņemšanu Eiropas savienībā atbalsta 62%, kas ir par 7% salīdzinājumā ar martu.

Vairākums aptaujāto jeb 60% Latvijas iedzīvotāju kopumā piekrit, ka karš Ukrainā pastiprina spriedzi latviešu un krievu starpā un tas ir par 4% aptaujāto vairāk salīdzinājumā ar martu. Rezultāti latviešu un krievu grupās ir līdzīgi.

Latvijas iedzīvotāji augstu vērtē savas prasmes medijpratībā un kopumā uzticas Latvijas valsts institūciju un mediju sniegtajai informācijai. 57% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka viņi spēj atšķirt patiesu informāciju par karu Ukrainā no sagrozītas.

Neuzticēšanos Latvijas institūcijām un medijiem puda 22% - 23% respondentu. Mazākumtautību pārstāvju vidū uzticēšanās rādītāji tradicionāli ir zemāki nekā vidēji sabiedrībā.

Atbildot par iespējamo nogurumu no ziņām par karu Ukrainā, 52% respondentu to noraidīja, paužot viedokli, ka nav no šīm ziņām noguruši.

Pieaugusi drošības sajūta dēļ Latvijas dalības NATO un Eiropas savienībā. Latvijas dalība NATO drošības sajūtu rada 48% respondentu, kas ir par 11% vairāk salīdzinājumā ar martu. Latvijas dalība Eiropas savienībā drošību rada 48% respondentu, kas ir par 11% iedzīvotāju vairāk salīdzinājumā ar martu. Noraidošu viedokli šajos jautājumos pārstāvēja katrs ceturtais respondents un biežāk tie bijuši cittautieši.

41% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju kopumā jūtas droši, jo Latvijai nav tieša militāra apdraudējuma. Pretēju viedokli pārstāvēja 27% aptaujāto.

***

Saeima ievēl CVK priekšsēdētāju – Kristīni Saulīti

Saeima 2. februārī ievēlēja Centrālās vēlēšanas komisijas (CVK) jauno sastāvu, un par CVK priekšsēdētāju tika ievēlēta Pasaules Brīvo latviešu apvienības (PBLA) bijusī vadītāja Kristīne Saulīte. CVK vēl septiņos citos vakantajos amatos ievēlētās arī *Jaunās Vienotības* virzītā kandidāte, Rīgas vēlēšanu komisijas locekle Sanita Stelpe-Segliņa, *Apvienotā saraksta* pieņemtā pretendente, CVK juriste, Eiropas kustības *Fair Play* viceprezidente Baiba Veisa un Zaļo un zemnieku savienības kandidāte Dzintra Kusiņa, kura ir CVK locekle kopš 2011. gada.

Tāpat CVK ievēlēja NA virzītājus pretendentus, ilggadējs CVK sekretārs Rīvars Eglājs, *Progresīvo* kandidāts, Latvijas Ārpolitikas institūta pētnieks, Latvijas Universitātes un Rīgas Juridiskās augstskolas vieslektors, uzņēmējs un ilggadējais diplomāts Aldis Austers, *Latvija pirmajā vietā* virzītājs pretendents, tiesību zinātnieks, doktors, Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes profesors Ringolds Balodis un *Stabilitātei!* kandidāte, kādreizējā partijas *Saskaņa* deputāta palīdze Saeimā Katarina Ogorodņika.

***

Sākas trešā ziedošanas akcija "Adijumi Ukrainas atbalstam"

AS "Latvijas pasta" sadarbībā ar biedrībām "Mēs Iecavai" un "Tavi draugi" sācis trešo akciju "Adijumi Ukrainas atbalstam", kurās laikā līdz 17. martam visās pasta nodaļās var ziedot adījumus.

Akcija "Adijumi Ukrainas atbalstam" atkal sākas pēc Ukrainas puses lūguma – patlaban īpaši svarīgi ir palīdzēt noturēties un saglabāt pozīcijas karavīriem frontē, tāpēc šajā akcijas kārtā īpaši tiek aicināts adīt zeķes, cimdus, šalles, cepures tieši pieaugušajiem.

Biedrības "Tavi draugi" pārstāve Beāte Bēvalde norāda, ka pērn rudenī un ziemā biedrības nolikta Ventspils ielā 50, Rīgā, kļuva par tranzīta punktu tūkstošiem adījumu no visas Latvijas ceļā uz Ukrainu, kur tie tika nogādāti ar biedrības kravām vai citu organizāciju palīdzību. Patlaban tiek saņemti arvien jauni pieprasījumi pēc adījumiem, bet noliktavā to vairs vairs nav.

Biedrības "Mēs Iecavai" pārstāve Lauma Neimane pauž, ka ziedojumiem vēl joprojām noderēs muguru sildītāji, īpašās pogājāmās zeķes ievainotajiem, karavīru cimdi un zeķes.

"Latvijas pasta" akcijā ziedotos adījumus bez maksas nogādās biedrībai "Tavi draugi". Uz paciņas ar pasta nodaļā nododamo adījumu jānorāda: Akcija Adijumi, Eksprespasts, Ziemeļu iela 10, Mārupes novads.

***

Janvāris Latvijā

Šā gada pirmajā mēnesī nokrišņu daudzums Latvijā vidēji sasniedza 80,9 milimetrus jeb 160% no normas, liecina Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra apkopotie dati. Tādējādi pagājušais mēnesis kļuvis par trešo nokrišņiem bagātāko janvāri valsts meteoroloģisko novērojumu vēsturē, atpaliekot vien no 1959. un 2007. gada.

Visvairāk nokrišņu – 112,8 milimetri – bija Rucavā, bet vismazāk lija un sniga Jelgavas novadā, kur janvārī reģistrēts 44,1 milimetrs nokrišņu.

Biezākā sniega sega – 25 centimetri – novērota 30. janvārī Dagdā.

Mēneša vidējā gaisa temperatūra Latvijā bija -0,6 grādi, kas ir 2,4 grādus virs normas. Viszemāk, līdz -20,0 grādiem – termometra stabiņš noslīdēja 6. janvārī Daugavpils novērojumu stacijā. Arī mēneša maksimālā gaisa temperatūra reģistrēta Daugavpilī – Jaungada dienā šajā novērojumu stacijā gaisa iesila līdz +11,1 grādam, pārspējot Latvijas janvāra siltuma rekordu.

Janvāra pirmajās trīs dienās kopumā tika pārspēti 41 siltuma rekordi, mēneša vidū tika laboti vēl seši maksimālās gaisa temperatūras rekordi. Tikai 5. – 9. janvārī diennakts vidējā gaisa temperatūra valstī bija zemāka par normu.

***

Šogad Latviju balsojumā par "Eiropas gada koku" pārstāv Sējas ozols

Šogad Latviju balsojumā par "Eiropas gada koku" pārstāvēs Sējas ozols. Saulkrastu novadā līdzās Sējas muižai augošais ozols ir viens no Saulkrastu novada simboliem, kas iekļauts tā jaunveidotajā ģerbonī.

16 Eiropas valstis sācis balsojums par "Eiropas gada koku". Konkurss notiek trīspadsmito reizi, bet Latvija tajā piedalās otro reizi.

SPILGTS CITĀTS

Aivars Ozoliņš

Sankcionēts okupeklis jeb Aptaujas par gada vārdu ir jaunāko laiku vēstures pieraksts

"Latvijā svarīgākais politiskais valodas notikums, kurā var piedalīties ikviens un kuru pamana gandrīz visi, šogad atkal norādīja uz aizgājušajā gadā tautai būtiskāko. Aptaujā par 2022. gada vārdu uzvarējis "okupeklis". Pērn plaši lietotais vārds precīzi raksturo laiku un ir latviešu valodā uz palikšanu, kaut gan paši okupekli ātri izravēti.

Toties par gada nevārdu atzīts Krievijas kara pret Ukrainu un Rietumu pasaules atbildes uz to izceltais, taču aplami lietotais "sankcionēt", kas nozīmē "juridiski apstiprināt" un "piešķirt likuma spēku", nevis pakļaut sankcijām. Aizrādījums vietā.

Paldies Rīgas Latviešu biedrības Latviešu valodas attīstības kopai un Latvijas Rakstnieku savienībai, ka arvien uzskata mūsu izglītošanu par svarīgu uzdevumu! Mums jūs vajag ne tikai tādēļ, lai varētu pasmieties par politiku izrunāšanu. Populācija lokācijā komunicē kontaminētā natīvā valodā un triggerē tās perdiciju! Ja latviski, tad dzimtā valoda pastāvīgi "deg zilās ugunīs", kā 2004. gadā, tiesa, par Latvijas valsti teica premjerministrs Emsis, un tās dedzinātāji esam mēs paši.

Valoda un arī tās sārņi attīstās līdzī laika, un atskats uz jau divdesmit gadus veikto aptauju ir kā īss Latvijas vēstures satura pieraksts.

Izcili sekmīgs bija jau pats pirmais, 2003. gada vārds "zimols" angļiskā "brenda" vietā. Arī nākamā, 2004. gada vārds "mēstule" ir itin labi aizstājis "spamu". Bet "jaunuzņēmums" (2016), "straumēšana" (2017) un "zibmaksājumi" (2018) nu skan tik dabiski, kā būtu valodā kopš Endzelīna.

Toties pats pirmais gada nevārds – nelokāmais "eiro" – izrādījies tautai tikamāks nekā "eira". Un diemžēl jau 2008. gadā par nevārdu atzītais mēsls "sis te... šo te" turpina izplesties kā tāds Sosnovska latvānis. Kamēr svešvalodu artikula tēlotājas Šiste un Šite plosās runātajā valodā, tikmēr latviskā Šana ir atstāta novārtā arī rakstītos tekstos. Valmierā savulaik bija pat Šanas biedriba, kas aptvēra visas nodarbošanās ar -šana galotnē – no vēlēšanām līdz meitu mīlēšanai. Pašlaik visapkārt lodā divdomīgi ālava "izveide" un "izstrāde".

Arī politiķi gadu gaitā sekmīgi strādājuši leksikas kropļošanai. (Slavenākais nevalodnieks ir "drastiskais" Godmanis, toties dzīvotspējīgākā izvirtība ir Šķešes "nešaubīgi" ("bez šaubām" vai "neapšaubāmi" nozīmē). Bet zinātnieku doktors Kariņš pērn vienubrīd raudzīja sacīt "akurāti" ("precīzi" nozīmē), tomēr laika attapa, ka ir valodnieks.) Taču vislielākais valsts vīru devums ir šīs aptaujas spārnoto teicienu un gada savārstījumu sadaļām.

Un izrādās, ka aptauju vēsturē visbiežāk citētais ir Mairis Briedis. 2016. gadā nacionālā spēka iemiesojuma godā celtais bokseris uzvarēja ar teicienu "Mans dopings ir mana tauta". Bet par pagājušā gada savārstījumu atzīts viņa aicinājums no *Saskaņas* skatuves: "Laiks piecelties un iztaisnot savas saliektās galvas!"

(No nedēļraksta IR, Nr. 5)

***

"Latvijas pasta" izdots pastmarku bloks iekļauts starptautiskajā filatēlijas izstādē Ukrainas atbalstam

VAS "Latvijas pasta" izdots pastmarku bloks Ukrainas atbalstam iekļauts Ukrainas pasta uzņēmuma "Ukrposhta" organizētajā starptautiskajā filatēlijas izstādē, kurā parādīti Ukrainai veltītie pastmarku izdevumi no 15 valstīm.

Pastmarku bloku un speciālu aploksnu Ukrainas atbalstam "Latvijas pasta" kā pirmais no pasaules valstu pasta uzņēmumiem izdeva pērn 10. martā, reaģējot uz Krievijas iebrukumu Ukrainā.

(Turpinājums 10. lpp.)

***
Vasarā būs Pasaules latviešu zinātnieku kongress "Zinātne Latvijai"

Kongress norisināsies šovasar no 27. jūnija līdz 29. jūnijam, kad Latvijā pulcēsies zinātnes pārstāvji no visas pasaules, lai aktuālizētu jautājumus par zinātnisko pētījumu ietekmi sabiedrībā. Ir izvirzītas trīs centrālās kongresa "Zinātne Latvijai" tēmas – "Zinātnes ietekme", "Digitālā transformācija" un "Zaļā pārveide".

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Pastmarku bloku veido trīs pastmarkas un paskaidrojošs kupons, attēlojot Ukrainas un Latvijas valsts karogus, Ukrainas Neatkarības pieminekli Kijivā un Latvijas Brīvības pieminekli Rīgā. Uz pastmarku bloka ir uzraksti ukraiņu un latviešu valodā "Mēs ar jums!" un "Slava Ukrainai!". Pastmarku bloka tirāža ir 20 000 eksemplāru, bet aplokšņu tirāža – 800 eksemplāru.

***

Valdība piešķir 765 925 eiro latviešu valodas mācību nodrošināšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem

Ministru kabinets atbalstījis Kultūras ministrijas (KM) ierosinājumu veikt finansējuma pārdali 765 925 eiro apmērā, lai nodrošinātu iespēju turpināt latviešu valodas mācību kursus Ukrainas civiliedzīvotājiem. Finansējumu saņems Sabiedrības integrācijas fonds (SIF), kas jau kopš 2022. gada īsteno valsts budžeta finansēto programmu "Latviešu valodas mācības Ukrainas civiliedzīvotājiem".

Latvijā līdz šim 39 107 Ukrainas bēgļiem izsniegti uzturēšanās dokumenti ar tiesībām uz nodarbinātību, liecina Iekšlietu ministrijas jaunākā informācija.

Pēc KM pārstāves paustā, ņemot vērā esošo ģeopolitisko situāciju Eiropā, nav pamata pieņemt, ka liela daļa Ukrainas civiliedzīvotāju, kas šobrīd apmetušies Latvijā, tuvākajā laikā varēs atgriezties Ukrainā. Tādēļ Ukrainas civiliedzīvotāji Latvijā vēlas aizvien vairāk iesaistīties nodarbinātībā. Lai nodrošinātu lielākas iespējas strādāt, kā arī tiktu veicināta personu sociālekonomiskā iekļaušanās Latvijas sabiedrībā, ir nepieciešamas latviešu valodas zināšanas.

***

Latvijas Korupcijas uztveres indekss 2022. gadā saglabājies nemainīgs

Latvijas Korupcijas uztveres indeksa 2022. gada rādītājs paliek nemainīgs, liecina starptautiskā pretkorupcijas organizācijas

"Transparency International" (TI) publicētā Korupcijas uztveres indeksa rezultāti. Salīdzinot ar 2021.gadu, Latvijas rādītājs ir nemainīgs – 59 punkti no 100 un ir ievērojami zemāks nekā virknē citu Eiropas Savienības (ES) un OECD (Eiropas sadarbības un attīstības organizācijas) valstu, un tas norāda, ka Latvijai neizdosies sasniegt Nacionālajā attīstības plānā 2021. – 2027.gadam (NAP) noteikto mērķi – 2024. gadā sasniegt 64 punktus un 2027. gadā – 67 punktus.

Politiskā godaprāta jomā Latvijas rādītājs (49 no 100 punktiem) ir zemākais ES un ierindo Latviju vienā līmenī ar Grieķiju, Slovēkiju, Poliju, Maltu, Ungāriju un Rumāniju, atpaliekot no Igaunijas par 26 punktiem un no Lietuvas par deviņiem punktiem. Biznesa integritātes jomā rādītājs ir 52 punkti no 100, kas ir vērtējums, kurā Latvija visvairāk atpaliek no Igaunijas un norāda uz to, ka bieži tiek veikti nedokumentēti papildu maksājumi – "kukulji", lai saņemtu kaut ko pretī. Biznesa integritātes vērtējumu negatīvi ietekmē arī skandāli par publisko resursu un ES fondu līdzekļu ļaunprātīgu izmantošanu un izšķērdēšanu un konkurences kropļošanu dažādos tautsaimniecības sektoros un amatpersonu atbildības līmeņos – no pašvaldībām līdz nacionālajam līmenim.

Nemainīgais rādītājs 59 punktu līmenī ierindo Latviju starp 27 ES valstīm 15.vietā, starp 38 OECD valstīm – 27.vietā un starp 180 pasaules valstīm – 39.vietā. 2022. gadā ES valstu vidējais Korupcijas uztveres indeksa rādītājs arī saglabājas nemainīgs 64 punktu līmenī, OECD valstu – 66 punktu līmenī (mīnus viens punkts).

KULTŪRAS ZIŅAS

Valsts Akadēmiskais koris Honkongā atskaņojis Bacha "Mateja pasiju"

Valsts Akadēmiskais koris "Latvija" koncertā Honkongā dirigenta Jāpa van Zvēdena vadībā izpildīja Johana Sebastiana Bacha

oratoriju "Mateja pasija". Mateja pasija izskanēja 3. un 4. februārī Honkongas Kultūras centrā.

***

Koris "Sōla" koncertā izpildīs animācijas filmu mūziku

Februāra vidū Kuldīgā, Jūrmalā un Rīgā notiks Latvijas Kultūras akadēmijas jauktā kora "Sōla" Valentīdienes koncertu sērija "Krāsainais maršs" ar latviešu animācijas filmu mūziku.

Koncertā skanēs korim aranžētas dziesmas no latviešu animācijas filmām – Zigmara Liepiņa, Imanta Kalniņa, grupas "Ilgi", Valta Pūces, Jēkaba Nimaņa, Renāra Kaupera skaņdarbi.

***

Rakstniecības un mūzikas muzejs saņēmis dāvinājumu no vijolnieka Gidona Krēmra

Rakstniecības un mūzikas muzejs (RMM) 3. februārī saņēma dāvinājumu no vijolnieka Gidona Krēmra: vijoli, uz kuras ir daudzu pasaulslavenu mākslinieku, arī paša Krēmra, autografi. Vijoli pedagogam Voldemāram Stūrestepam viņa 60 dzīves un 40 darba gadu jubilejā 1969. gadā dāvinājuši viņa audzēkņi Emīla Dārziņa mūzikas skolā.

To vidū ir 20.gadsimta otrās pusē Latvijas vijolspēles meistari - Krēmers, Filips Hīrshorns, pedagogs Dace Bērzāja, solisti Rasma Lielmane, Arkādijis Fomins un

kameramūzikas izpildītāji Juris Madrēvičs, Jānis Bulavs un citi.

***

Izsludināta pieteikšanās starptautiskajai keramikas konkursa izstādei "Martinsona balva 2023"

Latvijas Laikmetīgās keramikas centrs sadarbībā ar Daugavpils Marka Rotko mākslas centru izsludinājis pieteikšanos starptautiskajai keramikas konkursa izstādei "Martinsona balva 2023".

Keramikas konkursa izstāde iekļausies 4. Latvijas Keramikas biennālē, kas ir viens no nozīmīgākajiem laikmetīgās keramikas notikumiem Baltijas reģionā. Biennāles pasākumos piedalās mākslinieki no visas pasaules.

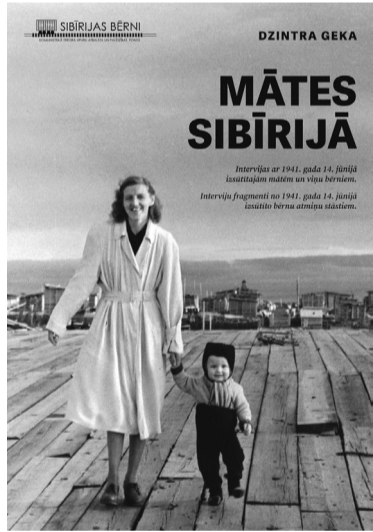
Starptautiskā keramikas konkursa izstāde "Martinsona balva" notiks Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā un ir keramikas mākslas vitalitātes apliecinājums, kā arī veltījums pasaulslavenajam Latvijas keramikim Pēterim Martinsonam.

***

Grāmata "Mātes Sibīrijā"

(No lsm.lv)

Klajā nākusi jauna grāmata par psiholoģiski smagu, bet allaž aktuālu tēmu – 1941. gada deportāciju. Dzintra Gekas darbā "Mātes Sibīrijā" apkopotas ap 300 izsūtīto bērnu un māšu atmiņas par tolaik piedzīvoto. Lai gan par šo neizdzēšamo un rūgto sadaļu Latvijas vēsturē ir daudzrunāts, autore uzskata, ka tēma īpašu aktualitāti ir ieguvusi tieši tagad.

1941. gada 14. jūnijā no Latvijas izsūtīja vairāk nekā 15 tūkstošus cilvēku. Daudzas no tām bija mātes un bērni, kas nokļuva tūkstošiem kilometru attālumā no dzimtenes – Sibīrijā un Kazachstanas ziemeļos. Tur viņiem bija jāstrādā mežrūpniecībā, kolhozos un padomju saimniecībās. Tā teikts fonda "Sibīrijas bērni" pazīstamās kinorežisores Dzintras Gekas jaunākajā grāmatā "Mātes Sibīrijā", kurā apkopotas izsūtīto māšu un viņu bērnu intervijas, kas veiktas 2000. gadu sākumā.

Kopumā grāmatā publicētas 18 sieviešu drūmas un smagas atmiņas par piedzīvoto. Tās ir papildinātas ar viņu ģimeņu izsūtījuma laika dzīves apstākļiem un dokumentu melnbaltām fotogrāfijām. Viena no deportētajām bija divu bērnu māte Helēna Lakone.

"Kad mani izsūtīja, man bija 34 gadi. Strādāju kolhozā, raku pagrabu. Tur bija vecākas sievas. Par daudz izraku zemi, trešajā dienā ar lāpstu strādāju tikai stūrī, biju slima. Gribēju nopelnīt. Mums deva maizes normu. Blakus atradās slimnīca, iegāju ārstēties. Mani izmeklēja. Es visa biju sapampusi. Nedrīkstēju vairs iet smagos darbos."

Vairāk nekā 270 bērnu publicētajās atmiņās dominē skaudri iespaidi. Daudzi no bērniem bija vien pāris gadus veci vai mazāki. Piemēram, Andrejam Albatam deportācijas laikā esot bijuši vien septiņi vai astoņi mēneši. No Sibīrijas viņš atminoties, ka vienmēr gribējās ēst. Pirmos mēnešus ar šausmām atceras arī tolaik divus gadus vecais Valdis Blūms.

"Mātes salā strādāja – sita zemi ar tādām "kirkām". Es biju pilns ar utīm un bezspēcīgs. No sākuma mēs dzīvojām bērnudārzā. Es pat neesot varējis pakustēt no bezspēka. Mamma stāstīja, ka aizvedusi mani uz to bērnudārzu un atstājusi, bet, kad pēc 10 stundām nākusi pakal, es pat neesot izkusējies no savas vietas."

Dzintra Geka stāsta, ka grāmatu "Mātes Sibīrijā" izdot lūguši izsūtītie bērni, ar kuriem viņa tikās pirms vairāk nekā 20 gadiem, kad meklēja varoņus dokumentālajai filmai "Sibīrijas bērni". Pēc vairākiem gadiem ar tādu pašu nosaukumu divos sējumos iznāca grāmata, kurā ietilpa tikai pāris izsūtīto māšu intervijas. Geka skaidro: "Mēs katru gadu pulcējamies pēc tam. Sākām braukt ekspedīcijās pa tām vietām, kur viņi bija izsūtīti, un viņi teica: "Vai tu kādā dienā nevari izdot grāmatu par mātēm, jo, pateicoties mātēm, mēs izdzīvojām." Protams, bija mātes, kas izdarīja pat pašnāvību, lai bērni tiktu uz Latviju, jo bāreņus veda uz Latviju."

Grāmatu autore sāka veidot pirms diviem gadiem. Pa šo laiku vairāk nekā 80 gadus vecās cilvēku atmiņas, sāpes un emocijas Ukrainas kara kontekstā kļuvas īpaši aktuālas. Geka uzskata, ka par tām jārunā pēc iespējas vairāk un biežāk: "Atkal tiek deportēti cilvēki. Tiek atņemti bērni un aizsūtīti uz Krieviju, un atkal ir mātes, kas brauc un meklē bērnus, un nevar atrast. Tagad man prasa: "Kā? Vai tad tas bija kaut kā līdzīgi? [salīdzinājums ar 1941. gada deportāciju]. Jā, tas bija līdzīgi. Tikai mēs domājam, ka tas nekad neatkārtosies. Pirms gadiem man prasīja un teica: "Nu jā, bet tu tās filmas un grāmatas... Tu par tādiem tik tāliem laikiem... Tas taču nekad neatkārtosies, un tas viss ir jāaizmirst." Mēs neticējam un neticējam, bet tas atkārtojas."

Lai gan kinorežisore savā ilggadējā karjerā par izsūtītajiem uz Sibīriju uzņēmusi daudzas filmas un izdevusi vairākas grāmatas, viņa aktīvi turpina darbu, un pēc pāris gadiem varētu nākt klajā jauna grāmata, kas būtu veltīta Sibīrijā dzimušajiem.

Ziņas apkopojā
SALLIJA BENFELDE

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

JURIS
LORENCIS

“Lietuva, Tēvyne mūsu, Tu didvyrių žeme”. Ar šiem latvietim pat bez īpašas tulkošanas saprotamajiem vārdiem sākas Lietuvas valsts himna, kas pazīstama arī kā “Tautiskā dziesma”: “Lietuva, Tēvija mūsu, Tu dižviru zeme”.

Šajās dienās mūsu brāļu tauta atzīmē divas atceres dienas. 23. janvārī Lietuvas galvaspilsētā Viļņā sākās pilsētas 700 gadu jubilejas svinības. Savukārt 16. februārī pieminēsim 105 gadus kopš Lietuvas neatkarības pasludināšanas. Vispirms par valsts jubileju. Pēdējos gados Lietuvas ekonomika strauji attīstās. Minimālā alga Latvijā ir 620 eiro pirms nodokļu nomaksas, Igaunijā – 725 eiro, bet Lietuvā – 840 eiro. Saskaņā ar Starptautiskā valūtas fonda datiem, iekšzemes kopprodukts, rēķināts uz vienu cilvēku pēc pirktspējas paritātes, aizvadītajā gadā Latvijā bija 38 120, Igaunijā – 46 100, bet Lietuvā – 46 200 ASV dolari. Tātad Lietuvas ekonomika, rēķinot uz vienu cilvēku, ir par 20 % jaudīgāka nekā Latvijas. Turklāt Lietuva pietuvojusies Spānijai ar tās 46 500 ASV dolariem uz cilvēku. Diemžēl, līdzīgi kā Latvijā, arī Lietuvā kopumā samazinās iedzīvotāju skaits. Ja 1991. gadā valstī dzīvoja 3, 7 miljoni cilvēku, tad šodien vairs tikai

2,6 miljoni. Pie vainas ir zemā dzimstība un aizbraukšana darba meklējumos uz Rietumeiropu. Tomēr nevar noliegt, ka Lietuva šobrīd kļuvusi par Baltijas ekonomisko un politisko līderi. Kur tad slēpjas šī veiksmes stāsta atslēga? Vienmēr var teikt, ka panākumu pamatā ir cilvēku centība un gudra politika. Bet ir vēl kāds faktors, kas virza Lietuvas attīstību, un tā ir aizvien ciešāka sadarbība ar kaimiņvalsti Poliju. Abas valstis realizē kopīgus projektus rūpniecības, transporta un enerģētikas jomās. Krievijas agresija pret Ukrainu un Polijas stingrā nostāšanās Rietumu vērtību sardzē apliecina, ka šī izvēle bijusi pareiza. Vienlaikus audzis Lietuvas politiskais kapitāls. Līdzīgi kā Polija, arī Lietuva aizvadītajā gadā izbūvēja žogu uz robežas ar Baltkrieviju, no kuru valstī cenšas iekļūt nelegālie robežpārkāpēji.

Visus pēckara gadus Lietuvā pie varas bija tā saucamie “nacionālisti”. Tādi bija arī Latvijā. Pazīstamākais no viņiem – Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks Eduards Berklavs, kuŗu 1959. gadā atbrīvoja no amata un izraidīja trimdā uz Krieviju. Atmodas gados Berklavs kļuva par vienu no Latvijas Nacionālās neatkarības kustības dibinātājiem. Atbilde uz

jautājumu, vai iespējams sadarbīties ar okupācijas režīmu un tomēr iespēju robežās kalpot savai zemei un tautai, nav vienkārša. Tomēr Lietuvas piemērs liecina, ka zināmos apstākļos šāda izvēle var nest augļus. Atšķirībā no Latvijas, kuras kompartijas augstākā vadība (Pelše, Voss, Rubenis, Andersons u.c.) nāca no pa daļai pārkrievotajiem Krievijas latviešiem, visi Lietuvas kompartijas pirmie sekretāri bija dzimuši un auguši Lietuvā. Viņi prata lietuviešu valodu un nekautrējās no tās. Pēdējais Lietuvas kompartijas sekretārs Alģirds Brazauskis panāca, ka viņa vadītā kompartijas struktūra atdalās no Maskavas. Vēlāk tauta Brazauskū ievēlēja jau par neatkarīgās Lietuvas prezidentu (1993-1998). Brīdī, kad sabruka Padomju Savienība, Lietuva izskatījās labāk nekā Latvija. Te bija gludāki ceļi, sakoptākas pilsētas, pilnāki veikalu plaukti. Tāpat nevar noliegt, ka Lietuva, salīdzinot ar Igauniju un Latviju, tika mazāk pakļauta rusifikācijai. Patiesībā notika pretējs process, Lietuvas galvaspilsētā Viļņā kļuva aizvien lietuviskāka.

Lietuva ir viena no valstīm, kuŗai Otrā pasaules kara rezultātā izdevās palielināt savu teritoriju. Pēc zaudētā kara Vācijai vairs nebija izredžu pretendēt uz

“Memelland” jeb Klaipēdas apgabalu. Daži vēsturnieki apgalvo, ka 1945. gadā Staļins esot piedāvājis iekļaut padomju Lietuvas teritorijā ne tikai Klaipēdas, bet arī Kēnigsbergas (tagadējās Kaļiņingradas) apgabalu. Tomēr Lietuvas kompartijas vadītājs Antans Šņeckus no tā esot atteicies. Esmu runājis ar lietuviešiem, kuŗi uzskata, ka tas bija kļūdainš lēmums. Pēc viņu pieredzes, Lietuva šo kumosu būtu “sagreņojusi”, pamazām vien piepildot ar lietuviešiem. Par to, kas tas būtu bijis iespējams, liecina nesenā Viļņas pilsētas vēsture. 1918. gada 16. februārī Viļņā tika parakstīta Lietuvas neatkarības deklarācija. Pilsētā tolaik atradās Vācijas karaspēks. 1920. gada oktobrī Viļņu okupēja Polijas karaspēks, bet 1922. gada februārī Polijas parlaments pieņēma deklarāciju par “Viļņas novada” iekļaušanu Polijas sastāvā. Izveidojās tā saucamais “Viļņas koridors”, kas ziemeļos robežojās ar Latviju. Viļņas okupācija un aneksija saindēja Lietuvas un Polijas attiecības. Lietuva uzskatīja, ka lielākais apdraudējums valsts neatkarībai nāk nevis no Padomju Savienības vai Vācijas, bet gan no Polijas. Lietuva atguva Viļņu 1939. gada oktobrī, kad Josifs Staļins pēc Polijas okupācijas un sadalīšanas

starp Vāciju un Padomju Savienību pilsētu augstsirdīgi atdāvināja Lietuvai. Jo viņš ļabi zināja, ka Lietuvas liktenis ir izlemts, ka tās okupācija un aneksija ir tikai laika jautājums. Tobrīd pilsētā dzīvoja ap 40 % ebreju, 40 % poļu, pārējie – baltkrievi, krievi, vācieši, nedaudz lietuviešu. Sākās lēns Viļņas “lietuviskošanās” process. Pirmie lietuvieši, kuŗi 1939. gada nogalē ieradās Viļņā un apmetās uz pastāvīgu dzīvi, bija universitātes mācību spēki, ierēdņi, kaŗavīri un virsnieki no Kauņas. Pēckara gados Viļņā sāka ieplūst lietuvieši no lauku apvidiem. Šis process turpinās vēl šodien. Atšķirībā no Rīgas, iedzīvotāju skaits Viļņā vairs nesamazinās un pēdējos gados pat sācis augt. Tiesa, tas gan notiek uz mazpilsētu un lauku reģionu rēķina. Jaunatne, kas pabeidz Viļņas augstskolas, parasti paliek pilsētā uz pastāvīgu dzīvi. Šodien no Viļņas 553 000 iedzīvotājiem ap 68 % ir lietuvieši. Savā 700 gadu ilgajā vēsturē Viļņa vēl nekad nav bijusi tik lietuviska kā tagad.

Un te vēl dažas rindas no Lietuvas valsts himnas: “*Saules stariem Lietuva tumsas varu aizraida./Gaismas stars, darba spars, vada mūsu gaitas!*”

Saules mūžu Lietuvai!

LIGITA
KOVTUNA

Viņšestdien nedēļrakstā “Sest-Diena” izlasīju valodnieka, profesora Andreja Veisberga sarunu ar žurnālistu Egilu Žirni un attapu, ka mūsu avīzes slejās sen neesam apsprieduši latviešu valodas sasāpējušus jautājumus. Cits nedēļraksts – IR – pasteidzies pirms mums, un mūsu laikraksta 4. lpp. citējam žurnālistu Aivara Ozoliņa teikto par “gada vārdu un nevārdu”, kas, kolēģa vārdiem izsakoties, ir “Latvijā svarīgākais politiskais valodas notikums.” Tā tiešām ir, un ļabi, ka tā.

Jāteic, profesors ir gana samierniecisks, neceļ paniku par briesmām, kas uzglūn mūsu valsts valodai no visām pusēm. “Valoda dzīvo savā nodabā,” viņš saka. “Un varbūt tas ir pat ļabi.” Nu, nu...

Zināmu iemeslu dēļ īpaši uzmanīgi pārlasīju atbildes uz dažiem žurnālista jautājumiem, piemēram, “Ko darīt ar trimdas latviešu lietoto burtu pāri “ch”?” “Atpakaļ iet nevajag, kas noticis, noticis,” atbild profesors. Šķīru vaļā redakcijas “rokasgrāmatu” – Lalitas Muižnieces, Rasmus Sinātes un Sandras Kronītes-Sīpolas 1997. gadā ASV, Kalamazū, izdoto “Turi pa rokai, iemet aci”. Tajā teikts: “(..) grāmatiņā lietota 1944. gadā Latvijā pieņemtā un trimdā līdz šim nemainītā pareizrakstība. Galvenās atšķirības no Latvijā pašlaik lietotās rakstības ir *ŗ* mikstināšana un svešvārdu rakstība. (..) Burtkopa *ch*

lietota vārdos, kuŗos oriģinālvalodā ir *ch*, piem., arhitekts (..) tehnisks, trochajs.” Par *ŗ* mikstināšanu – “Lai negrautu latviešu valodas gramatiskā sistēma, lai arī nevarētu citnozīmes vārdus (homonimus), ir saglabāts *ŗ* skaņas mikstinājums, kur to valodas likums prasa: *dzeŗu, veŗu, vaŗš, mūŗa, beŗu.*” (Citāts no “Latviešu valodas vārdnīcas”,

1993, ALA izdevums.) Savulaik Lalita Muižniece man to ieskaidroja piecās minūtēs – jāmikstina, kur latviešu gramatiskā sistēma prasa līdzskaņa mikstinājumu. Līdzskaņu mijas gadījumā jeb – vēl vienkāršāk – pēc līdzības, kā mikstina Jānis, Jāņa, Jānu, Jānim. Un viss, tā teikt, likumīgi! Profesors Veisbergs, atbildot uz jautājumu – vai atteikšanās no

mikstā *ŗ* lietošanas bija kļūda? – saka: “Domāju, ka ne. Dabiskā kustība ir vienkāršošanas virzienā. To var redzēt pie krieviem (*Sic!*), viņiem rakstība ir vienkāršojusies un, iespējams, vēl vienkāršosies. (..) Pamatā valodas attīstība ir leksikas neapturama iešana plašumā (..) un gramatikas un izrunas vienkāršošanās.” Sapratāt? Es ne! Atceros, kā biju pagalam apjukusi, pirmoreiz izlasot salikumu “*house 4 sale!*” Vai tad tik tālu vienkāršosim?

Un tomēr nevaru rimties par to mikstināto *ŗ*. Saviem oponentiem (pretņiem?) mēdzu citēt – “*No kalniņa raudzijos./ Kas aŗ manu tēvu zemi?/ Vai aŗ krievi, vai vācieši./ Vai irbīte rušināja?*” Un “klasika” – Raiņa “Gara gaita”, kur domāta “Gaŗa gaita.” Nu, taču pamanījāt, ka *ŗ* kalpo domas precizitātei?

Savukārt uzgavilēju profesoram, lasot, “kāpēc normālā tekstā būtu jāsaka “hematoma”, ja var pateikt “zilums”?” Un kāpēc “komfortabls”, ja ir “ērts”? Ja atļauts, palabošu cien. profesoru – teikumā “Var jau būt, ka burbuļi, kuros mēs uzturamies, **noimītē** (izcēlums mans. – L.K.) veco situāciju, kad bija ciemi un katrā ciemā runāja savā valodā.” Varbūt labāk būtu izteikt domu, piemēram, šādi – “atveido veco parādību”...

Vēl jau būtu daudz apspriežamā, piemēram, par to, ka Latvijas sabiedriskā TV ziņo par

“bezmaksas latviešu valodas kursiem” un Latvijas Radio galvenā redaktore sirsnīgi sveic Mūzikālās bankas uzvarētājdziesmas “Lieka štuka” izpildītājus – grupu “Citi zēni”.

Bet tas viss ir, piedodiet, štrunts, kad Rīgas pašā sirdī, Elizabetes un K. Barona ielu stūrī namu redzu rotājamies ar uzrakstu “Eziša kofišops” (*skat. attēlā!*). Pie šī paša vēsturiskā nama sienas ir plāksne, kas atgādina, ka šajā namā dzīvojis Latvijas Valsts otrais prezidents Gustavs Zemgals, kad bija Rīgas galva, bet ap stūri – plāksne, kas vēsta, ka tepat atrodas Krišjāņa Barona mājoklis.

Piezvanīju uz Valsts valodas centru, jautāju, vai valodas inspekcija likvidēta (kāds te brīnums – valstī taču gandrīz nekam nepietiek naudas!).

Tā gluži neesot vis – jaukā darbiniece Linda solīja sagatavot atbildi. Diemžēl līdz redakcijas slēgšanai atbilde nepienāca.

Un vēl – kāds barberšops Mieŗa ielā aicina darbā barberus!

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Štrunts par bitēm – ka tik medus!

VALTERS
NOLLENDORFS

IDEJA

Uzrunājot Latvijas Vēsturnieku biedrības konferences dalībniekus un aicinātos viesus 13. janvārī, Latvijas Republikas prezidents Egils Levits rosināja veidot Latvijas Vēsturiskās atmiņas un demokrātiskās izglītības institūtu, kā atbildībā būtu ne tikai vēstures pētniecība, bet it sevišķi Latvijas vēstures un Latvijas valsts vērtību apliecināšana gan Latvijā, gan ārvalstīs.

Tā kā viņš savā uzrunā pieminēja mani kā šāda institūta idejas iniciatoru, sniežu savu redzējumu par šāda institūta ideju, vajadzību un iespējamām darbības jomām.

Par vajadzību veidot šādu institūtu publiski pirmoreiz izteicos prezidenta rīkotajā konferencē Rīgas pili 2022. gada 1. aprīlī. Konference bija rīkota sakarā ar Latvijas Vēsturnieku komisijas pēdējā – 29. – sējuma prezentāciju par pretošanos un kolaborāciju triju okupāciju laikā 20. gadsimtā. Par šo 12 zinātnisku rakstu sējumu angļu valodā, ko rediģēju kopā ar Nacionālās enciklopēdijas redaktoru Valteru Ščerbinski, teicu, ka tas “nav un nedrīkst būt epitāfija, bet ka tam jābūt drīzāk ceļa zīmei, kas rāda uz nepaveikto un vēl veicamo.” Vēstures nekad nebūs par daudz.

Lai novērstu pārpratumus un nevajadzīgas diskusijas par terminoloģiju, jau sākumā minēšu, ka vēstures jēdzienu lietošu gan ierobežojošā gan paplašinātā nozīmē. Ierobežojošā nozīmē kā vēsturi, kuŗas centrā ir Latvijas valsts un nācija, ar to saprotot Satversmē definētos negrozāmos pantus un preambulu, kuŗa jau pati par sevi ir vēstures stāsta kodols. Tai pašā laikā paplašināti divās nozīmēs. Pirmkārt, vēstures jēdzienu paplašināšanu interdisciplināri, tajā iekļaujot gan sociālo atmiņu, gan literatūru, gan mutvārdu vēsturi, politoloģiju, kultūrantropoloģiju un citas disciplīnas, kas palīdz izprast gan procesus, kas veidojuši Latvijas nāciju un valsti, gan tos, kas to centušies iznīcināt. Otrkārt – paplašinot vēstures jēdzienu no tradicionālās akadēmiskās vēstures pētniecības uz t. s. publisko vēsturi, kas sevī iekļauj vēstures izglītību un sabiedrisko komunikāciju kā svarīgu vēstures uzdevumu un akadēmisko pētniecību kā pamatu vēsturiskās izpratnes un apziņas veidošanai Latvijā un ārvalstīs sabiedrībā.

Neapšaubāmi, ka 1998. gadā prezidenta Gunta Ulmaņa nodibinātās Vēsturnieku komisijas veikums ir ievērojams, bet tas arī norāda, ka ir tikai iesākums un pamats vēl veicamajam. Šis, kā citi LVK sējumi, ir zinātnisku rakstu apkopojums un tikai otrs Komisijas sējums angļu valodā. Ir notikusi pētniecība, bet tā galvenokārt izpaudusies atsevišķos pētījumos un rakstos, un tās rezultāti nav te tuvu sasnieguši ne Latvijas sabiedrību, ne arī starptautisko vēsturnieku saimi. Kad

Foto: Dizaina birojs H2E

par veikumu holokausta pētniecībā reiz ieminējos Izraēlas Holokausta upuru memoriāla *Jad Vašem* vēsturniecei, viņa atbildēja: “Tas ir ļoti labi, bet mēs ļoti maz par to zinām.”

Tāpat jāšaubās, cik Latvijas skolām dāsni dāvinātie LVK sējumi ir bijuši lietojami vai lietoti kā mācību materiāls vai pamats skolotāju zināšanām skolās. Esmu mācījis Latvijas vēsturi visos līmeņos, no septītklasniekiem trimdas skolā līdz augstiem Latvijas Okupācijas muzeja ārzemju viesiem. Praktiskajā darbā ar skolēniem vairāk nekā zinātniski raksti ir vajadzīgi uz tiem balstītas līmenim piemērotas metodoloģijas, mācību grāmatas, materiāli un apkopojošs Latvijas valsts, tautas un zemes vēstures stāsts.

Trimdā tādu veidoja Uldis Ģermanis, sarakstot *Latviešu tautas piedzīvojumus*. Grāmatas jaunāko laiku nodaļas turpinājumos publicēja *Jaunā Gaita* no 1957. līdz 1959. gadam. Ir vērts citēt no Ģermaņa komentāriem žurnāla 8. numurā: “Darbu veido samērā nelieli, noslēgti apcerējumi, kas savukārt saistās savā starpā un kopā sniedz stāstu par latviešu tautas vēsturi. [...] Vairāk nekā parasts izmantoti latviešu dzejnieku darbi, kas izteic laikmeta noskaņas un nojautas vai citādā ziņā zīmīgi raksturo kādā nodaļā tēloto norisi. Darba centrālais motīvs ir latviešu tautas cīņa par savām tiesībām un brīvību. Tam pakārtots viss pārējais.” Vēsture kā stāsts un – vēstījums par nācijas un valsts būtību.

Šāds stāsts nepieciešams arī kā instruments Latvijas vēstures zināšanu vairošanai un, ja ne kopīgas, vismaz savstarpēji saprotamas vēsturiskās izpratnes, apziņas un atmiņu kultūras veidošanai Latvijas sabiedrībā. Stāsti ir, turklāt to ir ļoti daudz un mūsu 20. gadsimta vēstures dēļ –

ļoti dažādi, bet stāsta pietrūkst. Ir divi Latvijas stāsta un vēsturiskās atmiņas fokālie punkti, uz kuŗiem atsaucamies un kuŗus pieminam – 18. novembris un valsts izveidošana un 4. maijs un valsts atjaunošana, bet ar to, kas noticis pa starpu, vēl arvien uzziņām fragmentāri: individuālos atmiņu stāstos, piemiņas dienās un brīžos, aprakstos par interesantiem vēsturiskiem notikumiem. Lielā mērā – literatūrā.

Pretrunīgas vēstures tēmas – un to mūsu sarežģītās vēstures un svešu narratīvu ieplūšanas dēļ nav mazums – parasti paliek aizkadra vai bez skaidra risinājuma no kopējās apziņas veidošanas viedokļa. Lēnām, taustoties, droši vien arī paaudžu maiņas un Rietumos valdošo uzskatu dēļ, esam pietuvojušies sabiedriskai apziņai par holokaustu. Tautā nemilētajiem, bet ilgi pieciestajiem Padomju varas pieminējiem negaidīti izšķirošu punktu pielika Krievijas agresija Ukrainā. Bet neesam vēl sabiedriskajā telpā spējuši atrast kopsaucējus ne latviešu leģionāru piemiņai, ne bruņotajam mežabrāļu kaŗam pēc kaŗa, ne arī sabiedrībā vēl arvien neatrisinātajai pretošanās – kolaborācijas tēmai un tā tālāk. Uz padomju un tagad Krievijas propagandas, dezinformācijas, vēstures sagrozījumu un mitu klātbūtni publikajā telpā un plašsaziņas līdzekļos norādām, bet to likvidēšana sabiedrības mentalitātē neveicas tik labi kā pieminēkļu gāšana.

Tas vēl vairāk attiecas uz Latvijas stāsta stāstīšanu cittautiešiem. Rietumu pasaulē, kur pat vēl daudzās vēsturnieku aprindās dominē Latvijas vēsturei sveši, maldinoši un naidīgi narratīvi, kuŗus ieviesa Padomju propagandas aparāts un uztur tagadējā Krievija ar tās diktatoru Putinu priekšgalā. Rietumu bibliotēkās vēl arvien atrodami viltotie pa-

domju propagandistu raksti un uz tiem balstīti pētījumi attiecīgo zemju valodās, bet trūkst uz objektīviem ir ticamiem avotiem balstītu pētījumu par to, kas patiesībā notika okupācijas režīmu valdīšanas laikā. Ārzemju vēsturniekiem vienkārši trūkst Latvijas vēstures materiālu angļu valodā un diskurss ar latviešu vēsturniekiem ir apgrūtināts nepietiekamo svešvalodu zināšanu dēļ. Neveikli nolasīt tulkotu referātu un nespēt brīvi piedalīties diskusijā ir liels mīnuss mūsu vēsturnieku sadarbībā ar saviem Rietumu kolēģiem. Taču tā bieži vien ir realitāte. Latvija kā valsts ir uz pasaules kartes, bet tā vēl arvien, kā reiz dzejoja Ivars Ivaskis, ir “mēness otra puse” no mūsu vēstures viedokļa.

Ideja par Latvijas vēsturiskās atmiņas un vēsturiskās izglītības institūtu, kas mērķtiecīgi veido uz vēsturnieku pētījumiem balstītu Latvijas nācijas un valsts vēsturisko stāstu, nav ne oriģināla ne jauna. Tā jau agrāk pieminēta, pārrunāta, pacelta, bet to nav sevišķi uzturējušas vēsturnieku aprindas, ne arī politiķi. Vēsturnieku komisija sevi izsmēla. Vēsturnieki vēl arvien cīnās par katru finansējuma santīmu, katru projektu. Par spīti solījumiem veicināt un uzturēt zinātni, tā finansiāli turēta tautpības režīmā. Ir skaidrs, ka šādu institūtu, kā citur, nevar izveidot bez pienācīga papildu finansējuma. Ja nu vienīgi uzaust atziņa par tā vajadzību vai pat nepieciešamību.

Mūsu kaimiņos pirmo šādu dāsni dotētu “Genocīda un pretošanās pētniecības centru” Lietuvas valdība nodibināja jau 1992. gadā. Tā ricībā nodeva bijušo čekas ēku Viļņas centrā ar autentiskām iekārtām un čekas cietumu pagrabstāvā. Tas pēdējā laikā kritizēts par patiesības noklusēšanu attiecībā uz lietuviešu

brīvības cīnītāju saistību ar holokaustu un pārliecīgu vēstures ideoloģizāciju, kas norāda uz riskiem, bet tai pašā laikā nenoliedz lielo darbu, kas veikts.

Igaunijas prezidents Lenarts Meri savukārt, kā viņa Latvijas un Lietuvas kolēģi, 1998. gadā izveidoja “Igaunijas Starptautisko komisiju noziegumu pret cilvēci izpētei”, uz kuŗas pamata desmit gadus vēlāk prezidents Tomass Hendriks Ilvess dibināja “Igaunijas Vēsturiskās atmiņas institūtu”, kam 2017. pievienojās bijušā ministru prezidenta Marta Lāra dibinātais “Unitas fonds” kā publiskās vēstures publikās izglītošanas institūcija. Institūta izvērstā darbība liecina, ka tam ir laba valsts dotēta finansiāla bāze.

Līdzīgi institūti pastāv visur, kur neatkarīgās valstis bija sagrābusas un pakļāvušas nacistiskā Vācijas un komunistiskā Padomju savienība. Šajā ziņā Polija izcēlusies ar vairāku nacionālu pētniecības un publiskās izglītošanas institūtu un muzeju celšanu, veidošanu un uzturēšanu kā pamatu valstiskās apziņas veidošanai. Vācija dibinājusi gan institūtus, gan plašu politiskās izglītības institūciju tīklu. Institūti ir veidoti un uzturēti dažādi, bet to uzdevumi ir ļoti līdzīgi – pirmkārt, izziņāt, pētīt un publikot 20. gadsimta totalitāro diktatūru fiziskos un garīgos noziegumus pret valstīm un nācijām; otrkārt – uz iegūto atziņu pamata veidot savas nācijas un starptautiskās sabiedrības apziņu par šo noziegumu ilgstošajam sekām un par nepieciešamību sargāt un stiprināt demokrātiskās vērtības un institūcijas kā drošības garantiju neatkarīgu valstu pastāvēšanai un plaukšanai. To funkcija parasti ir duāla: vēstures pētniecības veicināšana un publiskā izglītošana jeb, lietojot mūsdienīgu terminu, – publiskā vēsture.

Latvijas valsts ar savas vēsturiskās atmiņas saglabāšanu, kopšanu un nostiprināšanu pašu zemē un ārzemēs bijusi kūtra. Trešās atmodas apziņas vilnis ātri noplaka realitātes priekšā. Valstij bija jāšak sevi atjaunot ne tikai no nulles, bet no mīnusi. Rūpīgi koptā padomju vēsture kā Komunistiskās partijas un režīma ideoloģiskais pamats sabruka līdz ar visu LPSR. Tās pārliecinātajiem apoloģētiem bija jāpaiet malā. Citi, kas nebija ļāvuši padomju vēstures doktrīnai nomākt savu zinātnisko godaprātu, ar steigu metās gan atjaunot neatkarīgās Latvijas vēsturi, gan izgaismot ilgi noklusētās patiesības par nacistisko un komunistisko režīmu, par deportācijām, kaŗu, apspiešanu. Īsti organizēts un mērķtiecīgs šis Latvijas vēstures atjaunošanas process nebija un nepavisam nebija vērstis uz ārzemnieku apgaismošanu par Latvijas patieso vēstures stāstu. Lietuva dibināja savu institūtu; Latvijā par tādu nedomāja.

(Turpinājums sekos)

“Es nebaidos no tiem, kuŗi runā krievu valodā, bet no tiem, kuŗi domā krievu stilā”

Ukrainas vēstnieks Latvijā Oleksandrs Miščenko intervijā Sallijai Benfeldei

Kopš 2019. gada Oleksandrs Miščenko ir Ukrainas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā, bet šomēnes beigsies viņa pilnvaru termiņš, notiks vēstnieku maiņa, kā tas ārlietu dienestā ierasts. Kopš kara sākuma Ukrainā vēstnieks piedalās daudzos publiskos pasākumos, ir viesojies Latvijas reģionos, ticies gan ar ukraiņu kara bēgļiem, gan Latvijas iedzīvotājiem, kuŗi atbalsta Ukrainu cīņā par brīvību un neatkarību, un nav slēpis savu nostāju jautājumā par agresorvalsti Krieviju. Var sacīt, ka diplomātam neierasti, vēstnieks ir kļuvis par publisku, pat populāru personu.

Kā nonācāt diplomātiskajā dienestā – esat taču beidzis Doņecas augstāko militāro skolu, četrus gadus, dienējāt armijā?

Mans tēvs bija armijas virsnieks, pamatskolā astoņu gadu laikā mainīju sešas skolas, jo tēvu pārvietoja no vienas vietas uz citu. Tēvs man bija piemērs, viņa militārā karjera šķita atdarināšanas vērtā, tolaik tas bija ļoti svarīgi un, pēc manām domām, dienēt armijā bija virišķīgi. Četrpadsmit gadu vecumā iestājos Kijivas Suvorova kara skolā, jo tā tolaik bija ļoti prestiža skola, es ļoti vēlējos tajā mācīties. Ģimenē esam divi brāļi – es ļoti gribēju dienēt armijā, bet viņš ļoti negribēja. Beigu beigās es no armijas nolēmu aiziet, bet viņš palika, nodienēja trīsdesmit gadus un aizgāja pensijā ar pulkveža pakāpi. Lūk, tāds paradokss! Gribēju aizsargāt dzimteni, bet ātri sapratu, ka nekādu savu dzimteni es neaizsargāju, ka patiesībā istenoju imperiālistisku politiku, un to ļoti asi sajutu Afganīstānā kara laikā. Toreiz es sev jautāju:

“Ko mēs tur darām? Ko mums tur vajag?” Atbildi neatradu, un sāku pats pētīt, rakņāties faktos, līdz sapratu, ka es vēltīgi zaudēju laiku šajā struktūrā, kaut arī mana karjera armijā bija veiksmīga. 1989. gadā devītajā maijā uzrakstīju iesniegumu par labprātīgu aiziešanu no militārā dienesta. Lai nevarētu teikt, ka esmu kaut kāds narkomāns vai kas tam līdzīgs, vispirms noliku atestācijas eksāmenus augstākai dienesta pakāpei, dokumentus paņēmu sev un tad uzrakstīju iesniegumu. Jau bija sākusies *perestroika*, *glasnostj*, un armija nezināja, ko ar mani iesākt, mēģināja panākt, lai paņemtu savu iesniegumu atpakaļ, bet es nepiekāpos. Nolēmu iestāties Juri diskajā fakultātē, man to aizliedza, piedāvāja augstākstāvošu amatu, es atteicos. Tad sāka draudēt. Tas kādu laiku turpinājās, beidzot atrada iespēju mani atlaist saistībā ar štatu samazināšanu, jo vienkārši pēc paša vēlēšanās atlaist negribēja – lai nebūtu kā slikts piemērs jaunatnei, ka var uzrakstīt atļūgumu no armijas. Ar tēvu gan tādēļ radās konflikts, mēs gadu nesarunājāties, jo viņam tā bija visu ģimenes tradīciju nodevība. Tēvs sacīja, ka gan jau piedzēries vāļāšos pa grāvjiem un žogmalēm un iešu pie viņa

diedelēt naudu, bet atteicu, ka tā nebūs nekad. Mēs salīgām mieru tikai pēc septiņiem gadiem, kad kļuva par ģenerālkonsulu Stambulā. Toreiz viņam skaidroju, ka vienmēr esmu gribējis aizsargāt savu zemi, bet tajā armijā un tajā valstī tas nebija iespējams, taču, strādājot Ārlietu ministrijā, aizsargāju Ukrainas un ukraiņu intereses un tiesības tajā zemē, kuŗā esmu konsuls.

Ļvivas universitātes rektors bija bijušais diplomāts, uz Ļvivu toreiz bieži brauca Ukrainas ārlietu ministrs Anatolijs Zeļenko, uz robežas notika pārrunas ar poļu

veci, brauciens bija smags, nogurdinošs, jo vecais padomju laika autobuss visu laiku bojājās, naktsmāju Parīzē mums nebija, bet ierēdnītis teica, lai nākam parīt. Jautājām, kur bērniem nakšņot, mums vēl mājupceļā uz Ļvivu jānobrauc pusotrs tūkstotis kilometru, bet ierēdni tas neinteresēja. Nekad neesmu to aizmirsis, un visu savu darba mūžu konsula amatā esmu centies nebūt tāds. Sākot savu ārlietu dienestu, vienmēr atcerējos, ka padomju diplomāti izturējās pret saviem pilsoņiem. Mēs viņiem nebijām vajadzīgi, bijām liekie cilvēki.

dājis, attieksme pret Ukrainu bija pozitīva, bet dažās pat ļoti laba attieksme. Esmu strādājis piecās valstīs, četrās no tām biju vēstnieks. Austrālija, manuprāt, ir paraugs demokratijai valstī, demokrātija tur ir gandrīz kā reliģija. Valsts gan atrodas tālu no visiem, un man nācās stāstīt par Ukrainu, bet domāju, ka tagad situācija ir mainījusies. Austrālija mūs ļoti atbalsta cīņā pret agresoru. Turcija mūs atbalsta, bet tās politikā ir specifiskas niansas, jo valsts īsteno savas politikas intereses. Azerbaidžāna ir mūsu stratēģiskais partneris. Latvija man ir ne tikai

visi kā viens. Baltijas valstis un Polija mobilizē visus resursus, bet citur dažs labs vēl tikai velk mugurā sporta kreklu. Protams, šī kara spēka vienība var uzvarēt diktatoru, bet ar grūtībām, tas prasa ilgāku laiku. Lai uzvarētu šo ļaunumu, jāpieceļas visiem reizē. Un es redzu, kā Latvija, pārējās Baltijas valstis tiešām domā, kā vēl palīdzēt, kā novērst tās zvērības, ko Krievija pastrādā pret ukraiņiem. Es taču redzu un zinu, ka Latvijas resursi nav bezgalīgi, bet tā atdod visu, ko vien var, lai palīdzētu, jo saprot, ka tā nav tikai Ukrainas fronte, tā ir demokrātijas fronte. Pretējā gadījumā rīt tā būs Latvija, parīt Lietuva, tad Polija un arī citas Eiropas valstis. Ja kāds Vidusjūras valstis domā, ka gadījumā, ja Ukraina zaudēs karā, Krievijai līdz viņiem neaizies, tad ļoti maldās. Pat ja Krievijas armijas zābaki nemīdīs viņu zemi, tad diversantu grupas noteikti parādīsies un spridzinās, iznīcinās, indēs. Šī režīma domāšanas veids neredz un nesaprot neko citu, tas paredz tikai ļaunumu, tikai kompromisu ar ļaunumu, kas beidzas ar pakļaušanu un iznīcību. Tādēļ Latvijas nostāja ir ļoti svarīga kā piemērs un paraugs.

Nesen Latvijas parlamenta priekšsēdētājs bija vizītē Kijivā, parlamentā savu runu septiņpadsmit minūšu garumā teica ukraiņu valodā, tā izrādot cieņu pret Ukrainas valsti un tautu. Mans pēdējais gads Latvijā sakrita ar pirmo kara gadu Ukrainā, un es redzu Latvijas atbalstu vispatiesākajos, vissirsnīgākajos veidos. Un, kā jau teicu, mūs ļoti atbalsta arī Lietuva un Igaunija, Polija, Anglija, ASV, un tas dod spēku. Krievija to negaidīja, un esmu pārliecināts, ka ar starptautisko palīdzību un atbalstu, pateicoties Ukrainas armijas pašreizējai un varonībai, mēs noteikti uzvarēsim šajā karā. Ļoti ceru, ka Krievijas politiskais režīms tiks iznīcināts un tiks izveidots kaut kas vairāk vai mazāk līdzīgs demokratijai.

Nesen Krievijas ārlietu ministrs Lavrovs paziņoja, ka t.s. Zelenska miera plāns Krievijai nav pieņemams un par to nevar būt pat runas. Ko paredz Ukrainas prezidenta miera plāns?

Agresoram nevar patikt plāns, kas paredz kapitulāciju. Zelenska desmit soļi mieram paredz Krievijas kapitulāciju un visu noziedznieku obligātu notiesāšanu un sodu. Ukrainas prezidenta nostāja ir, ka tas ir globāls karš, karš pret cilvēci, tādēļ tiek runāts arī par radioaktivitāti un drošību pret atomuzbrukumu, tādēļ galvenie un paši pirmie jautājumi šajā plānā skar visus, neattiecas tikai uz Ukrainu. Bīstamā situācija Zaporīžes AES, kas var kļūt desmit reizes bīstamāka par Čerņobilu, ir drauds visiem. Otrs jautājums ir pārtikas drošība, jo Krievija cenšas aizvērt mūsu ostas, neļaut izvest graudus, un Āfrikā var sākties bads, kas savukārt skars citas valstis.

(Turpinājums 14. lpp.)

Foto: Dmitrijs Suļžics

kolēģiem, man bija jāpalīdz dažādos jautājumos – piemēram, ar loģistiku. Iepazinot ar Zeļenko, un kad Ukraina kļuva neatkarīga un Ārlietu ministrija paplašinājās, ministrs mani uzaicināja darbā. Ārlietu ministrijā strādāju jau 29 gadus. Saprotu, ka tieši tagad, kara laikā, es varu pilnībā īstenot savu jaunības dienu sapni – palīdzēt sargāt savu dzimteni no ienaidnieka.

Bija vēl viens iemesls, kādēļ kļuva par konsulu. Bija sācies Padomju Savienības sabrukums, iestājos Ļvivas universitātes Juridiskajā fakultātē, un rektors man piedāvāja nevis mācīties kopā ar astoņpadsmitgadīgajiem dienas nodaļā, jo man jau bija divdesmit pieci gadi, bet fakultātē bija atvērta starptautisko tiesību nodaļa, man būtu labi mācīties tajā. Jau strādāju universitātē, viens no braucieniem uz ārzemēm kopā ar rektoru bija uz Franciju ar bērnu un jauniešu ansambli. Braucām ar autobusu uz Anžē universitātes jubileju, jo tā bija Ļvivas universitātes sadarbības un draudzības universitāte. Daži jaunieši pazaudēja savas pasas. Kad Parīzē ieradāmās padomju vēstniecībā lūgt palīdzību, tur sēdēja tāds padomju ierēdnītis. Mums grupā bija divdesmit jaunieši, patiesībā vēl bērni, bija pat desmit gadus

Sacījāt, ka Vācijas vēstniecībā attieksme bija pilnīgi cita. Toreiz pirmo reizi saskārāties ar Rietumiem un citu attieksmi?

Šajā pašā divarpus tūkstošu kilometru garajā braucienā mūsu vecais padomju autobuss, tikko pārbraucis Francijas robežai, salūza tā, ka vairs nebija salabojams. Bija nakts, lija lietus. Piebrauca franču policija paskatīties, kas tas par autobusu tur stāv. Domājām, ka gan jau būs nepatīkšanas, jo no policijas taču neko citu nevar gaidīt?! Bet policija, noskaidrojusi, kas par lietu, aizveda visus bērnus uz savu iecirkni, iedeva siltu ēdienu, tad sazinājās ar Anžē universitāti, atrada mums autobusu, un universitāte apstiprināja, ka to apmaksās. Mūsu autobuss palika remontā, bet mēs turpinājām ceļu jau ar citu autobusu. Parīzē mums palīdzēja Vācijas vēstniecība, gan naktsmājas atrada, gan dokumentus palīdzēja nokārtot. Tāda, lūk, bija pirmā tikšanās ar “rietumu kapitalismu”, ar kuŗu mūs biedēja visus padomju gadus.

Esat strādājis gan Austrālijā, gan Turcijā, arī Polijā un Azerbaidžānā. Vai var salīdzināt, kā ir mainījusies valstu attieksme pret Ukrainu pēc Krievijas pilna mēroga iebrukuma Ukrainā?

Valstis salīdzināt ir grūti, teikšu tā: visās valstīs, kuŗās esmu strā-

valdības, bet arī iedzīvotāju atbalsta kvintesence. Latvija parādīja piemēru tam, cik ļoti saliedēta var būt valdība ar tautu atbalstā Ukrainai, kuŗa piedzīvo kara traģēdiju, un es pat nevaru pateikt, kuŗš palīdz vairāk – valdība vai tauta. Ja valdības palīdzība nedaudz samazinās, palielinās iedzīvotāju ziedojumi, tautas humanā palīdzība. Te ir pastāvīga darbīga gaisotne, vēlēšanās palīdzēt, saprast, kā Ukrainai palīdzēt. Latvija man ir ļoti liels piemērs, ir labi, ka savas diplomātiskās karjeras pēdējā posmā biju šeit, man te viss ir ļoti tuvs un saprotams. Ir Eiropa, kuŗa kopumā mūs atbalsta, bet šodienas bēda ir tā, ka pret mums ir vesela armāda, kuŗas mērķis ir tikai iznīcināt, visi pakļaujas vienam diktatoram, viņa pavēlēm. Eiropa ir pamodusies, to pamodināja Ukraina, bet nesen sarunā ar Eiropas diplomātiem sacīju, ka Eiropa nereti ir kā kara spēka vienība, kuŗai kaut kas jāaizstāv, bet daļa šīs vienības bija kaujas gatavība vēl pirms atskāņēja trauksme – piemēram, Latvija mums piegādāja stingeru sistēmu vēl pirms kara sākuma, kamēr cita vienība vēl gulēja, vēl kāda sāka mosties, bet vēl cita vienība guļ joprojām. Bet pretī stāv milzīga armāda, kas sper soli vai dodas uzbrukumā pēc pavēles

“Es nebaidos no tiem, kuŗi runā krievu valodā, bet no tiem, kuŗi domā krievu stilā”

(Turpināts no 13. lpp.)

Tas pats ir ar enerģētikas drošību, tās deficīts skar visas Eiropas valstis, triecieni pa Ukrainas enerģētikas infrastruktūru skar ne tikai Ukrainu, tas ietekmē arī citus. Tālāk plāns paredz visu gūstekņu atbrīvošanu un deportēto personu atgriešanu mājās. Ieskaļot bērnu un okupētajām teritorijām uz Krieviju ir deportēti aptuveni miljons Ukrainas iedzīvotāju, turklāt mēs nezīnām, kas ar viņiem notiek. Precīzs skaits nav zināms, jo gan Sarkanais Krusts, gan citas starptautiskās organizācijas ir bezspēcīgas, Krievija ignorē jebkādas starptautiskās tiesības, nevienš nekontrolē tās rīcību. Tāpat plāns paredz visu okupēto teritoriju atbrīvošanu, Ukrainas teritorijas vienotības un tiesiskuma atjaunošanu. Ja runājam par tiesiskumu, tad jāievēro un jāizpilda ANO statūtu dokumentos noteiktā, ir vajadzīgs starptautiskais tribunāls, jātiesā ne tikai pavēļu devēji un izpildītāji kara laikā, bet arī Valsts Domes deputāti, propagandisti – visi, kuŗi īsteno šo karu. Tāpat ir paredzēta cīņa ar ekocīdu – par tām mūsu teritorijām, kur atrodas nesprāguši lādiņi, mīnas, arī speciāli nominētās teritorijas, un cilvēkiem ir bīstami pat iziet uz ceļa, ieiet mežā. Tāpat arī nav pieļaujama atgriešanās pie eskalācijas, vajadzīgas sankcijas un citi pasākumi, kas nepieļauj atgriezties Krievijas impēriskajam garam. Visbeidzot, plāns paredz kapitulācijas akta parakstīšanu ar putinisko Krieviju. Rakstot šo plānu, mūsu pamatnostāja ir – Ukraina ir starptautiskās sabiedrības daļa, mēs rīkojamies atbilstoši starptautiskajām tiesībām, ANO dokumentiem. Un tādēļ arī plāna pirmie punkti skar visas valstis un ir arī to interesēs, šie punkti ir globāli, un tālāk plāns pamazām nonāk līdz atsevišķiem jautājumiem, kuŗi galvenokārt ir svarīgi Ukrainai. Krievija to negrib pieļaut un Lavrovs – es viņu dēvēju par Sergeju Viktoroviču fon Ribentropu – protams, nevar piekrist nevienam šī plāna punktam, Krievija to visu sāka, lai salauztu kopīgās drošības sistēmu, neievēro starptautiskās tiesības, ir teroristu valsts un darbojas kā pirātu grupa, kuŗai nekad nepatīk, ja viņus aicina nomierināties. Valsts-terrorists, valstsbandīts nekad tam nepiekrīt, tādēļ tā jāpiespiež ievērot mieru, bet tas var sākties tikai ar Krievijas zaudējumu karā. Armija, kuŗa vienmēr ir lieljusies, cik varena tā ir un cik labi prot karot, patiesībā izrādījās bandīti, kuŗi prot tikai zvēriski nogalināt iedzīvotājus, laupīt, izvarot un dedzināt. Ne velti Rīgā, pretī Krievijas vēstniecībai, Latvijas iedzīvotāji sanesa vecus tualetes podus, izlietnes un galīgi nolietotas veļas mašīnas un pielika uzrakstu: “Krievijas armijai” – tā teikt, ja jau jums tik ļoti vajag, tad ņemiet, bet nenogaliniet cilvēkus!

Varu tikai vēlreiz atkārtot, ka cienu un augstu vērtēju Latvijas

atbalstu un situācijas izpratni. Diemžēl Eiropā ne vienmēr to saprot, lai gan, ja pie jūsu durvīm stāv asinskārs monstros, ir taču skaidrs – ja viņš atvērs šīs durvis, viņš visu aprīs un dosies pie nākamajām durvīm. Nav iespējams padarīt Putinu par mieru mīlošu, par miera nesēju, sarunas par ar viņu par to neko nedos. Tad jau arī krokodilu varētu pierunāt kļūt par veģetārieti. Ja to varat, ja varat krokodilu pārliecināt, ka viņam patīk būt veģetārietim, tad uz priekšu, pārlieciniet Putinu, par spīti tam, ka viņa vide ir agresija un ļaunums. Man Latvijas atbalsts ir izglītotu, civilizētu cilvēku atbalsts cīņā par eiropeiskām vērtībām. Un šajā cīņā Ukraina ir frontes pirmajā līnijā. To nesaprot vai negrib saprast tikai muļķi vai provokatori.

Ar Latvijas Saeimas priekšsēdētāju, kad viņš nesen pie mums viesojās, bijām arī Bučā un Irpiņā. Čirņigovas apgabalā kādā ciemā redzējām pagrabu, kuŗa okupanti turēja aptuveni 360 cilvēku. Telpa bija neliela, cilvēki tajā bija spiesti atrasties mēnesi, uz visiem izsniedza 3-4 krievu armijas sausās pārtikas devas ēšanai. Kad cilvēki nomira, tos neļāva iznest, bet tur atradās arī bērni. Pagrabā bija arī pusotru mēnesi vecā Polina, bet mātei nebija, ar ko viņu barot. Cilvēki pa visiem vāca kopā pa kripatiņai, pa sikumiņam, lai mātei būtu kaut mazliet piena, lai varētu bērniņu kaut kā pabarot, varbūt pat ar tām drupačiņām. Cilvēki pierunāja apsargus, ka mirušos nodos cits citam tālāk virs galvām izstieptās rokās. Izdzīvojušie, kas bija tajā pagrabā, mums to stāstīja. Cilvēki skaitīja dienas, velkot uz sienas svītras. Tādus “kalendārus” var redzēt atēlos no koncentrācijas nometnēm Otrā pasaules kara laikā. Lūk, un šī valsts, kuŗa sarīko iedzīvotājiem tādu elli, runā par savu cīņu pret nacismu! Tagad Otrās pasaules kara daudzumi aizmirsies, daudzās valstīs ar “atbrīvotāju” zvērbām nav saskārušies, viņiem nav tādas pieredzes. Es uzskatu, ka īsts eiropietis ir tas cilvēks, kuŗš prot just līdzī, izprast, sajūst ko nozīmē karš, ko nozīmē ļaunums arī tad, ja personīgi nav ar to saskāries. Ja cilvēks ir eiropietis, viņam pats galvenais nav viņa virtuve ar piekrauto galdu vai tas, ka šodien par benzīnu jāsamaksā viens eiro vairāk. Jūsu prezidents Egils Levits sacīja, ka, protams, ir grūti samaksāt dārgāk par benzīnu, bet atcerieties, ar ko maksā ukraiņi – ar savām asinīm. Cik Bučām un Irpiņām vēl jābūt, cik cilvēku vēl jānogalina, lai visi to saprastu?! Tikai simts – tas ir maz? Ar tūkstošiem pietiek? Bet ja starp tiem simtiem nogalinātajiem ir tava meita vai dēls, tad pietiek ar simtu, vai ne? Jo tad saprot, kuŗš ir ienaids. Vajag, lai katrs politiķis, arī Vācijas to saprot, negaidot jaunas un jaunas Bučas un Irpiņas. Kad kāds Latgales pilsētas mērs sacīja, ka netic tām izvarošanām un nogalināšanām Bučā, ka tas ir *feiks*, es viņam atbildēju, ka gan jau

karma sasniegs arī viņu un tad, kad ar viņu meitu kaut kas notiks, lai tad mierīgi noskatās un saka, ka tie ir meli, uzvedums. Man toreiz sacīja: kā vēstnieks varot kaut ko tādu teikt?! Ziniet, kā sauc, tā atskan!

Latvieši to saprot, viņi zina, ko tas nozīmē. Latviešu vēsturnieks ir uzrakstījis grāmatu par “atbrīvotāju” zvērbām Latvijā, es savā *facebook* lapā ieliku citātos no stāstiem par zvērbām un izvarošanām Bučā un Irpiņā un blakus fragmentu no tās grāmatas par piecpadsmitgadīgas meitenes izvarošanu Ludzā, par garīgi slimas meitenes izvarošanu Vidzemē, par to, kā šie “atbrīvotāji” naktīs laupīja un nogalināja, bet dienā tēloja parastus padomju armijas karavīrus – “atbrīvotājus”.

Oleksandrs Miščenko: “Krievijas propagandai ir milzīgs spēks ne tikai Latvijā, bet visā pasaulē! Atcerieties par piekto kolonnu! Kā jūs domājat, ar ko katru dienu nodarbojas Krievijas vēstniecības četrdesmit diplomāti, viņus taču gandrīz nekad un nekur neredz. Viņi vēro, noklausās, vervē piekritējus vai “atmodina” vecos aģentus, šķeļ Latvijas sabiedrību. Es neticu dumjiem cilvēkiem politikā un, ja kāds politiķis sāk runāt par to, ka jautājums par Krimu nav tik vienkāršs un tamlīdzīgi, tad domāju, ka par tādu cilvēku ir kāds dosjē.”

Ļoti daudzi Latvijas iedzīvotāji, arī baltkrievi, kuŗi bija spiesti bēgt no Lukašenko, ukraiņu kara bēgļi piedalījās piketos un dažādās akcijās pie Krievijas vēstniecības, neļaujot aizmirst par karu un noziegumiem.

Jā, cilvēki palīdz un atbalsta, kā var. Nesen kāda sieviete uz vēstniecību mums atsūtīja divus pārus aditu bērnu dūrainišu, vienus Ukrainas nacionālajās, otru Latvijas nacionālajās krāsās. Bet man sāp sirds un ir rūgtums par daudziem ukraiņu diasporas cilvēkiem, kuŗi te, Latvijā, dzīvo vēl no padomju laika. Kad pie Krievijas vēstniecības sievietes stāvēja akcijā pret nežēlīgajām izvarošanām Bučā, tur stāvēja tikai latvietes, tur nebija nevienas no “Ukraiņu sieviešu apvienības Latvijā”. Divus gadus es cīnījos ar šo organizāciju, lai pierādītu, ka viņas patiesībā ir pseidoukraiņietes, Kremļa aģenti Latvijā. Bija arī ukraiņu biedrību apvienība Latvijā, kuŗi gāja uz Krievijas vēstniecību, dziedāja krievu dziesmas un svinēja brīvprātīgo komjauniešu dienu un nēsāja ukraiņu drēbes ar izšuvumiem jeb, kā tās arī dē-

vē – višivankas, ēda ukraiņu speķi un dzēra ukraiņu šnabi. Un viņi ar to visu gribēja aizstāt ukraiņu garu, dvēseli. Viņi man jautāja, ko es vēl no viņiem gribot, viņi taču nēsājot višivankas?! Galvenais taču nav tas, kas mugurā, bet tas, kas ir galvā! Ja galvā ir sirpis un āmurs, tad velc mugurā, ko gribi, nekad nebūsi ukraiņis, nebūsi cilvēks. Pēc Bučas mēs viņiem lūdzām piedalīties protestos pie Krievijas vēstniecības, bet viņai negāja. Tad palūdzām latviešu sievietes, un uzreiz sapulcējās divsimt cilvēku! Tie ukraiņu diasporas cilvēki, par kuŗiem stāstīju, mil ukraiņu desu, bet nemil Ukrainu, viņi patiesībā nav ukraiņi! Puse ukraiņu diasporas dienu un nakti gādā par Ukrainu, stāv piketos, gādā humāno pali-

tuves un teica, ka kara laikā arī kultūrai jāpalīdz armijai, kuŗa kaŗo par savu valsti, kultūra ir daļa no atbalsta. Uzrakstījām tām organizācijām, ka Latvijas valsts taču saka, ka kultūra nav atrauta no visa pārējā. Klusums, atbildes nav joprojām. Viņi brauca ciemos uz Krimu, uzaicināja okupācijas varas pārstāvjus ciemos uz Latviju. Mēs viņus izslēdzām no visiem ukraiņu sarakstiem, un pirmo reizi piecdesmit gadu laikā Starptautiskais pasaules ukraiņu kongress Latvijas ukraiņu biedrību apvienību izslēdza no savu biedru vidus. Es priecājos, ka mēs pierādījām, ka šiem cilvēkiem nav tiesību sevi saukt par ukraiņiem. Ziniet, ir krievi, kuŗi te dzīvo un kuŗi palīdz ukraiņiem kā vien var un prot, un es viņus cienu. Ne viens vien mūsu karavīrs neprot ukraiņu valodu, bet viņi ir ukraiņi savās sirdīs un dvēselēs. Es nebaidos no tiem, kuŗi runā krievu valodā, es baidos no krievu stilā domājošajiem, kuŗi ir gan Latvijas Saeimā, gan Ukrainas parlamentā. Viņi bieži vien runā labā latviešu vai ukraiņu valodā, bet viņu galvās ir Krievijas ideoloģija. Nepietiek tikai ar to vien, ka cilvēks ir pret Putina režīmu. Piemēram, “Dožg”, ko Latvijā aizvēra, bija pret Putinu, pret viņa režīmu, bet viņi nav pret visu to marodierisma, iekarošanas, vardarbības politiku. Viņi priecātos, ja Putina vietā nāktu kāds cits, bet viņus tā īpaši neuztrauc, vai tas būtu demokrātiski noskaņots cilvēks bez sapņiem par imperijas atjaunošanu. Tādēļ, manuprāt, Latvija darīja pareizi, atņēmot “Dožg” licenci. Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns Kijivā sacīja, ka bijām naivi ticējuši, ka karš ir beidzies un Krievijas imperija sabruk 1991. gadā, bet tagad skaidri redzams, ka karš būs beidzies, imperija būs pagalam tikai tad, kad Ukraina uzvarēs, būs kapitulācija un starptautisks tribunāls. Tikai pēc tam varēsim runāt, ka kara atliekas un fašisms ir uzveikts. Latvijas prezidents bija viens no pirmajiem, kuŗš paziņoja par atbalstu Ukrainai, bet Latvija iesniedza ANO pieteikumu, ka uzskata sevi par trešo pusi šajā procesā.

Latvijas loma šajos procesos ir milzīga. Es gribētu, lai Latvijas diaspora lepotos ar savu valsti un tautu. Jūs esat Eiropa solidaritātes dzinējspēks atbalstā Ukrainai. Jūs atgādināt visām valstīm, ka tās vēl var palīdzēt, tām ir resursi. Un es ļoti ceru, ka Latvijas diaspora nostāsies līdzās Ukrainas diasporai un stāstīs pasaulē patiesību par to, kas notiek. Latvijas diaspora to var. Paldies jums visiem Latvijā un aiz tās robežām!

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

ARNIS
ŠABLOVSKIS

Tā nu sanāca, ka vienā no drošības ziņā labvēlīgākajām Ukrainas pilsētām – Lvivā – biju tieši 15. novembrī – dienā, kad Krievija Ukrainu aplaimoja ar aptuveni 100 raķetēm... Vakarā, kad biju hostelī, trāpīts tika arī šīs pilsētas elektrības apgādes sistēmām. Tobrīd pārtrūka viss – ne tikai elektrība, saprotams, arī internets, silts... Tumsa un klusums. Te pēkšņi no blakus istabas – klauvējieni. Kāda kundzīte cienījamais gados izsaka savu prieku, ka viņa šādā brīdī nebūs viena. Viņa, sākoties Krievijas uzbrukumam Ukrainai, martā bija devusies bēgļu gaitās pie paziņām uz Dāniju, nu atbraukusi ciemos. Un, lūk, pirmajā pilnajā dienā Ukrainā – viņai atkal ir jāpiedzīvo šis. Tapēc viņa ir ļoti priecīga, ka šādā brīdī viņa nebūs viena. Ar zināmu sāpju izmisumu balsī viņa saka: “Būs laikam pēc iespējas ātrāk jādodas atpakaļ... pat telefons tūlīt izlādēsies...” Saku: “Nesatraucieties... viss būs labi, un telefonu tūlīt uzlādēs...” Biju jau ļoti sagatavojies šādām situācijām, un man līdzī bija uzlādēts akumulators, abus viņas telefonus ātri vien uzlādējam. Taču – kas tad tas – hosteļa koptelpā, raduši sev apgaismojumu ar telefoniem, divi jaunieši spēlēja šahu. Vīrs viena telefona novietota minerālūdens pudele, kas tādējādi nu kļūst jau par lampu. Blakus elegantam somu ķimeņu šnabja pudele. Jaunieši ir ļoti draudzīgi, atvērti sarunai un komunikācijai. Ļoti ātri iepazīstami un pat sadraudzējami. Viens no viņiem ir 22 gadus vecais amerikānis Viljams Džonss, otrs – 27 gadus vecais somu Džejs. Tālāk jau šahu spēlējam trijātā un, malkodami no saldenās pudeles, pārrunājam notiekošo. Puišiem nav ne mazākā stresa un pēc brīža arī saprotu, kāpēc.

Viljams ir brīvprātīgais, kas Ukrainā ieradās februārī jau dažas dienas pēc kara sākuma, savukārt, Džejs jau daudzus mēnešus organizē izlūkdronu piegādes Ukrainai no Somijas. Viņi notiekošajā ir ļoti dziļi iekšā un šīs nakts notikumi viņiem nav nekāds lielais pārsteigums, tādēļ viņi var atļauties arī tādā brīdī mierīgi spēlēt šahu un pārrunāt savu tālāko iespējamo ieguldījumu karā. Saprotams, ka šī iepazīšanās mani fascinē, sajūta tāda, ka esmu sastapis mūsu latviešu strēlniekiem analogus jauniešus. Sarunājam ar Viljamu satikties nākamajā dienā un kopīgi pusdienot kādā no Lvivas mājīgajām kafējnicām (ja vien viss būs kārtībā ar elektrību). Uz rīta pusi elektrība patiešām arī atgriežas, un nu jau varējām ar manu jauno draugu Viljamu Džonsu pārrunāt dziļāk viņa aizraujošo stāstu.

***

Kā tas nācās, ka izvēlējies braukt uz Ukrainu?

Jau janvārī, kad bija pilnīgi skaidrs, ka militārā invāzija notiks – nolēmu doties uz Ukrainu. Amerikā es īsti nevarēju izvēlēties, ko darīt tālāk – vai iet studēt uz koledžu, vai arī uzsākt kādu biznesu. Taču tas viss tomēr mani

pietiekamu interesi neraisīja, tāpēc braucu šurp.

Tad tu sakravāji savas mantiņas un nolēmi braukt uz līdz šim pilnīgi nezināmo Ukrainu...

Jā, jau nākamajā dienā, kad sākās iebrukums, es lidoju uz Bostonu. Tad tālāk uz Mincheni, Varšavu, Žešovu – uz Polijas Ukrainas robežu.

Vai tu jēlkad pirms tam bijis Austrumeiropā?

Nē, ne reizi nebiju īsti bijis Eiropā.

Tu atlidoji un ...?

Sākām meklēt iespējas. Un tur bija vēl viens latvietis, kas mums palīdzēja... Viņš teica: “Ja jūs patiešām gribat pievienoties aktīvai ārzemnieku grupai – tad es jūs aizvedīšu līdz T. Ševčenko universitātei.” Piecas nedēļas mēs bijām tur, bet atkal īsti neko joprojām nedarījām. Līdz pat aprīlim, kad pēkšņi man un kādam beļģu jauneklim Lorensam bija iespēja uzsākt sagatavošanos, lai vēlāk varētu nokļūt jau frontes tuvumā. Tā nu nokļuvām Karpatos, apmācību nometnē. Lorens gan vēlāk nolēma atgriezties Beļģijā, jo viņam beidzās nauda... Bet es tur sastapu kādu amerikāni, kas, savukārt, pazina vēl kādu citu amerikāni, kurš bija pensionēts advokāts un kas darbotās ar izlūku droņiem piefrontes apkārtnē. Tā es viņam pievienojos un pavadīju ar viņu kopā vienu mēnesi, tā kļūstot par viņa mācekli. Vēlāk viņam bija jādodas atpakaļ uz Ameriku, bet es varēju uzsākt darbu pastāvīgi viņa vietā.

Bet pirms tam jau tu ar droņiem nekad nebiji darbojies?

Nē. Bet tā nu es un tulks Boriss devāmies uz Harkivu un pievienojāmies bruņotajiem spēkiem. Tur es pavadīju vienu mēnesi (līdz pat jūlijam), strādājot tiešās frontes līnijā tuvumā. Tā es ieguvis patiešām lielisku pieredzi...

Bet patlaban tev nav nekāda oficiāla statusa Ukrainā?

Amerikānis Viljams Džonss, būdams 21 gadu vecs, sajuta aicinājumu doties uz Ukrainu uzreiz pēc krievu iebrukuma sākuma – 25.februārī. Un nu ciņā par brīvību ir atradis savu vietu...

Jā, patlaban esmu vienkārši brīvprātīgais, jo es nekādu līgumu neesmu parakstījis, pēc tam, kad divus mēnešus es tomēr biju arī oficiāls leģionārs un tobrīd saņēmu arī algu. Taču – mums joprojām ir labas attiecības ar leģionāriem, viņi zina par mūsu darbu ar droņiem.

Patlaban Lvivā atkal gaidām jaunus droņus no kādas somu kompānijas. Tajā strādā kāds tuvs Džeja radnieks, kurš arī iespēju robežās palīdz Ukrainai. Darbā ar tiem mums ir daudz lielāka brīvība. Un man tas ir ļoti svarīgi.

Jau tu esi kļuvis par droņu nozāres profesionāli.

Jā, pakāpeniski tas tā ir noticis...

Bet kā tas bija pašā sākumā?

Tu vienkārši to sajuti kā aicinājumu doties uz Ukrainu? Sakravāt mantiņas un doties...

Es par to nopietni domāju jau no janvāra vidus. Un, kad iebrukums sākās, es jau biju izlēmis. Biju arī pārdomājis par visām lietām, kas man būs nepieciešamas.

Bet kāpēc? Vai tu jūti, ka tam noteikti ir kāds sakars ar Ameriku arī?

Jā, un nekas, kas tobrīd notika Amerikā, man arī nešķita tik nozīmīgs kā notikumi šeit.

Tavi vecāki ļoti viegli piekrita tavam lēmumam?

Nu es viņiem neko neteicu līdz brīdim, kad es jau biju iekāpis lidmašīnā. Bet, protams, es nedodu ne saviem vecākiem, ne arī

māsai ļoti detalizētu informāciju par šejienes notikumiem

Un cik ilgi tavuprāt šis viss turpināsies?

Skaidrs, ka es nezinu. Krievija mēģina panākt, lai Rietumi zaudētu interesi Ukrainas atbalstam, lai atkal sāktu domāt tikai par savām ekonomiskajām un gāzes ieguves interesēm.

Gandrīz katru dienu šeit ir kādas ukraiņu cīnītāju bēres. Pirms divām dienām bija arī atvaidīšanās no kāda Taivānas brīvprātīgā...

Jā, es arī te leģionā sastapu kādu Taivānas brīvprātīgo...

Bet tu taču arī dažkārt esi mazliet nobijies? Vai tad ne?

Nē. Pamatā, kad esam frontes tuvumā, nav istu briesmu, taču ir arī dienas, kad mūsu darba un apmetnes apkārtnē sprāgst kāds šāviņš. Ir kādas klusas dienas, bet gadās arī, ka pēkšņi kas notiek. Jāuzmanās un noteikti ir jābūt vērigam.

Cik ilgi tu plāno šeit būt?

Man nav fiksētu plānu. Būšu šeit tik ilgi, cik vien nepieciešams.

Tu, šķiet, esi laimīgs par to laiku, ko esi pavadījis šeit?

Jā, turklāt es nedomāju, ka es būtu varējis pieņemt jēlkādu labāku lēmumu. Pirmos mēnešus gan mēs šeit, ārzemnieki, kā teicu, jutāmies visai bezpalīdzīgi. Ilgu laiku sēdējām, lietojām pārtiku un neko nedarījām. Lietas šeit dažkārt attīstās ļoti lēni, mēs visi to pieredzējām. Tomēr, ja jūs paliksiet un patiešām gribēsiet ko darīt, lietas attīstīsies un veids, kā jums Ukrainai palīdzēt, noteikti atradīsies.

Es biju 21 gadu vecs, kad Ukrainā ieradās, bet 22 gadi man palika 28.septembrī.

Un kā gan tu atzīmēji savu dzimšanas dienu?

Es un Džejs tajā dienā tieši iebraucām Lvivā no Harkivas. Todi es to atzīmēju ar savu pirmo nopietno ēdienreizi pēc diviem mēnešiem. Jo, leģionā esot, pamatā jau ir tikai iepriekš sagatavota pārtika no paciņām. Tā kā savu dzimšanas dienu es atzīmēju ar istu un arī veselīgu pārtiku.

Redzot tik motivētus jauniešus kā tevi un tavu somu draugu – man ir sajūta, ka pasaulei tomēr gaidāma laba nākotne. Uzvara jau būs... bet dažkārt ienāk prātā doma, kas gan būs pēc tam?

Esmu pilnīgi noteikti pārliecināts pats par savu nākotni, par to, ka notiks kaut kas labs gan ar manu iespējamo karjeru, gan turpmāko dzīvi. Caur pieredzi, kuŗu guvu šeit un tik daudziem lieliskiem cilvēkiem, ko te esmu sastapis. Bet globālā nākotne ir atkarīga no mums visiem – no tā, cik paši tajā ieguldīsim.

Tu esi šeit no paša kara sākuma, sastapt tādus kā tevi man nozīmē arī sastapt istu cerību pasaules nākotnei.

Jā, es esmu ļoti priecīgs, ka biju šeit jau no paša sākuma. Tas arī bija arguments Ukrainas militārajām personām, ka esmu šeit jau no februāra. Viņi to ļoti novērtēja un novērtē.

Foto: Kurts Sauters

LĪGA SVIKSA

Brāļu Sviksu lieliskie panākumi *BMX* sacensībās

Aizritējušais 2022. gads brāļiem Helmutam un Hugo Sviksēm bija interesants un notikumiem bagāts. Jau septembrī sākās Kalifornijas pavalsts *BMX* finālsacensības. Tās notika Sandiego trasē. Šī trase 2021. gadā tika atzīta par labāko visā pavalstī un ieguva priekšrocību rīkot finālsacensības. Arī 2023. gada finālsacensības notiks Sandiego, jo trase atkal atzīta par labāko Dienvidkalifornijā.

Helmutam (*Amber Boy*) Sviks un Hugo (*Boss*) Sviks sacīkstēs piedalījās ekspertu sešu gadu un deviņu gadu vecumgrupā. Viņiem trase ir ļoti labi pazīstama, jo te sezonas laikā notiek neskaitāmi treniņi, un tāpēc arī rezultāti bija teicami. Helmutam Sviks ieguva pirmo, Hugo Sviks – otro vietu.

Zēni turpināja gatavoties nākamajiem sezonas braucieniem, un vienā no treniņiem notika neparedzētais – Hugo krita un lauza pirkstu. Līdz ar to viņam nākamās sešas nedēļas bija piespiedu brīvdienas, bet Helmutam turpināja gatavoties Zelta Kausa finālam, kas notika Hendersona trasē Lasvegasā, Nevadas pavalstī. Helmutam abās dienās ļoti veicās, viņš uzvarēja un otro gadu pēc kārtas ieguva meistara titulu, kā arī īpašu jaku, kas bija papildus iedvesmojums.

Nākamās bija Nacionālo meistarsacīkšu finālsacensības, kas katru gadu notiek novembra beigās Tulsā, Oklahomas pavalstī.

Abi zēni nopietni gatavojās sacensībām. Un tā kā visas sezonas garumā viņiem bija ļoti rezultāti,

Tētis Normunds Sviks pirms sacīkstēm dēlus uzmundrina un dod padomu // Foto: Līga Sviksa

Zelta Kausa ieguvējs Helmutam Sviks // Foto: Līga Sviksa

BMX Sharks vienība // Foto: Līga Sviksa

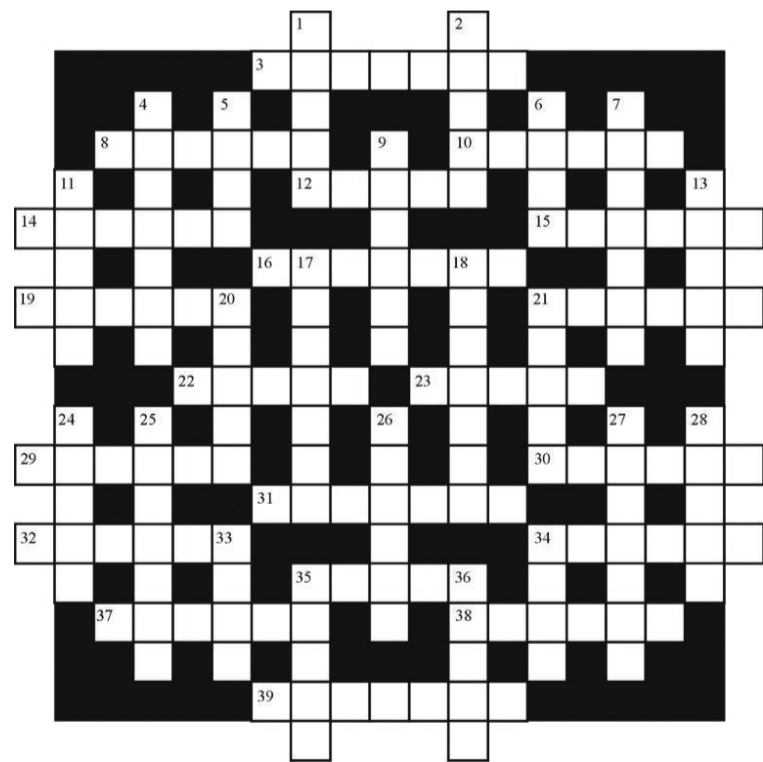
Zēni trenējas trīs reizes nedēļā // Foto: Līga Sviksa

Brāļi Sviksi // Foto: Līga Sviksa

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Horizontāli: 3. Nakteņu dzimtas dārzenis. 8. Cauraugušas cukurģaļas produkts. 10. Sekrēts. 12. Neuzņēmīgs pret infekcijas slimībām. 14. Lapu koks. 15. Toniska muskuļu saraušanās. 16. Garšviela. 19. Īpašs sporta centrs pie Tallinas. 21. Gadalaiks. 22. Augs ar dzelzmatīņiem. 23. Celtne sanitārai apkopei. 29.

Vīnogu desertvīna šķirne. 30. Kājas daļa. 31. Plekstu dzimtas zivis. 32. Dzimtumdzīņa. 34. Tīrs, skaidrs. 35. Asinsrites orgāns. 37. Sīki, precīzi izgatavoti paraugi. 38. Trauks zupas pasniegšanai galdā. 39. Medicīniski aparāti.

Vertikāli: 1. Pilsēta Kurzemē. 2. Lielākais cilvēka dziedzeris.

4. Sporta rīks. 5. Vakcīna. 6. Zivs bez zviņām. 7. Panātru dzimtas lakstaugs, puskrūms ar smaržīgiem ziediem. 9. Skursteņi. 11. Liels ūdens dzīvnieks. 13. Grimase. 17. Untums. 18. Patmīlis. 20. Pēc nopļaušanas ataugusi zāle. 21. Kāpostu dzimtas dārzenis. 24. Mājdzīvnieks. 25. Vēdergrauzes. 26. Panātru dzimtas ārstniecības augs. 27. Parastais māršils. 28. Dekoratīvs krustziežu dzimtas lakstaugs. 33. Lieli darba rati ar augstām, slīpām malām. 34. Dobums kokā bišu saimei. 35. Sena beramu vielu tilpuma mērvienība Latvijā. 36. Zivs, no kuras ikriem gatavo melno kaviāru.

Krustvārdu mīklas nr. 5 atrisinājums.

Horizontāli: 4. Asari. 5. Pumeks. 7. Kaperi. 10. Taiga. 11. Esteri. 12. Nīknas. 13. Karūsas. 16. Skavas. 19. Tauste. 22. Prizmas. 23. Lotoss. 24. Argons. 25. Raudene. 26. Asakas. 28. Patoss. 30. Austere. 35. Išiass. 37. Cibīņa. 38. Velve. 39. Apsara. 40. Neists. 41. Raibi.

Vertikāli: 1. Pastila. 2. Lasis. 3. Pikanta. 5. Piesta. 6. Mate. 8. Erna. 9. Iesnas. 14. Reibums. 15. Samtene. 17. Kross. 18. Ausma. 20. Aorta. 21. Tinis. 27. Arnika. 29. Oskars. 31. Uzsvars. 32. Rācenis. 33. Sils. 34. Tikss. 36. Alnis.

viņus uzaicināja kļūt par *BMX Sharks* vienības dalībniekiem. Hugo Sviksam pirksts bija sadzījis, un viņš sāka treniņus, lai gan sešu nedēļu dikstāvei bija sekas. Hugo diemžēl netika tālāk par ceturtdaļfinālu. Turklāt viņa ekspertu deviņu gadu vecumgrupā bija vislielākais dalībnieku skaits – vairāk nekā 60.

Helmutam Sviks finālbraucienā ieguva trešo vietu un sezonas kopvērtējumā bija otrais. *BMX Sharks*,

kuŗ tagad ir arī brāļi Sviksi, atzīta par labāko *Bike Shop* vienību un saņēma balvu – 5000 dolaru čekus. Zēni bija ļoti lepnī, apbalvošanas ceremonijā kāpjot uz skatuves kopā ar jaunajiem vienības biedriem.

Pēc nelielas svētku laika atpūtas Helmutam un Hugo Sviks atkal ir uz trases. Jaunajā 2023. gada sezonā būs daudz sacensību, un zēni cer, ka netrūks aizrautīgu piedzīvojumu.

SPORTS

Arī Latvija boikotētu olimpiskās spēles, ja tajās startētu Krievija un Baltkrievija

// FOTO: Vadims Morozovs/LOK arhīvs

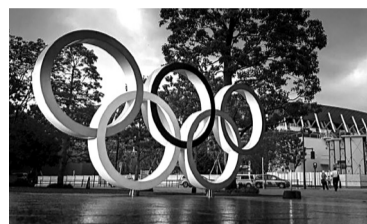
Latvija nepiedalītos olimpiskajās spēlēs kopā ar agresorvalstīm Krieviju un Baltkrieviju, tā paziņojis Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) prezidents **Zoržs Tikmers**. Starptautiskā

Olimpiskā komiteja (SOK) pagājušajā nedēļā aicināja pētit veidus, kā Krievijas un Baltkrievijas sportistiem atgriezties starptautisko sacensību aprītē. Šo paziņojumu nosodīja ne tikai Ukrainas prezidents **Volodimirs Zelenskis** un citas amatpersonas, bet arī vairākas sporta federācijas. "Latvijas pozīcija ir tāda – ja šīs spēles notiktu šobrīd un tajās būtu paredzēta gan Krievijas, gan Baltkrievijas sportistu dalība, domāju, ka Latvijas komanda uz šīm spēlēm nedotos. Ceram, ka kašs noslēgsies, tajā uzvarēs Ukraina, būs pilnīgi jauna situācija un jauni spēles noteikumi. Arī Latvijas sportisti tādā gadījumā, protams, šādās olimpiskajās spēlēs varēs piedalīties," stāstīja Tikmers. LOK plāno aicināt Latvijas sporta

federācijas vērsties pie starptautiskajām federācijām, mudinot tās neatļaut Krievijas un Baltkrievijas sportistiem piedalīties olimpisko spēļu kvalifikācijas sacensībās. Āzijas Olimpiskā padome (OCA) ceturtdien paziņoja, ka Krievijas un Baltkrievijas sportisti drīkstēs piedalīties šī gada Āzijas spēlēs, taču pagaidām nav zināms, vai viņi varēs pildīt olimpisko spēļu kvalifikācijas kritērijus. Kā priekšnoteikums, lai sportisti varētu atgriezties sacensību aprītē, SOK min, ka tie varētu startēt tikai kā neitrāli sportisti, nekādā veidā nepārstāvēt savu valsti vai federāciju, līdzīgi kā tas ir profesionālajās sporta līgās Eiropā, ASV un Kanādā, kā arī atsevišķos individuālajos sporta veidos. Tāpat sportisti sacensībās varētu

piedalīties, ja pilnībā respektē Olimpisko hartu. Pirmkārt, tie var būt tikai sportisti, kas nav aktīvi atbalstījuši Krievijas karadarbību Ukrainā. Otrkārt, šiem sportistiem jāatbilst Pasaules antidopinga kodeksam un citiem antidopinga noteikumiem.

Baltijas un Polijas sporta ministru rezolūcija

// FOTO: AFP/Scanpix/LETA

Ceturtdien Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Polijas sporta ministri apstiprināja kopīgu deklarāciju ar mērķi nepieļaut Krievijas un Baltkrievijas sportistu dalību starptautiskajās sacensībās un pasākumos arī statusā "neitrālie sportisti". Videotikšanās laikā ministri nosodīja Starptautiskās Olimpiskās komitejas (SOK) vēlmi meklēt risinājumus, kā agresorvalstu – Krievijas un Baltkrievijas – sportistiem atgriezties starptautiskajās sacensībās. Tika uzsvērts, ka centieni atgriezt Krievijas un Baltkrievijas sportistus starptautiskajās sporta sacensībās pat zem neitralitātes statusa leģitimizē politiskos lēmumus un abu valstu propagandu, un nedrīkst pieļaut sporta jomas izmantošanu uzmanības novēršanai no Krievijas agresijas pret Ukrainu. Latvijas izglītības un zinātnes ministre **Anda Čakša** informēja, ka Latvijā šajā ziņā ir ļoti skaidra nostāja. Starptautiskās sacensībās mūsu valstī netiek pieļauta Krievijas un Baltkrievijas sportistu, treneru vai sporta darbinieku dalība neatkarīgi no tā, vai viņi startē zem neitrālā karoga vai citas valsts licences. Šāda nostāja Latvijā tiks turpināta, turklāt līgumos par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu Latvijas sporta organizācijām plānots iekļaut nosacījumu, ka valsts budžeta līdzekļi nedrīkst tikt novirzīti tiem sportistiem un sporta darbiniekiem, kuri piedalās sporta sacensībās, kurās piedalās arī Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas Republikas sportisti neatkarīgi no to statusa un starptautisko sporta federāciju noteikumiem un lēmumiem (tai skaitā neitrālā sportista statusā).

Parīzes olimpisko spēļu organizatori cienīs SOK lēmumu krievu un baltkrievu jautājumā

2024. gada Parīzes olimpisko spēļu organizatori gatavi pieņemt jebkuru Starptautiskās olimpiskās komitejas (SOK) lēmumu saistībā ar krievu un baltkrievu pielaišanu sacensībām, un kvalifikācijas sistēmu organizatori neietekmē, bet to dara SOK un starptautiskās federācijas. Ja SOK jebkāda veidā pieļaus Krievijas un Baltkrievijas sportistu dalību 2024. gada Parīzes olimpiskajās spēlēs, Ukrainas atlēti sola boikotēt četrpades vasaras sporta veidu lielāko forumu.

Porziņģa teicamais sniegums neglāb "Wizards" no zaudējuma "Nets" komanda

// FOTO: USA Today Sports/Scanpix

Latvijas basketbolists Kristaps Porziņģis sestdien izcēlās ar 38 gūtiem punktiem Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) spēlē, taču ar to nebija gana, lai viņa pārstāvētā Vašingtonas "Wizards" komanda izcīnītu uzvaru. "Wizards" viesos ar rezultātu 123:125 (44:25, 29:30, 26:37, 24:33) zaudēja Bruklinas "Nets" komandai. Viesi šajā mačā nenosargāja 23 punktu pārsvaru. Dienu iepriekš, kad Porziņģis guva 32 punktus, Vašingtonas vienība nenosargāja vadību ar 20 punktiem un ar 116:124 piekāpās Portlandas "Trail Blazers". ESPN statistika liecina, ka "Wizards" pēdējo 25 gadu laikā ir pirmā komanda, kas divās dienās pēc kārtas izlaidusi no rokām vismaz 20 punktu pārsvaru un piedzīvojusi zaudējumus.

(Turpināts 20. lpp.)

PĒRK

Nopirkšu mežu ar zemi vai lauku viensētu Latvijā. Tālrunis: +371 26157008.

**LATVIEŠU FEDERĀLĀ
KREDITSABIEDRĪBA ŅUJORKĀ**
paziņo, ka gadskārtējā biedru pilnsapulce notiks
svētdien, 19. februārī plkst. 11.30 dienā
Salas baznīcas sarakojumu zālē, 4 Riga Lane, Melville, NY
PĒC SAPULCES – CIENASTS
ATSEVIŠĶUS PAZIŅOJUMUS
KREDITSABIEDRĪBAS BIEDRIEM NEIZSŪTĪS

LATVIJAS UNIVERSITĀTES FONDS

KOPŠ 2005. GADA VAIRĀK NEKĀ 4 000 ZIEDOTĀJU AR ZIEDOJUMIEM
APLIECINĀJUŠI UZTICĪBU LATVIJAS UNIVERSITĀTES FONDAM

Atbalstīti vairāk nekā 2 000 čakli un mērķtiecīgi studenti,
īstenoti 540 pētniecības un rekonstrukcijas – būvniecības projekti

IKVIENS ZIEDOJUMS IR SVARĪGS UN NOZĪMĪGS!
PALDIES PAR ATBALSTU!

"LU fonda stipendija sniedz būtisku atbalstu, lai domas par ienākumiem paliktu otrajā plānā, par būtiskāko mērķi studiju laikā izvīzot zinātņi, pētniecību. Saņemt stipendiju ir vienlaikus liels gods un izaugsmi veicinošs izaicinājums." Trīne Žagare, LU Vēstures un filozofijas fakultāte, Gustava Zemgala piemiņas stipendijas saņēmēja

Lai pārrunātu ziedojuma mērķus, lūdzam sazināties ar

"Friends of the University of Latvia" valdes priekšsēdētāju Mārtiņu Andersonu
+1 415.617.9959 | tikunta@yahoo.com | www.friendslu.com

Latvijas Universitātes fonda izpilddirektori Lailu Kundziņu
+371 29212426 | laila@fonds.lu.lv | www.ziedot.lu.lv

Čeki izrakstāmi "Friends of the University of Latvia". Lūdzam sūtīt tos
Mr. Peter A. Ragauss, 2120 Troon Road, Huston, Texas 77019, USA.
Fondam kopš 2012. gada ir labdarības organizācijas statuss(501(c)(3) charity).

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas**. Arī kārtojām palīdzības sūtījumus **uz Ukrainu** (caur Latviju).

Par datumiem skatīt mūsu mājaslapā!

Zvaniet: 1-888-LATVIAN • Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

PĒRK DZĪVOKĻU NAMU

**Pērk daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
**Namu apsaimniekošana, juridiskie pakalpojumi;

A.Batarags 201-788-5315 (NJ)

abatarags@optonline.net

A.Padegs 845-462-3317 (NY)

apadegs@optonline.net

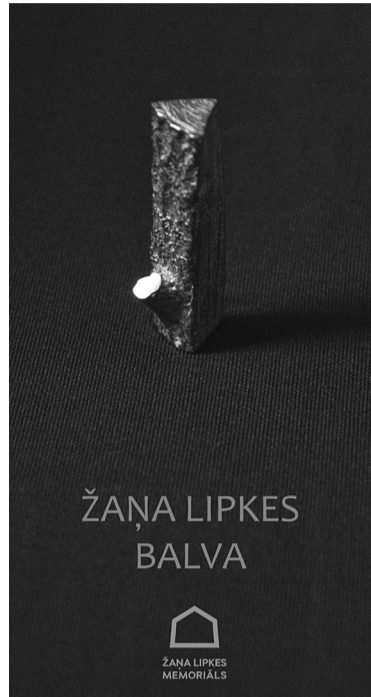
Žaņa Lipkes memoriāla apbalvojums “Sudraba pagale” šogad ceļos uz Subati

Šogad 1. februārī, Žaņa Lipkes 123. dzimšanas dienā, memoriāls ar savu apbalvojumu *Sudraba pagale* vēlas godināt un pieminēt Otrā pasaules kara gados Prodes pagastā dzīvojošās Baložu-Kaniņu dzimtas un viņu kaimiņa Alberta Krievāna varonību, drosmi un līdzjūtību, glābjot ebreju izcelsmes ārsta Benjaminas Landas (1909-1966) un viņa sievas Hannas (1904-1989) dzīvību.

Šo glābšanas stāstu izpētījis un mūsdienām saglabājis Latvijas ebreju kopienas Holokausta vēstures pētnieks Meijers Melers (1929-2015), Roberts (1900-1972) un Emīlija (1911-2010) Kaniņi pazina Vācijā un Šveicē studējušo Dr. Landu kopš laika, kad ārsts strādāja Subatē, bijis Ilūkstes aprīnķa Veselības aizsardzības nodaļas vadītājs. Kad sākās ebreju vajāšana un masveida nogalināšana, Kaniņi palīdzēja Landām paglābties no nāves.

Vispirms Roberts Kaniņš paslēpis Landas pie sievas brāļa Pētera Kelečus Lietuvā, Rokišķu rajona Obeļu pagasta Dumbļu ciemā, kur pāris slēpās aptuveni divas nedēļas. 1941. gada vasaras beigās, kad Lietuvā slēpties kļuva pārāk bīstami, Kaniņi abus atveda uz savu saimniecību “Jaunsētnieki” Prodes pagastā. Neparasti, ka dr. Benjamins Landa arī šeit turpināja pieņemt pacientus, un nepagāja ilgs laiks, līdz par ebreju pāri uzzināja nacisti, un policija pieprasīja viņus izdot varas iestādēm. Kaniņi šim ultimātam nepakļāvās, bet palīdzēja Landām nokļūt līdz Daugavpils geto. Roberts un Emīlija turpināja

ārsta palīdzēt, vedot uz Daugavpili pārtikas paciņas. Pilsētas geto teritorijā viņi nevarēja iekļūt, tāpēc pārtikas paciņu ar uzrakstu “Landam!” nometuši pie kājām ebreju strādniekiem,

kuņus kolonnā dzina spaidu darbos pilsētā. Šādas paciņas vienmēr nokļuvušas pie adresātiem.

1943. gada rudens sākumā, uzzinājuši, ka Daugavpils geto oktobrī ir paredzēts likvidēt, Roberts Kaniņš kopā ar māsas Annas Balodes (1897-1986) dēlu Robertu Balodi (1919-?) atkārtoti deva patvērumu Benjaminam un Hannai Landām. Nakts aizsegā abi Roberti ebreju pāri izveda no Daugavpils cietokšņa teritorijas ratos, paslēptus zem siena panta.

Šoreiz abi tika paslēpti Baložiem piederošā Māliņu saimniecībā Prodes pagastā, kurā tobrīd neviens nedzīvoja. Par bēgļiem zināja Kaniņi “Jaunsētnieku” saimniecībā un Anna Balode ar dēliem Ro-

Baložu ģimenes kopbilde no izsūtījuma Sibīrijā, 1950. gadi. // FOTO: Baložu dzimtas arhīvs

bertu un Vili (1923-1916) un meitu Zeltu (1926-?) Aizkalnu mājās. Rūpējies par Landu pāri, sagādāt viņiem pārtiku un informāciju par ārpusauli palīdzēja arī kaimiņš Alberts Krievāns (1900-1974), kurš tobrīd strādāja par Ilūkstes aprīnķa priekšsēdētāja sekretāru un grāmatvedi.

Landas Māliņos slēpās 7-8 mēnešus, bet diemžēl kāds no apkārtnes ļaudīm pāri pamanīja, atpazīna viņos ebrejus un nodeva. 1944. gada pavasarī Māliņos

ieradās policija, aizturēja gan ebrejus, gan īpašuma saimniekus – Annu ar dēlu Vili. Benjamins Landa tēlojis, ka Baložus nepazīst un teicis: “Piedod, saimniec, ka mēs tavā mājā ienācām

niņu, Baložu un Krievāna varoņdarbs visspilgtāk raksturo frazi: “Kas izglābis vienu dzīvību, izglābis visu pasauli”, jo dr. Benjamins Landa savas karjeras laikā pieņēmis neskaitāmas dzemdības, un ar savu ķirurga talantu pats izglābis neskaitāmu pacientu dzīvības.

Apbalvojums “Sudraba pagale” katru gadu tiek pasniegts 1. februārī, Žaņa Lipkes dzimšanas dienā. “Sudraba pagale” saistās ar Žaņa Lipkes glābšanas darbu – tieši zem malkas kaudzes tika paslēpta viena no ieejām bunkurā, kurā ebreji bija raduši glābiņu no vajāšanas un drošas nāves. Katram no Lipkes draugiem un palīgiem bija jāiegulda daļa no sevis, lai nosargātu līdzilvēkus, norāda Lipkes mūzeja pārstāvji.

Pirmo Žaņa Lipkes memoriāla iedibināto balvu “Sudraba pagale” Latvijas simtgadē saņēma Lipkes memoriāla koncepcijas veidotājs režisors Viktors Jansons un vēsturnieks un mūzeja “Ebreji Latvijā” dibinātājs Marģers Vestermanis. Nākamajos gados apbalvojums tika piešķirts ebreju glābējam, Žaņa Lipkes palīgam Kārlim Jankovičam, daugavpilietim un vecticībniekam Arsēnijam Korņilovam, kā arī Žaņa Lipkes stāsta iemūžinātājam Dāvidam Zilbermanam Ņujorkā, ASV. 2021. gadā balva ceļoja uz Aizputi, kur Žaņa Lipkes memoriāls godināja piekurtus un bargi sodītus ebreju glābējus no Dzeņu-Pūķu-Šusteru dzimtas. 2022. gadā mūzejs balvu pasniedza Žaņa Lipkes palīdzes Emīlijas Ābeles piemiņai.

“Sudraba pagali” veidojis mākslinieks Aigars Bikšs.

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precizējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks vai arī tie ir atcelti!

ST. PĒTERSBURGAS FL LATVIEŠU BIEDRĪBA

Sirsniņballe – Sestdien, 11. februārī, plkst. 4:00pm *Point Brittany* sarīkojumu zālē 5220 (*Brittany Drive S., St. Petersburg, FL*). Ieejas maksa biedriem \$40, viesiem \$50. Bērniem līdz 18 gadiem ieeja bez maksas. Lūgums pieteikties līdz 5. februārim, zvanot Dacei tālr.: 917-755-1391. Priekšapmaksu lūgums veikt [paypal.me/LVbiedribaFL](https://www.paypal.me/LVbiedribaFL) vai nosūtīt čeku Dacei Nebarei – 5220 *Brittany Drive S., # 1410 St. Petersburg, FL* (kā saņēmēju norādīt “*Latvian Association of St. Petersburg*”)

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA98125). Mājas lapa: www.seattlatviancenter.com. 13. februārī Latviešu biedrības valdes sēde, plkst. 7:00 vakarā. 14. februārī Pensionāru pusdienas, plkst. 12:00.

TĒRVEĒTE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā. Pensionāru sanāksmes pirmdienās 13:00,

Info: 514-992-9700. www.tervete.org.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 *Hoffman Ave, San Francisco*), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.: (58 *Irving st, Brookline MA 02445*). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudzede@gmail.com, tālr.: 617-232-5994 Māc. Igoris Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.: (6551 *W Montrose Ave, Chicago IL 60634*), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudzede@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Cianas-draudze 2550-4389-7965-234. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. biroja: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, e-pasts: puidza@yahoo.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pētera dr.: (450 *Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191*). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. 1-773-818-6965 *St. Peters.latvian.church@gmail.com* Ivars Spalis (ivspalis@gmail.com), priekšnieks. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Pēc dievk. kafijas galds.

Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 *Ontario St, Oak Park, IL 60302*). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 *West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226*). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 *W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334*). **Dievk. notiek svētdienās 10:00.** Seko sadraudzības stunda.

Dienviņšlatv. ev. lut. dr.: *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 *E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308*). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. **Dievk. notiek 14:00.** Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienviņšlatv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 *Riverside Dr., Los Angeles CA90039*). 5. februārī Dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11:00 (kalpos diak. Guna Reina).

Džamaikleinas Trīsvienī-

bas latv. ev. lut. dr.: *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 *W Main St, Norton, MA 02766*). MA 02766). **Dievkalpojumi ar dievgaldu divreiz mēnesī 2:30 pēcpusdienā ar viesu mācītāju Igoris Safins.** Lūdzu, zvaniet draudzes sekretārei Zigrīdai Kručkovai par datumiem, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 *N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073*), tālr.: 610-353-2227. Māc. Gija Galiņa.

12. februārī Dievkalpojums plkst. 11:00. 19. februārī Dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11:00. 26. februārī Dievkalpojums plkst. 11:00, seko draudzes gada sapulce. 1. martā Bībeles stunda – trešdienā plkst. 11:00. 5. martā Dievkalpojums – Plkv. Oskara Kalpaka piemiņai plkst. 11:00, seko video “Latvija 100 gados.” Video veidoja radoša grupa Vašingtonas pievārtē. 12. martā Dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 11:00. 19. martā Dievkalpojums plkst. 11:00, pankūku brokastis pirms baznīcas plkst. 10:00. 26. martā Dievkalpojums plkst. 11:00, seko māc. Gijas Garigo pārdomu cikls. 2. aprīlī Dievkalpojums ar dievgaldu – Pūpolu svētdiena, draudzes valdes ievēšana

amatā plkst. 11:00. 6. aprīlī Dievkalpojums ar dievgaldu – Zaļā Ceturtdiena plkst. 2:00 pēcpusdienā. 7. aprīlī Dievkalpojums ar dievgaldu – *Lielā Piektdiena* plkst. 7:00 vakarā. 9. aprīlī Dievkalpojums – Kristus Augšāmcēlšanās svētki plkst. 8:00 no rīta, seko Lieldienu brokastis groziņu veidā.

Mūsu baznīcai ir mainījusies pasta adrese. Jaunā pasta adrese ir: PO Box 524, Newtown Square, PA. Telefons un fiziskā adrese paliek kā bija. Baznīcas mājaslapa: ww.latvianluthchurchphila.org

Draudzes priekšniece Ruta Ore – telefons: 610-287-3845, mobilais: 267-933-7007 e-pasts: orefam@verizon.net. Skolas pārzine Silvija Mežgailis – telefons: 610-277-8072 e-pasts: roosters4@comcast.net.

Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.: *Faith Lutheran Church*. (2740 *Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505*.) Tālr.: 616-361-6003.) Māc. Aija Graham. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. **Dievk. notiek divreiz mēnesī 2:00 pm.** Par datumiem, lūdzu, sazināties ar dr. pr. Ivaru. Pēc dievk. kafijas galds.

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Grandrapidu latv. katoļu dr. *Our Lady of Anglona* (504 Grand Ave NE Grand Rapids MI 49503) *Grand Rapids Association Nama – Mac.Mark Mitchell* Priekšnieks Bronislavs Viscockis – tālr.: 616-540-1322. **Dievk. notiek katru svētdienu 10:00** – seko kafijas galds.

Kalamazū latv. ev. lut. apv. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49006). Māc. Aija Graham. Latviešu ev. lut. apvienotā draudze notur klātienē dievkalpojumus **katru svētdienu, plkst. 10:00**. Pieejami arī sprediķu ieraksti draudzes YouTube kanālā (meklēšanas atslēgas vārds “Latviešu apvienotā draudze Kalamazū”).

Klīvlandes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes **dievk. notiek svētdienās 11:00**. Bībeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

Baptistu dr.: *Bethel Baptist Church* (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Dievkalpojumi ar viesu mācītājiem latviešu un angļu valodā plkst. 10:00. Par datumiem sazināties ar draudzes pr. Kārlī Indriksonu, tālr.: 402-730-3427, e-pasts: kindriks@aol.com. Pensionāru saiets katra mēneša otrajā ceturtdienā plkst. 11:00 sabiedriskajās telpās.

Latvian Hall (Latviešu ev. lut. sabiedriskās telpās, 33rd & Mohawk iela, Baznīca, 33rd & C iela, Linkolnā. kunora@windstream.net.

Mančesteras latv. ev. lut. dr. (dievk. Notiek *Holy Transfiguration Romanian Orth. Church*, 2 Winter St., Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr. 413-568-9062. **18. februārī, plkst. 11:00** – dievkalpojums ar dievgaldu, viesmācītājs Igors Safins. Sekos kafijas stunda. **18. martā, plkst. 11:00** – dievkalpojums ar dievgaldu, viesmācītājs Igors Safins.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Jānis Ginters tālr.: 260-797-5695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr.: 414-416-6157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Mineapoles St. Paulas latviešu evan-

ģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienības/Tervete ev. lut. dr.: *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org. pr. Jānis Mateus tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

Ņūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: (*Latvian Lutheran Church*, P.O. Box. 1008, Maplewood, NJ 07040). Dievkalpojumi notiek NJ Latviešu biedrības namā Priedainē, (1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728), māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. Draudzes pasta adrese: *Latvian Lutheran Church* P.O. Box 1008, Maplewood, NJ 07040. Dievkalpojumi **19. februārī** 11:00, **5. martā** 11:00 ar dievgaldu, **19. martā** 11:00, seko Draudzes pilnsapulce.

Ņujorkas latv. ev. lut. dr.: Jonkeru bazn., 254 Valentine Ln, Yonkers NY.

Salas bazn., 4 Riga Ln, Melville NY.

St. Andrew bazn., 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ.

Brāļu kapi, 414 Bloomer Rd, Tannersville NY

St. John's bazn., 81 Christopher St, New York NY

12. februārī, 5. svētdiena pēc Zvaigznes dienas St. Andrew 13:30, ar Svēto vakarēdienu, māc. Saliņš, māc. Saivars, seko Draudzes gada sapulce. **18. februārī**, sestdien St. John's 14:00, māc. Saliņš. **19. februārī** Ap-skaidrošanas svētdiena Jonkeros 10:30, māc. Saivars un Salas baznīcā 10:30, māc. Saliņš, seko Kredīta sabiedrības sapulce. **26. februārī** Pelnu diena Jonkeros 10:30, māc. Saivars, seko Bībeles stunda un siltas pusdienas un Salas baznīcā 10:30, māc. Saliņš, ar Svēto vakarēdienu.

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm Str, Saginava, MI 48602). Mācītāja Biruta Puiķe-Wilson, mob. (269) 2675-330. Kontaktpersona *Mary Beth Dzirnīs*, mob. (989)781-1163. E-pasts: dzirnīs@chartermi.net.

Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1:00 pēcpusdienā, seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.:

Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 1-619-630-8143, e-pasts: janislegzdins@hotmail.com.: Dievkalpojumi notiks iekšienē un jānēsā sejas maskas.

25. februārī sestdien plkst. 12.00 Diakone Guna Reins; Mīlestības Dienas Dievkalpojums ar Dievgaldu; pēc dievkalpojuma groziņu kafijas galds. **8. aprīlī sestdien plkst. 12.00** Diakone Guna Reins; Lieldienu dievkalpojums ar dievgaldu; pēc dievkalpojuma groziņu kafijas galds.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadīs Māc. Dace Skudīņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125). Dievkalpojumi notiek plkst. 10:30. Draudzes priekšnieks Jānis Šulcs, tālr.: 206-406-5226, e-pasts: prieksnieks@seattlelatvianchurch.org. Baznīcas mājas lapa: www.seattlelatvianchurch.org.

12. februārī Dievkalpojumu vada Lisa un Andris Pružinski. **19. februārī** Angļu valodas dievkalpojumu vada Dr. Inese un Ēriks Raisteri. **26. februārī** Dievkalpojumu vada Linda Beiniķe un Jānis Šulcs. **5. martā** Dievkalpojumu vada Lisa un Andris Pružinski. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce. **12. martā** Angļu valodas dievkalpojumu vada Linda Beiniķe un Jānis Šulcs. **19. martā** Dievkalpojumu vada Dr. Jānis Sīpols. **26. martā** Dievkalpojumu vada Dr. Inese un Ēriks Raisteri.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart. **19. martā** plkst. 2:00 ar Dievgaldu. Sekos sēde. Diak. Linda Sniedze-Taggart.

St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. Tel.: 515-991-4640 – sazināties ar Andri Ritumu, 727-797-1933. Dievkalpojumi un Bībeles stundas notiek *Faith Lutheran* baznīcā, kas atrodas 2601 49th Street North, St.

Petersburg, FL.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. E-pasts: grietins@gmail.com. Priekšnieks: Kārlis Vasarājs, pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 – 3121. Tālrunis: 301-251-4151, epasts: dcdraudze@gmail.com, www.dcdraudze.org. Prāveste Anita Vārsberga Pāža (tālr.: 301-302-3270). Draudzes priekšiece Dace Zalmane.

Katru svētdienu 11:00 dievkalpojums – klātienē & tiešsaistē (ZOOM). Katru trešdienu 10:00 Rita svētdienu (ZOOM). ZOOM pieslēgšanās norādes ir atrodamas draudzes mājas lapā www.dcdraudze.org

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rigaven@aol.com – Inese Zaķis – ne vēlāk kā PIEKTDIENĀS.

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā

ERIKA MIRDZA UNT,
dzim. MUZIKANTS

Dzimusi 1935. gada 12. aprīlī Rīgā, Latvijā,
mirusi 2022. gada 18. maijā Santa Monikā, Kalifornijā

ILGA B. VEISBERGS PENSILVĀNIJĀ
UN CITI RADI LATVIJĀ
DRAUGI ALLEGRA AMTMANIS ALLISON
EDGAR B. ANDERSON UN NORA SHAMSI KALIFORNIJĀ

*Dārgā, labā, nesavtīgā sirds,
Visus mūs tavš mīļums kādreiz skāris...*

Skumstam kopā ar Eduardu Rampans un viņa kundzi Lisu,
atvadoties no mātes Eleonoras Rampans, dzim. Augustāns (1928 – 2023),
kura mūžībā devās 30. janvārī Bostonā.

RADINIEKI LATVIJĀ

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais Bū – tēvs, vectēvs un vecvectēvs

VILIS KALNIŅŠ

Dzimis 1924. gada 8. martā Mežotnes pagastā, Lielupes krastā,
miris 2023. gada 31. janvārī *Dexter, MI, ASV*

Mūžīgā piemiņā un ģimenes legendās viņu paturēs
DĒLS EDVĪNS KALNIŅŠ, MEITA LĪGA JĒKABSONE
MAZMEITAS LAILA, MARISSA UN ELĪZE
MAZMAZDĒLI MAGNUS, HENRIKS, BRIX UN ARLO

Mūsu mīļais filistrs

OSVALDS BAUMANIS MBA

Dzimis 1926. gada 26. februārī, Latvijā,
miris 2022. gada 20. novembrī, Jamaica, Ņujorkā, ASV

KORPORĀCIJA TALAVIJA

SPORTS

(Turpināts no 17. lpp.)

Bertāna trīspunktnieki piecās minūtēs

// FOTO: AP/Scapnix

“Mavericks” savā laukumā ar 111:106 (40:22, 30:21, 25:33, 16:30) apspēlēja Ņūorleānas “Pelicans” vienību.

Bertāns šoreiz laukumā pavadīja tikai 5:33 minūtes, taču šajā laikā bija efektīvs, jo viņš trāpīja visus trīs mestos trīspunktniekus. Viņa kontā arī trīs atlēkušās bumbas un +/- rādītājs +3. Latviešu snaipe ar katru iedzīvojās traumā – muskuļu satiepumā. Laukumu atstāja arī “Maveriks” zvaigzne Luka Dončičs, arī traumas dēļ.

Masaļskis par jaunatnes hokeju: Viena organizācija savāc visus labākos, kamēr pārējie tiek atstāti novārtā

Kādreizējais Latvijas izlases vārtsargs un tagadējais treneris Edgars Masaļskis paudis savas domas par Latvijas jauniešu izlasi pēdējā laika sasniegumiem, kā arī valsts hokeja sistēmu. Latvijas komanda Eiropas Jaunatnes ziemas Olimpiādē izcīnīja sudraba medaļas. “Protams, ka tas ir panākums. Lai arī cik stipras būtu citas komandas, jebkurā gadījumā Latvija bija priekšā pārējiem valstīm un spēlēja finālā. Bija savākta interesanta komanda – puse no Latvija un puse no ārzemēs spēlējošajiem. Tas [2006.] gadu gājums, manu prāt, ir perspektīvs un būs interesanti paskatīties, kādi viņi būs, kad pienāks U20 vecums,” teica Masaļskis. Masaļskis bija treneru korpusā Latvijas U20 izlasē gadu mīļā notikušajā pasaules junioru čempionātā. Latvija turnīru noslēdza devītajā vietā. “Es vairāk teiktu, ka tas bija labs, stabils turnīrs. Rādījām stabilu sniegumu katrā spēlē, vairākos mačos bijām tuvu. Diemžēl neizdevās uzvarēt nevienam lielvalsti, taču spēlēs par palikšanu mēs tomēr parādījām, ka esam galvas tiesu spēcīgāki pār Austriju,” secināja Masaļskis, norādot, ka Latvija spēka ziņā hokeja lielvalstīm ir pietuvojusies. “Šie pēdējie divi turnīri parādīja, ka ar “lielajiem” varam spēlēt visai līdzīgi, un domāju, ka aiz kalniem nav vairs tās dienas, ka varēsim cīnīties vēl līdzīgāk un biežāk arī uzvarēsīm. Ja šoreiz varbūt būtu bijis mazliet vairāk laika sagatavoties, rezultāts varēja sanākt labāks, taču apstākļi bija tādi, kādi tie bija.” Masaļskis tāpat pauda savas domas par situāciju Latvijas jau-

natnes hokejā. Lai gan viņš pats 2019. gadā dibināja hokeja skolu “Baltijas Vilki”, viņa dēls Emīls pēdējās divas sezonas spēlēja Zviedrijā. Kā atzina pats bijušais izlases vārtsargs, tad viss viņa dēlu tur apmierina, kā arī pašreizējā sistēmā ir trūkumi – hokeja skola “Rīga” savā rīcībā iegūst lielāko daļu jauno hokejistu.

“Viens ir dzīves skola, bet otrs – jāļauj bērnam veikt izvēles jau agrā vecumā,” par sava dēlu spēlšanu Zviedrijā stāstīja Masaļskis. “Ja viņš tur jūtās laimīgs, tad kāpēc ne? Viņš tāpat iet gan zviedru, gan latviešu skolā, manā uztverē izglītība ir vēl svarīgāka nekā sports. Tā viņam arī ir iespēja dzīvēt kaut ko sasniegt, jo ne velti Zviedrijā ir tik daudz tāda vecuma bērni – Latvijā visiem nesanāk vietas. Ir viena organizācija, kas savāc visus labākos, pārējie ir izmēti un atstāti novārtā.” Jāpiebilst, ka tā nav tikai hokejā vien.

Uzslavas Zengus Girgensonam

// FOTO: Reuters/Scanpix/LETA

Latvijas hokejists Zengus Girgenson priecājas, ka beidzot viņa pārstāvētā Bufalo “Sabres” reāli pretendē uz iekļūšanu Nacionālās hokeja līgas (NHL) izslēgšanas spēlēs. “Sabres” šajā sezonā ir starp pretendentiem, kas varētu iekļūst Stenlija kausā. Tā šobrīd NHL Austrumu konferencē ierindojas devītajā vietā. 29 gadus vecais Girgenson savā 593 spēļu ilgajā NHL karjerā nav spēlējis Stenlija kausā, un pārsvārā Bufalo komanda bijusi pārliecinoša pastarīte. “Tas ir aizraujoši. Atrasties pozīcijā, kad var aizvadīt nozīmīgas spēles, sniegt papildus enerģiju un dod papildus koncentrāciju, jo ir, par ko spēlēt,” teica pats Girgenson. “Mums iekļūt izslēgšanas spēlēs noteikti ir pa spēkam.” Girgenson mainījis biedrus Kails Okposo norādīja, ka latvietis izslēgšanas spēlēs būtu gatavs izskriet cauri jebkurai sienai, un viņa spēles stils būtu noderīgs “play-off” mačos. Viņš arī skaidroja, ka latvieša statistikai šajā sezonā nav jēgas pievērst uzmanību, jo tā nepasaka par viņa ieguldījumu komandas spēlē. Šajā sezonā latvietis 48 spēlēs guvis piecus vārtus un izdarījis sešas rezultatīvas piespēles. Viņš savā devītajā NHL sezonā vidēji laukumā pavadīja 12:35 minūtes, kas ir mazākais spēles laiks, ja salīdzina ar iepriekšējām sezonām. “Man vienāla, kāda statistika ir pieejama. Viss, ko viņš dara laukumā, viņš padara par teicamu piemēru, jo viņš visiem rāda piemēru,” sacīja Okposo. Arī “Sabres” galvenais treneris Raiens Granato slavēja Girgensonu, norādot, ka atrodo-

ties uz ledus, viņš prot rast ceļus, kā uzlabot savu spēli. “Lai arī viņš ir viens no vecākajiem spēlētājiem ar lielu pieredzes bagāžu, viņam viss vēl ir priekšā,” teica treneris. “Girgensonam jābūt patiesi lepnam, jo viņš devis lielu ieguldījumu komandas sniegumā un tās kultūrā.”

Norvēģu treneris: “Patrīcija Eiduka var ielauzties slēpotāju elitē”

Eiduka, kura trešdien atzīmēja 23 gadu dzimšanas dienu, šajā nedēļas nogalē Toblahā, Itālijā, atgriezies Pasaules kausa aprītie pēc gandrīz mēnesi ilga pārtraukuma, kas bija nepieciešams, lai atjaunotu spēkus pēc smagajam “Tour de Ski” sacensībām. Pirms pasaules čempionāta, kas norisināsies no 22. februāra līdz 5. martam, šis būs pēdējais Pasaules kausa sacensības. Norvēģu treneris Vinjeruē: “Pasaules kausa sacensības būs daļa no sagatavošanās posma pasaules čempionātam. Pēc “Tour de Ski” Patrīcija nepiedalījās nevienās sacensībās, tāpēc šis Pasaules kauss būs laba iespēja atgriezties sacensību ritmā. Esam aizvadījuši vieglus treniņus un ceram nedēļas nogalē sagaidīt labus rezultātus, lai pasaules čempionātā jau būtu pavisam citā līmenī.” “Aker Dahlie” komandas sastāvā Eiduka ir sākot ar šo sezonu, kurā sasniegusi jaunus personīgos rekordus, kas vienlaikus ir vēsturiski labāki sasniegumi Latvijas distanču slēpošanā. “Patrīcijai šī sezona ir bijusi ļoti laba ar augstvērtīgiem rezultātiem. Ja šajā nedēļā un pasaules čempionātā izdosies pacīnīties par labāko desmitnieku vai piecpadsmitnieku, tad tas būs labs rezultāts, kā arī solis uz priekšu viņas attīstībā nākotnē. Pirmais desmitnieks pasaules čempionātā – tas jau būtu fantastisks rezultāts. Taču jāatceras, ka Patrīcija joprojām ir jauna sportiste un tuvāko 2-3 gadu laikā varam sagaidīt no viņas vēl labāku sniegumu,” skaidroja norvēģu speciālists.

Sandis Prūsis priecīgs par sudraba medaļu Cipuļa ekipāžai

// FOTO: bobslejs.lv

Latvijas bobsleja pilots Emīls Cipulis isā laikā spējis kļūt par pilotu, un leģendārajā Sanktmoricas trasē izcīnīt sudraba medaļu ar stūmējiem Dāvi Sprīngi, Matisu Mikni un Edgaru Nemmi pasaules čempionāta četrinieku sacensībās. Par pasaules čempionu

kļuva Vācijas pilots Frančesko Frīdrihs. Prūsis pēc sacensībām bija ļoti priecīgs par komandas sniegumu: “Brīnumi Sanktmoricā mēdz notikt un var tikai priecāties, ka tie notiek arī ar mums. Īpaši jāuzslavē pilots Cipulis, parādot, ka ar nerviem viņam viss ir kārtībā.” Pirms atbildīgajiem braucieniem viņam neko neteicu, un tāpat izdarīju pareizi, jo Cipulis veica visus četrus braucienus līmenī, un tāpēc arī mums ir iemesls priecāties. Un paldies arī komandai, bet kuras jau tas viss nebūtu izdevies!”

Šorttrekists Bērziņš izcīna trešo vietu Pasaules kausa posma 1500 metru distancē

// FOTO: AP/Scanpix/LETA

Latvijas šorttrekists Reinis Bērziņš Drēzdenē Pasaules kausa posma sacensībās izcīnīja trešo vietu 1500 metru distancē. Vispirms pusfinālā latvietis finišēja piektais, neiekļūstot labāko divniekā. Tiesneši atzina, ka Bērziņš tika neatļauti kavēts, tādējādi Latvijas sportistam piešķīra vietu A finālā. Tajā viņš pēdējā aplī nodrošināja trešo vietu, finišēdams divās minūtēs un 18,631 sekundē jeb 0,017 sekundes ātrāk par tuvākajiem sekotājiem. Uzvaru izcīnīja Dienvidkorejas šorttrekists Dživons Pārks, kurš finišēja divās minūtēs un 18,263 sekundēs, par 0,011 sekundēm pārspējot nīderlandieti Šinki Knegtu un par 0,368 sekundēm – Bērziņu.

Ramanim 20 punkti uzbrukumā uzvarā NCAA čempionāta spēlē

Miks Ramanis aizvadītajā nedēļā ar 20 gūtiem punktiem uzbrukumā sekmēja “pumu” uzvaru NCAA čempionāta spēlē, rezultatīvi Somijā spēlēja Paula Ņečporuka un Aivars Petruševics, Čehijā – Platačs, Francijas otrajā līgā – Ozoliņš, Krastiņa vadītā Ļvivas vienība otro reizi pēc kārtas uzvarēja Polijas čempionāta mačā, otrajā vietā Kiprā ir Vanaga pārstāvētā Nikosijas APOEL, bet trešajā vietā Portugālē – Švana pārstāvētā Lisabonas Sporting.

NCAA čempionātā ASV pirmo zaudējumu cieta Mīka Ramaņa pārstāvētā Brigama Janga Universitātes (BYU) vienība, kas izbraukumā vispirms ar 0-3 (21:25, 23:25, 16:25) piekāpās Irvainas Kalifornijas Universitātei, bet pēc tam ar 3-2 (26:24, 21:25, 25:22, 19:25, 15:9) šo pašu pretinieku pieveica. Latvijas spēlētājs pirmajā cīņā guva 12 punktus

uzbrukumā, taču pretinieki 26 punktus sakrāja ar bloku. Otrajā cīņā Ramanis pielika punktu spēlei ar savu 20. precīzo uzbrukumā. Šoreiz jau BYU bija pāraķa blokā (22:10). Sešās cīņās Cougars volejbolisti ir izcīnījuši piecas uzvaras.

Beļģijā Lāsmas Ozolas pārstāvētā LVL Genk mājās ar 3-0 (25:15, 25:15, 25:23) pieveica Kalmthautas Fixit. Ozola guva trīs punktus blokā, bet četri uzbrukuma mēģinājumi bija nesekmīgi. Ar 12 punktiem 11 spēlēs LVL Genk desmit komandu vidū ieņēma septīto vietu.

Graudiņa/Samoilova Dohā zaudē pasaules čempionēm

// FOTO: volleyballworld.com

Latvijas duets Tina Laura Graudiņa un Anastasija Samoilova ceturtdien pludmales volejbola profesionālās tūres jeb “Beach Pro Tour” (BPT) “Elites 16” sērijas turnīrā Dohā otrajā mačā piedzīvoja neveiksmi. Ar astoto numuru sacensībās izliktās Graudiņa/Samoilova otrajā B apakšgrupas spēlē ar 13:21, 14:21 piekāpās pasaules čempionēm brazilietēm Eduardia Santušai Lizboa un Anai Patrišijai Silvai Ramusai. Pirmajā spēlē Latvijas duets ar 21:19, 21:19 pieveica kvalifikāciju pārvarējušās vācietes Karlu Bergeri un Sandru Itlingeru. Bronzas dueli ar rezultātu 1-2 (21:12, 15:21, 10:15) sportistes zaudēja austrālietēm Talikai Klensijai un Meraiefai Artako del Solarai, paliekot aiz trijnieka.

Sacensību kvalifikācijā startēja arī Latvijas vīriešu dueti Mārtiņš Pļaviņš/Mihails Samoilovs un Aleksandrs Samoilovs/Jānis Šmēdiņš.

Samoilovs/Šmēdiņš pārvarēja vienu kārtu, tomēr pamatsacensībās neiekļuva, paliekot dalītā 17. vietā, kamēr Pļaviņš/Samoilovs zaudēja jau pirmajā spēlē un ieņēma dalītu 21.pozīciju. Lai iekļūtu pamatsacensībās, bija nepieciešams pārvarēt divas spēļu kārtas.

Latvijas U-22 izlases volejbolā trenēs Daniele Mario Kapriotti un Mārcis Obrumans

Latvijas Volejbola federācija (LVF) valdes sēdē par Latvijas U-22 vīriešu izlases galveno treneri ir apstiprinājusi SK “Jēkabpils Lūši” galveno treneri Mārci Obrumanu, bet par sieviešu U-22 izlases galveno treneri – itāliešu speciālistu Danieli Mario Kapriotti.

Sporta ziņas sakopojis
ANDRIS KĻAVIŅŠ